



ሐመር



ዘኢርቶዶክስ ተዋሕዶ

ሐመር 8ኛ ዓመት ቁጥር 1 መጋቢት/ሚያዝያ 1992ዓ.ም



ደብረ ብርሃን ሥላሴ /ጎንደር/

/ታሪኩን ወደፊት እናወጣለን/

☛ ኢትዮጵያውያን ሃይማኖታቸውን፣ ባህላቸውንና ትውፊታቸውን የማወቅ ጥማትና ጉጉት አለባቸው።
/የማገባሩ መልእክት/

☛ በጎቹን ጠብቅ
/ትምህርት ሃይማኖት/

☛ ችግረኛው ጮኸ እና እግዚአብሔርም ሰማው
/በረከተ ወንጌል/

☛ የቤተክርስቲያን ትምህርት በዚህ መልኩም ቢቀርብ
/ቤተክርስቲያንን ፅወቅ//

ከአንባቢያን ለአንባቢያን

ስብከታችን ወቃሽ ባይሆን

ኢድስ ከሚተላለፍባቸው መንገዶች አንዱ ልቅ የግብረ ሥጋ ግንኙነት መሆኑ ግልጽ ቢሆንም ከወላጆቻቸው የሚይዛቸው ሕፃናት፣ ንጹሕናውን ካልጠበቀ የሕክምና አፈጻጸም የሚይዛቸው ሕሙማን፣ ካልታመነ የትዳር ጓደኛ የሚተላለፍባቸው ታማኝ ባለትዳሮች እና ተገደው በመደፈር የሻይረሱ ተሸካሚ የሚሆኑ መኖራቸውን መዘንጋት የለብንም። ጉዳዩን በማወቅም ሆነ ባለማወቅ አንዳንድ ሰባካይነት ወንጌል ስለበሽታው ሲያነሱ የዘመት ሰብኞች ችግር ወይም መቅሰፍት እንደሆነ ያናገራሉ። ይህ ደግሞ የሕሙማን ቅስም በመስበር ለበቀል የሚያነሳሳና ለበሽታው ሥርዓት መገታት የሚደረገውን ጥረት የሚያሰናክል መሆኑን ልብ ልንልው ይገባናል። ስብከታችን ሕሙማን ወገኖቻችንን ሊያጽናና ወደ ቤተክርስቲያን ሊያቀርብ የሚችል ቢሆን መልካም ነው። እግዚአብሔር አስተዋይ ልብናን ይስጠን።

ተናኚ ዓለሙ አዲስ አበባ

ለአገሪቱን አንድሚገባ

ባለሀብት በድራዳዋ ከተማ ለብዙ ዓመታት «ባልና ሚስት» ሆነው በአንድ ላይ ሲኖሩ የቆዩ ወንዶችና ሴቶች ድንግልናቸውን ጠብቀው እንደቆዩ በመምሰል በተክለል ሥርዓት ሲጋቡ በተደጋጋሚ እመለከታለሁ። ሥርዓተ ተክለል ለደና ግል ብቻ የሚፈጸም ምስጢር ሆኖ ሳለ ለሺዲዮ ካሜራ ሲባል ሥርዓተ ቤተክርስቲያን መጣሱ አግባብ አይደለምና ተክለል ለአንዳንድ አንደሚገባ ያለመታከት ብናስተምር መልካም ነው። በተክለል ካላገባችሁ ወደእኔ አትመጡም አላለንም። የንስሐ አባቶችም ልጆቻቸውን በመከታተል ለሥርዓተ ቤተክርስቲያን መጠበቅ የበለጠ ቢጥሩ ጥሩ ነው።

ጌይለግርያም ታደሰ ድራዳዋ

ለውሾች አትስጡ

መንፈሳዊ መጻሕፍትን እና ሥዕላትን ክብራቸውን በማይጠብቁ ቦታዎች ለምሳሌ መጠጥ ቤት፣ ቪዲዮ ቤት...ወዘተ. / መቀመጣቸው እንዳለ ሆኖ አሁን ደግሞ መዝሙር እየሰሙ ጫት መቃም እና ክርስቲያናዊ ያልሆኑ ምግባራትን መፈጸም እየተለመደ መጥቷል። በርግጥ ካለማወቅም ሊሆን ይችላል። በልዩ ልዩ ሰቦች የተያዙ ሰዎች ወደ መንፈሳዊነት መመለሳቸው የሚፈለግ ቢሆንም እነርሱ ወደ ቅዱስ ቦታ ቢመጡ እንጂ ቅዱሳት ንዋይትን እና መዝሙራትን አጉል ቦታ እየወሰዱ ክብራቸውን ማሳነስ የለባቸውም። ስለዚህ ይህ ተግባር ከቃለ እግዚአብሔር ጋር የሚቃረን ነውና ቢታረም።

በላቸው እኩሎ ከጃማ

በዚህም መጥተዋል

በታኅሣሥ 1992 ዓ.ም. እዚህ አዲስ አበባ አሥመራ መንገድ አካባቢ በሚገኘው ቀደም ሲል «ዘርፈሽዋል» እየተባለ በሚጠራው ትምህርት ቤት ላሉ መምህራን መኖሩን የእነርሱን የ«መዝሙር» ክር እና በራሪ ጽሑፎች «የገና ሥጦታ» በሚል አድለዋል። መምህራኑ እምነታቸውን ለጠጡ ማለት በሥራቸው የሚያልፉ ተማሪዎች ለምን እየተጋለጡ እንደሚያልፉ ግልጽ ስለሆነ የመናፍቃኑ ይህ «ስጦታ» በዓላማና በጥናት የተደረገ ነው። እንደውም በአንዳንዶች መምህራንም ቤተሰብ «መዝሙር» ተብሎ የተሰጣቸውን «እን ስማለን» «አትሰሙም» በሚል መከፋፈል እንደተፈጠረ አውቃለሁ። ስለዚህ አሁን ደግሞ ዲያብሎስ በዚህ መጥቷልና እንጠበቅ። የትምህርት ቤቶች አስተዳደሮችም ጉዳዩን ሊከታተሉት ይገባል።

ኤፍራታ ከአዲስ አበባ

ሳይቃጠል በቅጠል

ወደ ድራዳዋ ለሥራ ሂጀ በነበረበት ወቅት የድራዳዋ ቅድስት ማርያም ሰንበት ት/ቤት ባሳየው አንድ መንፈሳዊ ቴአትር ላይ ተገኝቼ ነበር። በእውነት መልእክቱ ጥሩ ሆኖ ሳለ የዓለማዊያንን ሕይወት ለሚንጸባረቅ ሲባል የተደረጉት አንዳንድ የመምሰል ድርጊቶች ለምሳሌ አለባበስ፣ ሰርግ / ግን አስፈላጊ አልነበሩም። እንደእኔ እንደእኔ ለውጭው ዓለም የአለባበስ ባህል የተገዙ ዓለማዊያንን የአለባበስ ሁኔታ ለመግለጽ ያን ያህል አካላትን ማጋለጡ አስፈላጊ አይደለም። የቴአትሩ ክፍል የሆነውን ሰርግ ለመሥራትም የሰርጉን ዘፈን ጆሮ እስኪነቅል ድረስ ከፍቶ የሰብሐቱን ቦታ የጭፈራ ቤት ማስመሰልም አግባብ አይደለም። በተጨማሪ ቴአትሩ ሲያበቃ እንደ ሙዚቃ ተመልካቹ ምእመን ወደ መድረኩ እየተመሰ በተዋንዶች ግንባር ላይ ብር ሲለጥፍ ይታይ ነበር። ሰንበት ትምህርት ቤቶች የየአባላታቸውን ተሰጥሎ እየተጠቀሙ በልዩ ልዩ መንገድ ወንጌልን መስበኩ የተገባ ቢሆንም ይህ ጥሩ ተግባራቸው በምእመናን መደገፍ ጥሩ ቢሆንም እንደዚያ ዓይነት ግርግር ፈጠራ መኖር ያለበት አይመስለኝም። ተዋንዶችም እንደዚህ የለፋቦትን ሥራ ውዳሴ ከንቱ በልቶት እንዳይቀር ይህ ሁሉ ግርግር ቢቀነስ...ሳይቃጠል በቅጠል ብዬ ነው።

ተሰፋ ዘድንግል ዘበአማን ሰሜን ወሰኑ

በመስከረም ስታብድ የፈለገች

ጊዜው እየተቀየረ በመጣ ቁጥር የዓለም ባሕርይም እየበዛ ነው። ታዲያ ዛሬ እንደ ዓለማዊያን ከራስ ስሜት ጋር በማገናኘት የኮሌክሽን ሙዚቃ እንደሚባለው ሁሉ መዝሙሮችም እየተበላጡ በኮሌክሽን መዘጋጀት ጀምጦ ረዋል። መዝሙር ከመዝሙር፣ ቅዳሴ ከቅዳሴ አይበላለጥም። ነገር ግን «በመስከረም ልታብድ የፈለገች ሴት በነሐሴ ቀረጫን ከፍ ከፍ ታደርጋለች» እንደሚባለው ሁሉ መንፈሳዊ ይዘቱን ለቅቆ ችግር ከመምጣቱ በፊት ሁሉንም በእኩል ብናቸውና በነገሩ ሁላችንም ከወዲሁ ብናስብበት መልካም ነው እላለሁ።

ዲ/ን ሙሉጊታ መኮንን ከኤፌሶን

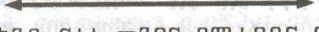
ዲዘት

ቤተክርስቲያን ደግሞጥን፣ ቀኖናዋንና ሥርዓቷን ከዓለም ልዩ በሚደደርጋትና የአሲ ብቻ በሆነው ፊደሷ በመጻፍ፣ በአንደበቷ በመስበክ ሰዎች ሁሉ የድጎነት ትምህርቷን አየሰሙ ወደአቅፏ እንዲገቡ ስታስተምር ቆይታላች። ወደፊትም ታስተምራለች። ታዲያ ቤተክርስቲያናችን የቀየ የማስተማሪያ ይትበሀል አይሳት እግዚቢሽን ማዘጋጀት ስምን አስፈለገ?
 /የማጎበሩ መልክነት/



መስቀል ተሳልሞ ይፍቱኝ የሚል ሞልቷል። ነገር ግን ምእመት ከኃጢአት ማሰሪያ ኃጢአቱን ተናዞ ቁሱ በቤተክርስቲያን ስም የሚሰጠውን ቀኖና ሲፈጽም እንጂ መስቀል ተሳልሞ ይፍቱኝ በማለት ብቻ ኃጢአቱ አይወርድም። በአርግጥ የሀልዮን ኃጢአት ሲያስተሰርድ ይችላል። ለነቢቡና ለገቢሩ ኃጢአት ግን ቀኖና ያስጠ ፈልገዋል።

/ትምህርተ ሃይማኖት/

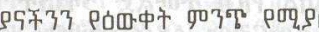


ማጎበሩ በአንድ ርዕሰ መንበር የሚተዳደር በዘጠኝ የተከፈለ ነበር ። ዘጠኝ ደወልም ነበረው። የተሰደዩ የቤት አንስሳት ሲኖሩት መልካቸውም በሙሉ ነጭ ነበር። ደብረ በልበሲት የተባለበት ምክንያት ደግሞ ፈቅጦር የተባለ ሰው...
 /አንስተዋውቃችሁ/



ማንኛውንም ሥራ ለመሥራት የምደፍረው በአምነት ስለምጀ ምረው ነው ብዬ አምናለሁ። ሴት ልትሠራው አይገባም የሚባለውን ሥራ ሁሉ ለመሥራት፣ በራሴ ለመተማመን ችያለሁ። ለዚህ ሁሉ ደግሞ ክርስትና መሪዬ ነው።

/ዓምደ ወራዙት/



ቤተክርስቲያናችንን የዕውቀት ምንጭ የሚያስብሏት የሥነ ዜማ ፣ የሥነ ጽሑፍ ፣ የሥነ ሕንፃ ወዘተ... ዕውቀቶቿ እንደ ዕንቅ የዕውቀት ሀብትነታቸው ከአብራካ በተከፈሉ ልጆቿ አንድ በአንድ አየተመዘኩ ተጠንተው ስትውልዱ በሚገባ መልኩ አልቀረቡም።

/ቤተክርስቲያንህን ዕውቅ/



«አቤቱ ወደእረፍትህ ተነሥ» /መዝ 131:8/
**እንኳን ሰብርሀን ትንሣኤው
 አደረሳችሁ!**

ዋና አዘጋጅ - ግርማ ወ/ሩፋኤል
ም/ዋና አዘጋጅ- መርሻ አለሽኝ

ስልክ 556328
 ፖስታ 80078
 አዲስ አበባ

E-mail-EOC-M-KIDUSAN @ telecom.net.et.

የማጎበሩ መልክነት

- ሲትዮጵያውያን ሃይማኖታቸው፣ ባሕሳቸውንና ትውፊታቸውን የሚወቅ ጥማትና ጉጉት ስለባቸው..... 2

ዲብዳቤዎች..... 4

በረከተ ወንጌል

- ችግራቸው ጮኽ ስገዚአብሔርም ሰማው.....6

ትምህርተ ወንጌል

- ቃል 8
- በገኛን ጠብቅ.....11

ምዕራፍ 13

ስናስተዋውቃችሁ

- ደብረ በልበሲት ሲያሉስ ገዳም..... 14
- የሐንስ ጎሣር..... 16

የዓምደ ወራዙት

- ዓሳማ ያለው የወጣትነት ሕይወት.....20

ክርስትና በማጎበራዊ ኑር

- የሥነ ሰብናና የማጎበራዊ ሳይንስ ባለሙያ በሌች. አዲ. ቪ. ሊዩስ ዙሪያ..... 24
- ምንተንግበር..... 27

ቤተ ክርስቲያንህን ዕውቅ

- የቤተክርስቲያን ትምህርት በዚህ መልኩም ቢቀርብ 29

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን የሰንበት ትምህርት ቤቶች ማስተባበሪያ መምሪያ በማጎበረ ቅዱሳን የመዝ መርና ሥነ ጽሑፍ ክፍል የሚዘጋጅ ትምህርታዊ መጽሔት።
 የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ትምህርተ ሃይማኖት፣ ሥርዓትና ትውፊት ጠብቆ የሚወጣ።

የሚሳበሩ መሰረታዊ

በሰሜን አብ ወወለድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐድ አምላክ አሜን

ኢትዮጵያውያን ሃይማኖታቸውን፣ ባሕሳቸውንና ትውፊታቸውን የማወቅ ጥማትና ጉጉት አስባቸው

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ባላለፈቻቸው ረዥም ዘመናት በየጊዜው ያጋጠሟትን የተለያዩ ፈተናዎች በማለፍ ለኢትዮጵያ መታወቅንና በረከትን ያስገኘና የሚያስገኘ የተለያዩ ንዋያተ ቅድሳትና ቅርሶች ባለቤት ለመሆን በቅታለች። ሀገራችን በጦርነትና በረሃብ በዓለም ሕዝብ ዘንድ ስትታወቅና እኛም በእነዚህ ወቅታዊ ሁኔታዎች አንገታችንን እንድንደፋ የተገደድንበት ወቅት ሁሉ በየትኛውም ቦታ በሐፍረት ደፍተነው የነበረውን አንገታችንን ቀና እንድናደርግና በኩራት ስለአገራችንና ስለሃይማኖታችን መናገር እንድንችል ያስቻሉንንና የእኛነታችንን መለያ የሆኑ ቅርሶቻችንን ልዩ ልዩ መከራዎችን ሁሉ በጸናት ተቋቁመው ለእኛ ያቆዩልንን አባቶቻችንን ከልብ ልናመሰግናቸው ይገባል። ቁጥራቸው የበዛ የውጭ ሀገር ቱሪስቶች በስፋት በሚወራብንን የጦርነትና የረሃብ ዜና ሳይሸሹ ወደአገር ቤት እንዲገቡና የሚያደርጋቸው አገሪቱ ካላት የተፈጥሮ ውበት በተጨማሪ በየኛነት የቤተክርስቲያን ሀብታት የሆኑ ንዋያተ ቅድሳትና ሕንፃ አብያተ ክርስቲያናት መሆናቸው የማይታወቅ ሃቅ ነው።

ይሁን እንጂ ከላይ የተገለጸው የአባቶቻችን ተጋድሎና ጥንቃቄ እንዳለ ሆኖ፣ በጦርነት፣ በዘረፋና በአያያዝ ጉድለት ቁጥራቸው ቀላል የማይባልና በዋጋ ሊተመኑ የማይችሉ ንዋያተ ቅድሳትና ቅርሶችን ማጣታችን የሚታወቅ ነው። ለዚህም በዮዲትና በግራኝ መሐመድ ወረራ የተቃጠሉትንና በመቅደላ ጦርነት ወቅት ብቻ ተዘርፈው ወደ እንግሊዝ የተወሰዱትን በሺህ የሚቆጠሩ ንዋያተ ቅድሳትንና ቅርሶችን ማስታወስ ይበቃል።

በሌላ በኩል ግን በእግዚአብሔር ቸርነትና በአባቶቻችን ትጋት በአገር ውስጥ ቁጥራቸው እጅግ የላቀ ንዋያተ ቅድሳትና ቅርሶች በተለያዩ የአገራችን ክፍሎች በሚገኙ አድባራት፣ ገዳማት፣ ማዘገጃዎችና ታሪካዊ ቦታዎች ይገኛሉ። በመሆኑም እነዚህን ሀብቶቻችንን በተገባው መንገድ መዝግብና በጥንቃቄ ጠብቆ ማቆየት የምንችልበትን መንገድ መፈለግና በተግባር ላይ ማዋል ለነገ የማይባል የዚህ ትውልድ ኃላፊነት ነው። በዚህ ዙሪያ ሊሠሩ ከሚገባቸው ነገሮች አንዱ ትውልዱ ሀብቱን ወውቆ ለሕልውናቸው /ለደገንነታቸው/ ዘብ እንዲቆም ማድረግ ነው። ትውልዱ የቀድሞ አባቶቹ በታላቅ ተጋድሎ ያቆዩለትን ንዋያተ ቅድሳትና ቅርሶችን መጠበቅና መንከባከብ የሚገባቸውንም ክብር መስጠት የሚችለው ስለምንነታቸውና ስለማንነታቸው የበለጠ ግንዛቤ እንዲኖረው ሲደረግና የባለቤትነት ስሜት በውስጡ ሲያድር ብቻ ነው።

ይህን ነጥብ በዋና ዓላማነት በመያዝም በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን በሰንበት ት/ቤቶች ማደራጃ መምሪያ ሥር መንፈሳዊ አገልግሎቱን በመስጠት ላይ የሚገኘው ማኅበራችን «የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ትናንት፣ ሳግና ነገ» በሚል ዐቢይ ርዕስ ከመጋቢት 17-24 ቀን 1992 ዓ.ም ታላቅ ኤግዚቢሽን በአዲስ አበባ ኤግዚቢሽን ማዕከል አዘጋጅቶ ለሕዝብ ሊያቀርብ ችሏል።

ቤተክርስቲያን ደግማዋን፣ ቀኖናዋንና ሥርዓቷን ከዓለም ልዩ በሚያደርጋትና የአሷ ብቻ በሆነው ፊደሷ በመጻፍ፣ በአንደበቷም በመስበክ፣ ሰዎች ሁሉ የድገነት ትምህርቷን እየሰሙ ወደእቅድ እንዲገቡ ስታስተምር ቆይታለች። ወደፊትም ታስተምራለች። ታዲያ ቤተክርስቲያናችን የቆዩ የማስተማሪያ ይትበህል እያላት ለምን ኤግዚቢሽን ማዘጋጀት አስፈለገ?

ኤግዚቢሽን ሰፊ የዕውቀት ዘርፎች በአንድ ቦታ ጠቅለል ብለው ለዕይታ የሚቀርቡበት መድረክ ነው። በመሆኑም የቤተክርስቲያናችንን የብዙ ሺህ ዓመታት ታሪክና በዚህም ዘመን ያካበተቻቸውን ሀብታት /ቅዱሳት መካናት፣ ንዋያተ ቅድሳት፣ መጻሕፍት፣ ቅዱሳት ሥዕላት ወዘተ/ በአንድ ቦታ አቅርቦ የቤተክርስቲያን ልጆች የበለጠ እንዲያውቁ፣ በተለያዩ ምክንያቶች ከቤተክርስቲያን ጉያ የወጡና ከቶውኑም ያልገቡ ሰዎች የቤተክርስቲያንን ማንነት እንዲረዱ ለማድረግ ኤግዚቢሽኑ ተዘጋጅቶ ነበር ከዚህ በተጨማሪም ከመሰማት የበለጠ ማየት ዕውቀትን ያቀርባልና ትውልዱ በጆሮው የሚሰማውን በዓይኑ እንዲያይና ኃላፊነቱን እንዲወጣ ለማድረግ ኤግዚቢሽኑ አስፈላጊናል። ስለ ቤተክርስቲያናችን ለማስተማር መፈለጋችን በዚህ መልክም ማቅረባችን ከላይ ከተጠቀሱት ምክንያቶች በመነሣት ነው። ያሰብነው ለመሳካቱ ደግሞ ምስክርታችን የኤግዚቢሽኑ ተመልካቾች ናቸው።

በቤተክርስቲያናችን ታሪክ አንድ ኤግዚቢሽን በዚህ መልኩ በስፋት ሲዘጋጅ የመጀመሪያው እንደመሆኑ ከአዘጋጅቹ የልምድ ማነስ በተጨማሪ ከኤግዚቢሽን ዝግጅት የሥራ ባሕርይ አስቸጋሪነት የተነሣ የዝግጅቱ መንገድ አልጋ በአልጋ አልነበረም። ለዝግጅቱ ከሚያስፈልገው የገንዘብ እጥረት ጀምሮ የአንዳንድ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ለዕይታ የሚቀርቡ ንዋያተ ቅድሳትን አንሰጥም እስከማለት ድረስ በርካታ ችግሮች አጋጥመውን ነበር። ነገር ግን በእግዚአብሔር ቸርነት ከብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርኩ ጀምሮ በጠቅላይ ቤተክህነት ጽ/ቤትና ከሥሩም ልዩ ልዩ መምሪያዎች አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት፣ ሰንበት ት/ቤቶች፣ ምእመናን እንዲሁም መንግሥታዊና መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ርብርቦሽ ኤግዚቢሽን ዕውን ሆኗል። በእውነቱ ማገሰሩ ከተቀጠሉት ክፍሎች ያገኘው ድጋፍና ትብብር ይህን ዓይነቱን ዝግጅት ወደፊትም በተጠናከረ ሁኔታ እንዲቀጥልበት የሚያደርግ መሆኑን ያምናል።

ማገባራትን ኤግዚቢሽን በቀረበበት ሳምንትም ሆነ ከዚያ ወዲህ ተመልካቾች በጽሑፍና በቃል የሰጡትንና እየሰጡት ያለውን አስተያየት ሲያይ በርካታ ነገሮችን ተረድቷል። ከተረዳቸው ነገሮችም አንዱ ኢትዮጵያውያን በተለይም የቅድስት ቤተክርስቲያናችን ልጆች ታሪካቸውን፣ ባሕላቸውንና ትውፊታቸውን የማወቅ ጥልቅ ጥማትና ጉጉት እንዳላቸው ነው። ሌላ አብነት ሳያስፈልግ በኤግዚቢሽን ሳምንት በማዕከሉ የነበረው ሰልፍና ሽሚያ ለዚህ ዐብይ ማስረጃ ነው። አባ ወራዎች ቤተሰባቸውን ያዘውገጡት ሕጻናት ያዘሉ እናቶች በጠራራ ፀሐይ እየተቆሉ ለሦስት አራት ሰዓታት በትዕግሥት ሰልፍ ይዘው ቆመው ሲደርሳቸውም ረጅም ሰዓት የሚወስደውን ጉብኝትና ገለጻ በንቃት ተከታትለው ሲሄዱ ያም ሆኖ በጊዜው መገታት የተነሣ ከክፍለ ሃገር የመጡም በርካታ ምእመናን የማየት ዕድል ሳያገኙ ሲመለሱ ያየ የሚረዳው ይህንን ከላይ ያልነውን ቤተክርስቲያናችን የማወቅ ጉጉት ነው።

ዛሬ የኢትዮጵያ ሕዝብ ይህንን ጥማቱን የሚያረካለት ይፈልጋል። ዛሬ አንዳንድ የቤተክርስቲያን ልጆች ለመጤ የእምነት ድርጅቶች በቀላሉ እጃቸውን የሚሰጡትም ከዚህ የተነሣ ነው። ምናልባት ቅልውጥና ባሕርይው የሆነ ካልሆነ በስተቀር በቤቱ ጠግቦ እንደሚያደር የተረዳ፣ በቤቱ ያለው ለእሱ ብቻ አይደለም። ለሌሎችም እንደሚተርፍ ያወቀ ሰው የሞቀና የሞላ ቤቱን ትቶ ቅልውጥና ወደሌሎች ቤት አይሄድም። ስለዚህ ምእመናን በደስታና በመፈቃቀር ምድራዊውንና ሰማያዊውን መንገዳቸውን እያስተካከሉ እንዲቀመጡ እናት ቤተክርስቲያናቸውን እንዲያውቁ ማድረግ ይገባል።

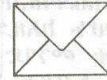
ቤተክርስቲያን እንደ የልጆች እናትነቷ ይህንን የማሳወቅ ተግባር እስከአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ድረስ ከዚህ በበለጠ በግንባር ቀደምትነት ልታከናውን ይገባል። ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ጳውሎስ ፓትርያርኩ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ወእጩ ዘመንበረ ተክለሃይማኖት አግዚቢሽንን አስመልክተው በሰጡት ጋዜጣዊ መግለጫና ኤግዚቢሽንንም ሲከፍቱ ባዳሪጉት ንግግር እንደገለጹት ይህ ዓይነቱ ኤግዚቢሽን ወደቋሚነት ተለውጦ ምእመናን ዕለት ዕለት እያዩ እንዲሆኑና እነሱንና ቤተክርስቲያናቸውን እንዲጠብቁ መደረግ አለበት። አሳገረ ስብከት እንደ ልዩ ልዩ አድባራትና ገዳማት አቃፊነታቸው ንዋያተ ቅድሳት በተገባው ቦታ እንዲቀመጡና አድባራቱና ገዳማቱ የራሳቸው ሙዝየም እንዲኖራቸው ማድረግ አለባቸው። ምእመናንም እንደባለቤታቸው በአንዳንዶች ዘንድ የሚታዩትን ለክብር ሲባል የተለያዩ ቅርሦችን በቤት የማስቀመጥ መጥፎ ልማድ ከአካባቢያቸው አስወግደው፣ ንዋያተ ቅድሳቱን በመንከባከብ ዘብ መቆም አለባቸው። ከዚህም በተጨማሪ ከሰንበት ት/ቤቶች ጀምሮ ለሚደረገው ለእንዲህ ዓይነቱ ዝግጅት ድጋፍ ማድረግ አለባቸው።

የሰዓታቱን ሰልፍ ጠብቀው አግዚቢሽንን ያዩት የቤተክርስቲያናችን ልጆች ብቻ አልነበሩም። የውጭ አገር ዜጎች፣ የእስልምናና የሌሎች የእምነት ድርጅቶች ተከታዮች ሁሉ ናቸው። ይህም የቀረበውን ዝግጅት ከአንዲት ቤተክርስቲያን አልፎ ብሔራዊ ያደርገዋል። ይህንንም የባሕርና የማስታወቂያ ሚኒስቴር ሚኒስትር አቶ ወልደ ሚካኤል ጨዋ ንግግር፣ የከፍተኛ የመንግሥት ባለሥልጣናት፣ ተቀማጭነታቸው በአዲስ አበባ የሆነ የውጭ አገር አምባሳደሮችና የዓለም አቀፍ ድርጅቶች ተወካዮች የጽሑፍ አስተያየት ይህንን ይመሰክራል። በመሆኑም መንግሥት ለእንዲህ ዓይነቱ ብሔራዊ ዝግጅት በልዩ ልዩ መልኩ ድጋፍ ሊያደርግ ይገባል። ቤተክርስቲያናችን ዕውቀቷና እንቅስቃሴዋ ሁሉ ብሔራዊ አልፎም ዓለም አቀፍ ናቸው። ስለዚህ ኢትዮጵያን በዓለም መድረክ ላስተዋወቀች ቤተክርስቲያን ከዚህ በበለጠ አጋኝና አይዘብ ባይ መሆን አለበት።

በመጨረሻም ይህ ኤግዚቢሽን ዕውን እንዲሆን ዝግጅቱን ስፖንሰር ያደረጉትን ድርጅቶች፣ በእስልምናቸው፣ በምክራቸው፣ በግንዛባቸውና በሙያቸው ለረዱን ግለሰቦችና ድርጅቶች፣ ዝግጅቱን ለማየት ዕድል ላላገኙትም ባለቤት እንዲደርሳቸው ያደረጉትን የግልና የመንግሥት የመገናኛ ብዙኃንን እንዲሁም ረጅሙ ሰልፍና የሚወርደው ፀሐይ ሳያሰለቻቸው በእኛ ትእዛዝ መሠረት ፍጹም ክርስቲያናዊ በሆነ መንገድ ራሳቸውን በማስተናገድ ኤግዚቢሽንን ያዩ፣ ካይም በኋላ ደስታቸውን፣ አስተያየታቸውንና ምክራቸውን የሰጡንን ምእመናን ሁሉ በእግዚአብሔር ስም እናመሰግናለን። አሁንም በቀጣዩ የአገልግሎት እንቅስቃሴያችን ሁሉ ከጎናችን እንደማይለዩን ጽኑ እምነት አለን ። እግዚአብሔር ቤተክርስቲያናችንን ይጠብቅ ። አሜን።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

ደብዳቤዎች



አገዛዥ ብሔር ይባርካችሁ

እግዚአብሔር ፈቅዶ ከነቤተሰቦቼ ወደ ኢትዮጵያ መጥቼ በነበረ ጊዜ ላደረጋችሁልኝ ቃለ መጠይቅ የሰጠሁትን መልስ በሐመር መጽሔት 7ኛ ዓመት ቁጥር 5 እትም ላይ ሰናዮ አየሁት። በጥንቃቄ የሰጠኝችሁን መልስ ላለ መተላለፍ ያደረጋችሁትን ጥንቃቄ በእጅግ አደንቃለሁ። እግዚአብሔር ይባርካችሁ። ይሁንና የሚከተሉትን ነጥቦች ምናልባት ማስተካከያ የምትሰጡበት አጋጣሚ የሚኖር ከሆነ እንዲስተካከሉ ይሁኑ። በመግቢያው ላይ በ1965 ዓ.ም. ከአባታቸው ጋር ወደ አዲስ አበባ መጡ የሚለው በ1958 ዓ.ም.፣ ወረድ ብሎም «የሙንሽን ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን በብዙዎች አባቶች ብዕዕ አቡነ ዮሐንስ ስና ብዕዕ አቡነ እንደርደሰ» የሚለው በቀድሞዎቹ ብዕዕዎች አባቶች ብዕዕ አቡነ ዮሐንስና ብዕዕ አቡነ ኤልያስ/፣ አሁንም በዚያው ገጽ ገጽ ብሎ «በቤተክርስቲያናቸው ጥላ ሥር እንዲሰባሰቡ ለማድረግ በኑርምበርግ፣ በሽቱትጋርት፣ በባይቱንምበርግ፣ በጋትሮሴ» በሚለው የተሰመረባቸው በባደቡተንበርግ፣ እና በክርልሰርግ በሚሉ ይስተካከሉልኝ እላለሁ። ሰላም እግዚአብሔር አይላዩ ችሁ።

ቀሲስ መስፍን ገብርማርያም
ሙንሽን ቅዱስ ገብርኤል
ቤተክርስቲያን /ጀርመን/

እንደእኔ እንደእኔ

በሐመር 7ኛ ዓመት ቁጥር 5 በደብዳቤዎቻችሁ ዓምድ «በመንፈስ ጀምሮ በሥጋ መጨረስ» በሚል አቶ በድሉ በኤድስ፣ በሥራ አጥነት እና በድህነት ላይ እያደረጋችሁት ያለውን ትኩረት «በሥጋ መጨረስ» በማለታቸው በጣም አዝኛለሁ። እኔ ባለሁበት በጨንቻ ወረዳም በከተማው በሚገኘው ሰንበት ት/ቤት አንድ ዲያቆን ከኤድስ ስለመጠበቅ በማስተማሩ አንዳንድ የሰንበት ት/ቤቱ ተማሪዎች ተቃውሞ አስነስተውበት ነበር። ለመሆኑ ቤተክ

ርስቲያን ራሷ ብዙ ሺ ብር መድባለት እየታገለችለት ላለው ዓላማ የእኛ እንቅፋት መሆን ከየት የመጣ ነው? የተራብን ሕዝብ ለቀመተ ሥጋ የሚሆን ነገር ሳንሰጠው፣ በሽታ ላንገባበት ሕዝብም የሚጠበቅበትን መድኃኒት ቀደም ብለን ሳንነግረው እንዴት እንስ በክህ ልንለው እንችላለን? እንደእኔ እንደእኔ አሁንም ኤድስ፣ ረግብ፣ ደህነት፣ ሥራአጥነት ትኩረት ሊሰጥባቸው ይገባል።

ዲ. ወንድወሰን
/ጨንቻ/

የሰው በልቶ አደድረሁት ተኝቶ

በመንፈስ ቅዱስ አጋኝነት የምትሠሩት ሥራ የሚያስመሰግን ነው። እኔም የሐመር ማዕድ ተቋዳሽ ከሆንኩ ሰንብቻለሁ። «የሰው በልቶ አደድሩም ተኝቶ» ሆነብኛና አስተያየቴን ልጽፍ ተነሳሁ። በመጽሔፍ ልባስ /ገሸፋ/ ላይ የሚወጡት ፎቶግራፎች የብዙዎቻችንን ትኩረት የሚሰቡ ናቸው። ሆኖም ግን የሸፋን ፎቶግራፍን ሙሉ ገጽ እንደሸፋን ብታደርጉት፣ ስለፎቶው የሚያትተው ጽሑፍ፣ የማኅበሩ አርማ እና በውስጥ ገጾች ስለተተካትት ጉዳዮች ፍንጭ የሚሰጡ ጠቋሚ ሐረጎች ሊነበቡ በሚችሉ ቀለማት ቢሰፍሩበት ጥሩ ነው እላለሁ። ለዓይን የሚሰበና ለንባብ የሚያንጋ ይሆናልና። ለዚህ ጥሩ ምሳሌ ሐመር 6ኛ ዓመት ቁጥር 3 እትም ናት። የእግዚአብሔር ረድኤትና የእመአምላክ እገዛ ከእናንተ ጋር ይሁን።

የምሥራች ወ/ገብርኤል መልካ ዋክና ጋ/ማ/ባቢያ

መንፈሴን ያደሰ ነው። ከጽሑፉም በበለጠ ይነት የተረዳሁት የተናቁ ከሚመስሉ ሰዎች ዘንድ ስለሚገኘው ድንቅ በረከት ነው። ልማድ ሆኖብን ድሆችን፣ አካል ስንኩላንን... ምንም እንዳልሆነና አንዳች እንደማይጠቀሙ አድርገን እናያቸዋለን። የእነ ስምያን ጫማ ሰፊው ታሪክ ግን ተቃራኒውን በ ግልጽ የሚያሳይ ሆኖ አግኝቼዋለሁ። የነአባ አብርሃም ምልጃ፣ ረድኤትና በረከታቸው አይለዩን።

ሀ/ አያሱስ
ከርቤ ትገንከርስቶስ
ሰ/ት/ቤት ባሌ

በግንባርም ሆኖ አስባቸዋለሁ

የጌታ የአያሱስ ክርስቶስ ጸጋ የእግዚአብሔርም ፍቅር የመንፈስ ቅዱስም ኅብረት ከሁላችሁ ጋር ይሁን። አሜን። (2ኛቆሮ 13=14) እንደምን አላችሁ? ምንም እንኳን በጦር ግንባር ስለም ጥኝ ለጊዜው የመጽሐፍታችሁ እና የትምህርታችሁ ተካፋይ ባልሆንም በሰላብ አብሔር ብታጽፍኑንና ብትመክሩንም እንወዳለን። ወደግንባር ከመሄዴ በፊት አስተምረው ሰው አድርገው የቀረጹኝን ሰንበት ት/ቤቶችንና መንፈሳውያን ወንድምና እንቅጥንም በግንባርም ሆኖ አስባቸዋለሁ። ስለዚህም በሰሜን ኅንደር አዘዞ ከተማ ለሚገኙ ለደብረ ገነት ቅዱስ ሚካኤል፣ ለደብረሰላም ሎሳ ማርያም፣ ለደብረ ቅዱሳን አቡነ ተክለሃይማኖት ሰንበት ት/ቤቶች ሰላምታዬን አቅርቦልኝ።

ወታደር አበራ ተስፋ
ከምስራቅ ትግራይ
እንትሙ ከተማ

በዚህ ይቀጥል

በ «እናስተዋውቃችሁ» ዓምድ ሥር የምታወጣቸው ጽሑፎች መንፈስን የሚጠግኑ ናቸው ብል ማጋነን አይሆንብኝም። ይህን የሚመሰክረው ዓምዱን በትኩረት የሚያንበው ሁሉ ነው። በሐመር 7ኛ ዓመት ቁጥር 6 ላይ የሰፈረው የአባ አብርሃምና የጫማ ሰፊው ስምያን ታሪክ በእውነቱ

በእናንተ በኩል...

እንደምን አላችሁ? በአገራችን በበረከቱ በሚታወቀው በአፋር ክልል የምናር ወጣት ነኝ። ታዲያ እስከቅርብ ጊዜ ድረስ በክልላችን የክርስትና እምነት በሚፈለገው መልኩ የተስፋፋ አልነበረም። ምክንያቱም ያሉት ክርስቲያኖች ዕለት ዕለት ተምረው የሚጠነክሩበት ዕድሉ ስለሌላቸውና አካባቢውም እስልምና የተስፋፋበት ስለነበር ነው። አሁን ግን እሥራኤላውያንን በግብጽ ባርነት ባሉ

ጊዜ ያልረሳቸው አምላክ እኛንም ሳይረሳን በሀገረ ስብከቱ በተሾሙት አባታችን በብዕድ አቤን ዮናስና ረዳቶቻቸው አማካኝነት ስብከተ ወንጌሉ እየተጠናከረ፣ የጠፉት ሕዝቦች እየተሰበሰቡ፣ ሀገረ ስብከቱም የቤተክርስቲያናችንን ሥርዓቶች ስታፊን እየገኘ መጥቷል። እባካችሁ ይህ ለብዕድነታቸው ከንቱ ውዳሴ አይደለምና ሌሎች የበረሃ አኅጉረ ስብከትም ከዚህ ትምህርት እንዲወሰዱ ብዑስ አቤን ዮናስን አመስግኑልኝ። ረጅም ዕድሜን ከሙሉ ጤንነት ጋር እንዲሰጡ ጥቸው ጸሎታችን እንደሆነ ግለጽልን።

ከሀገረ ስብከቱ ነዋሪዎች

ይጠንቀቁ

ሐመርች ሌሎች ወንድሞችና እኅዮች እንዲጠነቀቁ ይህችን ደብዳቤ ጽፎ ያለሁና ብታስተናግዱልኝ። ነገሩ እንዲህ ነው፡ አንድ የማኅበረ ቅዱሳን አባል ነኝ የሚል ሰው ከዚህ ኮሌጅ ከ ዚህ ዩኒቨርሲቲ በዚህ ዓመት ምሕረት ነው የተመረከት እያለና በየቦታው የሚገኙትን የማኅበሩን አባላት ስም እየጠቀሰ በማጭበርበር ላይ ይገኛል። ይህን ንም የተረዳሁት ይህ ሰው ባለፈው የካቲት ወር ላይ እኔ ወደምኖርበት አገር /መተሐራ / መጥቶ ነበር። ተዲያ እንደመጣ ወደ ቤተክርስቲያን ጎራ ብሎ የመንግሥት ሠራተኛ የሆነ የቤተክርስቲያን ሰው አስተዋውቁኝ ይላል። ሰዎች ከእኔ ጋር ያስተዋውቁታል። ታዲያ ይህ ሰው ባሕር ዳር የሚሠራ የማኅበሩ አባል እንደሆነና በአሁኑ ወቅት የደረሰበትን ችግር ከተረከለኝ በኋላ ወደሥራ ቦታው የሚሄድበት ገንዘብ እንደሚፈልግ ነገረኝ። እኔም የተወሰነ ብር ሰጥቼ ሸኝሁት። በኋላ ስሰማ በአፋር ንዑስ ማዕከል የሚገኙትን የማኅበሩን አባላትም አታሎልብሰና ብር ወስደባቸዋል። ስለዚህ የዚህን ወጣት ሥራ ሁሉም የማኅበሩ አባላት ዐውቀውት ጥንቃቄ እንዲያደርጉ አደራ እላለሁ።

ወ/ትንሣኤ ከመተሐራ

ከአዘጋጁ፡ እንደዚህ ዓይነት ጥቆማዎች ሲደርሱን ይህ ለመጀመሪያ ጊዜ አይደለምና በሀገር ውስጥም ሆነ ውጭም የምትገኙ የማኅበሩ አባላት አስፈላጊውን ጥንቃቄ ታደርጉ ዘንድ እናሳስባለን።

ከአገር ርቀን

በ7 ኛ ዓመት ቁጥር 6 እትማ ችሁ ስለቤተክርስቲያናችን የውጭ እንቅስቃሴ ከአንድ አባት ጋር ያደረጋችሁትን ቃል ምልልስ አንብቤ እጅግ ተደስቻለሁ። በእውነቱ በቀሰሰ ከፊልኝ አማካኝነት «በውጭው ዓለም የእኛ ቤተክርስቲያን የምትታየው በእሾህ መካከል እንደፈነዳች አበባ ነው።» በሚል ያሰፈራችሁት መልእክት እጅግን አስተማሪ፣ በክርስቲናም አጽንቶ የሚያቆይ ነው። በተለይ ከአገር ርቀን ለምን ገኝ አትዮጵያውያን ሲከፋን መሸሸገያና ተስፋ ስንቸገር መካሪ የሆነች ቤተ ክርስቲያናችን ምንጊዜም የምታኮራና የምታስመካ በመሆኗ ልንጠብቃት እንዲሁም ልናውቃት ያስጠልጋል። እግዚአብሔር በጋውን ያብዛላችሁ።

የዲት ሸንፋጤ ካሮር ሰ/ት/ቤ/ት

አዘንባችሁ

የመጽሔታችሁ ደንበኛ ነኝ። ባለፈው ባወጣችሁት ሐመረ ጽድቅ መጽሔት አንዳንድ ዓለማዊ ማስታወቂያዎችን /ከምንም በላይ ጣፋጭና የማይጠገው የፈጣሪ ቃል በሚነገርበት ገጽ ላይ/ በማየታችን ያኛ የምንወዳት መጽሔት ላትሆን ሌላ መስሎን ስንቸገር ነበር። በእውነቱ አዘንባችሁ። ምናልባት ከገቢ አንጻር የግድ መደረግ አለበት ከተባለም ከውስጡ አንዱን ገጽ ወይም ሁለቱን መጠቀም ስትችሉ በምንጓጓላቸው ገጾች እንደዚያ ያሉ ለሥጋ ብቻ የሚጠቅሙ ማስታወቂያዎችን ማውጣታችሁ ጥሩ አልነበረም። ይህ ደግሞ እኛን ብቻ ሳይሆን ብዙዎችን የመጽሔታችሁን የጋዜጣችሁን አንባቢያን ያነጋገረ ነው። እባካችሁ አስቡበት።

ሶስና መኮንንና ሐሐይ አለን /አዲስ አበባ/

ከአዘጋጅች፡-

የዚህ ዓይነት ይዘት ያላቸው አንዳንድ መልእክቶችም በተመሳሳይ ደርሰውናል። ሁላችሁም ለሰጣችሁን አስተያየት ከልብ እየመሰገንን በስፖንሰርነት የተሳተፉ ድርጅቶችን በተመለከተ ማስተዋወቂያውን ያወጣንበትን ምክንያት ለመግለጽ እንወዳለን።

ልዩ እትሙ የወጣው ከመጋቢት 17-1992 ዓ.ም ድረስ በተከናወነው ኤግዚቢሽን ሃምንት ነበር። ማኅበሩም ይህንን በዓይነቱ የመጀመሪያ የሆነውን አስተማሪ ዝግጅት ለማቅረብ የተለያዩ የገንዘብ ማሰባሰቢያ ዘዴዎችን ተጠቅሟል። ከነዚህ ዘዴዎች አንዱ ከትምህርተ ክርስቲና ጋር ግጭት የሌላቸው ድርጅቶችን በስፖንሰርነት ማሳተፍ ነበር። ድርጅቶችም በተሳተፉአቸው ከሚያገኙት ጥቅም መካከል በመጽሔቱ ላይ ራሳቸውን ማስተዋወቁ ጥንቅቅ ነው። በመጽሔቱ ላይ የድርጅቶቹ መውጣት የዚህ ውጤት መሆኑን ትረጉልን ዘንድ በትህትና እንገልጻለን።

ዋጋችሁን ይክፈላችሁ

በቅድሚያ ሰላምታዬ ይደረሳችሁ። ከመጋቢት 17-24 ቀን 1992 ዓ.ም. ያዘጋጁችሁትን ኤግዚቢሽን ተመልክቼዋለሁ። የተሰማኝ ደስታና ኩራት ይህ ነው አይባልም። በተለይም እንደአሸን የሚፈሉ የመናፍቃን ድርጅቶች በበዙበት በአሁኑ ወቅት ኤግዚቢሽኑ ትልቅ ድንጋጤና ራስ ምታት እንደሚሆንባቸው ግልጽ ነው። በእውነቱ ይህንን ላሳዩን አምላክ ክብር ምስጋና ይደረሳል። የሥራው መግለጫ እንድትሆኑ ስለመረጣችሁም እስከመጨረሻው ህቅታዎንታችሁ እንድታገለግሉት ኃይሉንና ዕናቱን ይስጣችሁ። በመጨረሻም እንዲህ ዓይነቱ ኤግዚቢሽን ከአዲስ አበባም ውጭ ቢዘጋጅ ብዙዎች ወገኖቻችንን ስለሃይማኖታቸው ከፍተኛ ዕውቀትና ግንዛቤ ያስጨብጣል ብዬ አምናለሁ። በተረፈ እግዚአብሔር የድካማችሁን ዋጋ ይክፈላችሁ።

ገላማየሁ ታደሰ ከጨርቆስ

ተከታታይነቱን ቢጠበቅ

በ7ኛ ዓመት ቁጥር 6 ዕትም ላይ በ«ክርስትና በማኅበራዊ ነጭ» ዓምድ ባለሙያዎች በኤደስ ዙሪያ ላይ የሰጡትን አስተያየት ያቀረበው ዘገባ እጅግ ጥሩና ወቅታዊ ከሃይማኖትም አንጻር መካሪ የሆነ ዚአብሔርንም መኖር እንድናውቅ የሚያደርግ ነው። ሆኖም ግን ባልተለመደ መልኩ የገጽ አጠቃቀም ማችሁ የጽሑፉን ተከታታይነት በፍለጋ እንዲገኝ አድርጎታል። ስለዚህ ለወደፊቱ ተከታታይነቱ ለአንባቢ አመቺ በሆነ መልኩ ቢሆን መልካም ነው እላለሁ።

ተስፋይ ገበየሁ ከሞያሌ-ኢትዮጵያ

ከባርክ በተለይም ትምህርተ ሃይማኖት ሰምቶ ቸል የማይል እግዚአብሔር የሰው ልጅ ሁሉ በችግር የሚኖር ተያይዞ ካለግወቅ የተነሣ በሰው ሕይወት ገብርኤል አማካኝነት ሰምተዋል። ሉቃ.1፥5-15።

በዚህች መሬት የሚኖር ተንገረው መለኮትን፣ ሥርዓተ ቤተክርስቲያንን ካለግወቅ የተነሣ በሰው ሕይወት ገብርኤል አማካኝነት ሰምተዋል። ሉቃ.1፥5-15።

ሆነው አብረው የዘለቁ መሆናቸው ሊዘነጋ አይገባም። ችግር የአዳም ልጆች ሁሉ ገንዘባቸው ሆኖ ኖሯል። ከአባታቸው የወረሱት ሀብታቸው ነው። በመሆኑም ችግር ያልዳበ ሰውና የኑሮ ደጃፋን የሕይወት በኑን ያላንክኳው የሰው ወገን አለ ለማለት የሚያስደፍር አይመ ስለኝም።

ችግር ስንልም በብዙ ኅብር ልንፈታው እንደምንችል ግልጽ የሚገባው ከእግዚአብሔር መንግሥት ሊሰ ነው። እንደሰው የችግሩም ዓይነት ልዩ ልዩ ነው። ችግርን ግን በሁለት ዓባይት ክፍሎች ልንገልጠው እን አለበት።

ከርስተያየቱን ለማሳደድ በደማ ስቆ መንገድ ላይ ሲንደረደር የነበረው ሳውል ያልጠበቀውና ሊቋቋመው የማይ ችለው ከባድ ፈተና በገጠመው ጊዜና እንደነገድጓድ የሚያዘገመግመውን ድምፅ ማር.10፥46-52።

ችግረኛው ጮኽ እግዚአብሔርም ሰማው

ችላለን። ችግር ሥጋዊ /ቀሳዊ/፣ በዚህም መሠረት ቀደምት ችግር መንፈሳዊ። ሥጋዊ ቀሳዊ አበው በተለያዩ ጊዜያት ለገጠሟቸው ችግር የጸናበት ስለሀብቱ፣ ስለሱ ችግሮች መፍትሔ ለመሻትና ስለተጠ መቱ፣ ስለዝናና ክብሩ፣ ስለቁመና ደረጃቸው ቸርነትም ለማመስገን ወደ ውና ውበቱ፣ ስለ እርጅናውና ስለው ፈጣሪአቸው ወደ እግዚአብሔር ጮኽ ጣትነቱ ሲጨነቅ ይኖራል። ችግር መንፈሳዊ የጸናበት ደግሞ ፅውቀት መንፈሳዊ ነድሎት፣ የማስተዋል፣ የመታገሥ፣ የማፍቀር፣ የቸርነት፣ የየዋህነት፣ ፣ ራስን የመግዛት፣ የሰላ ማዋነት፣ እና የመሳሰሉትን የመ ንፈስ ቅዱስ ጸጋዎች አጥቶ ሲን ገላታ ይኖራል። መንፈሳዊ ችግር ለምነው ወይም ተውሰው፣ ወይም ተበድረው የሚወጡት ሳይሆን በተ ግባር ሆነው ብቻ መፍትሔ የሚሰ ጡት ረቂቅ ነውና ለየት ያለ አትኩ ሮት የሚሻ ነው።

ሰው የፅውቀት ችግረኛ ነው ሲባልም ፅውቀት መንፈሳዊ ወይም ፅውቀት ሥጋዊ የጎደለው ማለት ይሆናል። ፅውቀት ሥጋዊ በመንፈሳዊ ፅውቀት ካልተቀመመና ለፅውቀት መንፈሳዊም የሚታዘዝ ካልሆነ ፅውቀትነቱ፣ ጥበብነቱ ቀርቶ መርዝ ወደመሆን ሊለወጥ እንደ ሚችልና በዚህም ምክንያት ሀገር ንም፣ ትውልድንም የሚነዳ ሊሆን የሚችል መሆኑ ሊዘነጋ አይገባም። ስለዚህም ፅውቀት መንፈሳዊ የጎደ ለው ሰው ችግር እርግጥ ከፍ ያለ መሆኑ እሙን ነው።

በዚህም መሠረት ቀደምት አበው በተለያዩ ጊዜያት ለገጠሟቸው ችግሮች መፍትሔ ለመሻትና ስለተጠ ደረጃቸው ቸርነትም ለማመስገን ወደ ፈጣሪአቸው ወደ እግዚአብሔር ጮኽ ዋል። ይህም ጮኽት ብዙ ገብር ያለው ነው። ልመና፣ ብሉት፣ አድናቆት፣ ምስጋና ወዘተ ሊሆን ይችላል። በግብፅ ባርነት ተገዝተው መከራ የጸናባቸው ቤተ እሥራኤል ነፃ እንዲያወጣቸው ብሉታ ቸውንና ልመናቸውን ለእግዚአብሔር ያቀረቡት ዕንባቸውን በመርጨት ጮኽው ነው። እግዚአብሔርም ጮኽታቸውን ሰምቶ ለነቢዩ ሙሴ በእሳት ነበልባል ውስጥ ተገልጦ ከአነጋገረው በኋላ ለእሥ ራኤል ነፃነት ምክንያት የሆኑ ገበረ ተአምራትን በእጁ እንደገለጠ-ከግብፅም እንደአወጣቸው ተጽፏል። ዘጸ.3፥7-10።

የእግዚአብሔርን ቃል ለመናገር ለምፁ ነውር የሆነበት ነቢዩ ኢሳይያስ «ወዮልኝ» በማለት ወደፈጣሪው በመጮኹ አምላክ መላእክቱን ልክ በእሳት ጉጠት ከናፍሩን እንዲዳሰሱ አድርጎ ነውሩን አስወግዶለታል።- ነውሩ ከተወገደለት፣ በደሉም ከተደመሰሰለት በኋላ ቃሉን ለማወጅ የበቃ ሆኗል። ኢሳ.6፥1-13።

በፈጣሪአቸው በእግዚአብሔር ፊት በመልካም እየኖሩ ጻድቃን የነበሩት ክህነ ዘክርያስና ኤልሳቤጥ ልጅ ባለመ ውለዳቸው ይህ እንደነውርና ጋጢአት ተቆጥሮባቸው በመሰቀቅ የኖሩትን ያህል አምላካቸውን በመለመናቸውና ነውርን ወደሚያስወግደው ወደ እርሱ በመጮ ኻቸው የችግረኞችን ጮኽትና ልመና

መለኮት ሰምቶ ተፍገምግሞ ከወደቀበት ሥፍራ ሆኖ «ኑታ ሆይ ምን አደርግ ዘንድ ትወዳለህ?» በማለት የጮኸው ወደ መድኃኔዓለም ክርስቶስ ነበር።- ጮኽቱን የሰማው ክርስቶስ ሊያደርግ የሚገባውን አስተምሮታል። የሐዋ.9፥1-18።

ነቢዩ ቅዱስ ዳዊትም በየጊዜው እየጮኸ-ለልመናው መልስ ያልነፈገውን እግዚአብሔርን «ጸሎቴን ያልከለከለኝ፣ ምሕረቱንም ከእኔ ያላራቀ እግዚአብሔር ይመስገን» ብሏል። መዝ.65፥20። ሐዋር ያው ቅዱስ ጳውሎስም ለቸርነቱና የሰው ልጆችን ልመናና ጮኽት ሁሉ እየሰማ በረከቱንና ምሕረቱን ከመስጠት ፈጽሞ የማይሳሳ ቸር ፈጣሪአችንን «ስለማይነገር ስጠታው እግዚአብሔር ይመስገን» በማ ለት ድምፁን ከፍ አድርጎ በማመስገን ለምስጋናም መጮኽ እንደሚገባ አስተ ምሯል። 2ቆሮ.9፥15።

በዚህ አንገር ከፍ ብለን የጠ ቀሰናቸውን አበው ሁሉ የሚቀድመው አዳም የእግዚአብሔር ቸርነት ከአእ ምሮው ሰሌዳ ተፍቃ፣ ትእዛዝ እግዚአብሔ ሮን በየዋሕነትና በመጽናት መፈጸም ሞኝነት ሆኖበት፣ ሰላማዊት ሕገ እግዚአ ብሔርም የቀንበር ሽክም ያህል ከብዳው ምክረ ከይሲን ሰምቶና ተከትሎ ያልሆነ ውንና ሊሆን የማይችለውን ለመሆን ሲሻ ራሱን ወደችግር ጣለ።-ምስኪን ችግረ ጅም ሆነ። ሞት ተፈረደች፣ የሥላሴ ልጅ ነትን አጣ፣ ከገነት ተባረረ፣ ጸጋው ተገፈፈ፣ ራቁቱን ሆነ፣ ባለጸጋው እርሱ ድሀ-ምስኪን ችግረኛ ሆነ።-በገነት ያሉትን ጥፍረታት ሁሉ የሚገዛ የነበረው እርሱ የዲያብሎስ

ግዛቶች ሆኑ የሞትም ባረዩ። ዘፍ. 31=1-20።

ከፍተረጎች ወገን አዳምን ከዚህ ፍርድና ችግር ሊያድነው የቻለ ማንም አልነበረም። ነገር ግን እንደ ቤተክርስቲያናችን ትምህርት ከገነት ከተባረረ በኋላ ለሰባት ዓመታት ያለቀሰው የንስሐ ለቅሶ ምክንያት ሆናው ከአምስት ቀን ተኩል በኋላ የሚፈጸም የመጻፍ ተስፋ አግኝቷል። በዚህ ከዳን መሠረትም አምላክ ምሕረት መሆኑን ተገንገሰው፤ ልዕልናውን ዐውቀውና በእርሱም ታምነው ወደ እርሱ ለቀረቡትና ችግራቸውን ለነገሩት የሚራራና የሚቀበሉትን ልዑል እግዚአብሔር ለአዳም የገባውን ከዳን አስቦ በቀጠ ሮው ከቅድስት ድንግል ማርያም ከሥጋዋ ሥጋን፣ ከነፍሷ ነፍስን ነሥቶ ሰው በመሆን የአዳምን መከራ ተቀብሎ የአዳምን የዕዳና የግብርናት ደብዳቤ እንደሰም አቅልጦ እንደገና አብንኖ በማጥፋት የተወሰደበትን ልጅነት፣ የተነሣውን ጸጋ መልሶ በመስጠት ነፃ አደረገው። ይህ በወንጌል የተጻፈ ታሪክ ነው። ይህንን ለማጠየቅ ነው ነቢዩ ዳዊት «ዘንቱ ነጻይ ጸርሐ ወእግዚአብሔር ሰምዖን» በማለት ትንቢት የተናገረው። መዘ.33=6።

ዛሬም ቢሆን በዚህች ዓለም የምንኖር ክርስቲያኖች የተለያዩ መልክና ገጽታ ካላቸው ችግሮች ጋር የምንጋፈጥ መሆኑን እውነት ነው። ችግር መጠኑ በባህሪና በየደንብ እንጂ የሰው ባልንጀራ መሆኑን ለመከዳ አይቻልም። ይህ ክፉ ባልንጀራ ከእኛ እንዲርቅ መሻታችንም የማይታለል ነው። የችግር ቁራኛ ሆኖ መኖር የሚፈልግ ማንም አይኖርምና። ስለዚህም በመጀመሪያ የችግራችን ምንነት፣ ምንጩ ምን እንደሆነ ማወቅ ከእኛ የሚጠበቅ ነው። ከዚያ በመቀጠል የችግራችን ምንጭ የሚደርቅበት መድኃኒት የሚገኝበትን፣ ባለመድኃኒቱ ማን መሆኑን አድራሻውም የት እንደሆነ ማጥናት ተከታይ ተግባራችን መሆን ይገባል። ችግሩ ወይም በሽታው ከታወቀ መድኃኒት አይጠፋምና።

ችግራችን የዕውቀት መንፈሳዊ ከሆነ፣ የክርስቲና ሕይወታችንን በልማድ የምንመራው ከሆነ፣ ስለሃይማኖታችን፣ ስለሥርዓተ ቤተክርስቲያናችን፣ ስለእርቶዶክሳዊው መንፈሳዊ ውርሳችን ያልተረዳንና የማናውቅ ከሆነ፣ ሕገ እግዚአብሔር የሚንቀፈውን፣ ቀኖና ቤተክርስቲያን የማይደግፈውን፣ ክርስቲያናዊ፣ እርቶዶክሳዊ ባሕሳችን የማይቀበለውን በግድለሽነት የምንፈጽመው ከሆነ፣ የንጉሥ ችግር ያለበት መሆኑን ልብ ልንል ይገባል። መፍትሔ መሻት

እንዳለብን እናስተውል። ይህም መፍትሔ ወደሚገኝበት ወደ ቤተእግዚአብሔር እንደገና የችግራችን ልመና ወደሚሰማና አማናዊ መፍትሔ ወደሚሰጠው ሐኪም ወደ እግዚአብሔርም እንጨኹ። ሰምቶ ቸል የማይል እርሱ ለልመናችን መልሰ፤ ለችግራችንም መፍትሔ ሊሰጠን የታመነ ነውና። ችግራችንንም ያስወግድልናል።

ልዩ ልዩ ፈተና በገጠመን ጊዜ፣ የተለያዩ ችግሮች በመጡብን ጊዜ፣ ማስተዋልና ጥበብ በሰደለን ጊዜ ንጉሡ ሰሎሞንን፣ ትዕግሥት ባጣን ጊዜ ጸድቆ አዮብን፣ ስስት ባጠቃን ጊዜ የአብርሃምን ልግስና፣ መታዘዝ ባቃተን ጊዜ የይስሐቅን ታዛዥነት፣ ሥጋ በፈተኝን ጊዜ የዮሴፍን ጽናት፣ የሐዋርያትን ገድል፣ ፍቅር ባጣን ጊዜ መድኃኒዳለም በመስቀል ላይ ለሰው የገለጠውን ፍቅር በማሰብ የዚህ ሁሉ ባለቤት የሆነውን አምላካችንን የሳደለንን፣ የተቸጠ ገርንበትን ነገር አንተ ሙላልን ብለን ልንለምነው ያስፈልጋል።

የለመንነውን እስክናገኝና ችግራችን እስኪወገድ ድረስ ብቻ ሳይሆን ልመናችን ተሰምቶ ችግራችን ተወግዶ የምንሻው ከተፈጸመልን በኋላ ላም ደግሞ ለምስጋና ወደ እግዚአብሔር መጮኸን የሚገባን መሆኑ መዘኑን ጋት የለበትም። ለመለመን የሚከፈተው እንደበታችን፣ ለማልቀስ ለመጮኸ የሚያንጋጥጠው እንገታችን፣ የሚርገበገባው እጃችንና የሚንበረከከው ጉልበታችን፣ ስለገርነቱ ስለገርነቱ ራዲውና ስለሰውታው ሁሉ እግዚአብሔርን ለማመስገን እንዲሁ መትጋት

ይኖርበታል። ብዙዎቻችን አልቅስን ችግራችን ከተወገደ በኋላ እግዚአብሔርን ማመስገንን እንዘነጋለን። «ታሞ የተነሣ እግዚርን ረሳ» እንደተባለው እንዳንሆን ለውዳሴው፣ ተአምራቱን ለመናገር፣ እርሱን ለማመስገን መጮኸን የሚገባ መሆኑን አንዘንጋ።

በጠቅላላው ቅዱስ መጽሐፍ እንደነገረን፣ ቀደምት አበውም በምግባር እንዳስተማሩን እኛ የምናውቃቸውን፣ ሰውም እኛም የምናደቃቸውን፣ እግዚአብሔር ብቻ የሚያውቃቸውን ችግሮቻችንንና ጉድለቶቻችንን፣ መንግሥተ እግዚአብሔርን ለመውረስ እንቅፋት የሆኑ ብንን መሰናክሎች፣ የክርስቲና ሕይወታችንን የሚያስነቅፉ ድክመቶቻችንን ሁሉ ይዘን ወደቸሩ አምላካችን ብንቀርብ፣ በልመናም ወደእርሱ ብንጮኸን የሚሰማንና መፍትሔውንም የሚሰጠን መሆኑን በሚገባ ተረድተን በዚህ መንገድ መንዝ ይኖርብናል። የችግራችንን ጨኸት የሚሰማ እግዚአብሔር ልመናችንንና የተቀደሰ የሆነ መሻታችንን ተቀብሎ የሚገባንን ሊያደርግልን የታመነ ነው «ዘንቱ ነጻይ ጸርሐ ወእግዚአብሔር ሰምዖን-ይህ ችግራችን ጮኸ እግዚአብሔርም ሰማው» ተብሏልና-ስለችግራችን፣ ስለጸጠኦታችን፣ ስለሕይወታችን፣ ስለቤተክርስቲያናችን፣ ስለሃይማኖታችን፣ ስለሀገራችንና ስለሕዝባችን ሁሉ የምናቀርበውን ጨኸታችንን ተሰሚ፣ ልመናችንን ጉዳይ ፈጻሚ አድርጎ እንዲቀበልን፣ ለአበው ቀደምት የተለመነ እግዚአብሔር አምላካችን ለእኛም እንዲለመን፣ በቅዱሳን በረከተ እንዲጠብቁን ቅዱስ ፈቃዱ ይሁን አሚን።

ወይትባረክ እግዚአብሔር

ማስታወቂያ

ለአንባቢያን በሙሉ

የካቲት /መጋቢት 1992 ዓ.ም በሚል ባለፈው መጋቢት ወር መውጣት የነበረባት መጽሔታችን መጋቢት/ሚያዚያ 1992 ዓ.ም በሚል ለንባብ ቀርባላችኋለን። በመጀመሪያ ከተያዘላት የጊዜ ገደብ ዘግይታ በመውጣቷ ይቅርታ እየጠየቅን የዘገየችበት ምክንያት ባለፈው ወር የሁለቱም እትሞቻችን የጋራ ልዩ እትም የሆነችውን ሐመረ ጽድቅ መጽሔት በማውጣታችን መሆኑን እየገለጹን በዚህ አጋጣሚ መጽሔታችን የ8ኛ ዓመት የሐዋርያዊ ገዛዎን መጀመሯን እናሳውቃለን።

ቃል

ዲ.ደጃጌ ሺፈራው

ባለፈው እትም «ቃል» በሚል ርዕስ ባቀረብነው የዚህ ጽሑፍ የመጀመሪያ ክፍል ከቤተክርስቲያናችን አዕማደ ምሥጢራት አንዱ የሆነውን የምስጢረ ሥላሴን ትምህርት በመጠኑ ካየን በኋላ ወንጌላዊው ቅዱስ ዮሐንስ በወንጌሉ መጀመሪያ ላይ «ቀዳሚሁ ቃል ውለቱ። በመጀመሪያው /በቅድምና/ ቃል ነበረ» ያለበትን ሦስት ምክንያቶች ተመልክተናል። ለማስታወስም አንደኛው የወልድ ቀዳማዊ መሆን፣ ሁለተኛው በሕልውና ከአብ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር አንድ መሆን እና ሦስተኛው የወልድ /የቃል/ ፈጣሪነት የሚሉት ናቸው። ዝርዝሩን ከእትሙ ያነቧል። በዚህ እትማችን ደግሞ «ለምን ቃል አለው?»፣ ለምን «አምላክ፣ ወልድ፣ የበኩር ልጅ፣ እዱ ለአብ፣ መዝራዕቱ ለአብ» አላለውም? የሚሉትን እናያለን።

ስምን «ቃል» ክስው?

ቅዱስ ዮሐንስ ወንጌላዊ በወንጌሉ መጀመሪያ ድንገረ ግለም ጊዜ፡- «ከአባቴ ብዙ መልካም ሥራ በተዋሕዶ ፍጹም ሰው ስለሆነው አሳዩኋችሁ፤ ከእነርሱ ስለማናቸው ሥራ አምላክ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ቀዳማ ትወግሩኛላችሁ?» ብሎ መለሰላ ቸው። ዋነት ሲጻፍ፡ «አምላክ፣ ወልድ፣ አይሁድም፡- ስለ መልካም ሥራ አንወ እዱ ለአብ/ /የአብ እጁ/፣ ግርህም፣ ስለሰድብ፣ አንተም ሰው ስት መዝራዕቱ ለአብ /የአብ ክንዱ/ ሆን ራስህን አምላክ ስለማድረግህ ነው የማኑ ለአብ /የአብ ቀኙ/፣ ጥበቡ እንጂ ብለው መለሱለት። ኢየሱስ ስም ለአብ /የአብ ጥበቡ/፣ ጎሊናሁ እንዲህ ሲል መለሰላቸው፡- «እኔ አማ ለአብ/» ብሎ ከመ ጻፍ ይልቅ ልክት ናችሁ አልሁ ተብሎ በሕጋ ችሁ «ቃል» ብሎ የጻፈበት ምክንያት የተጻፈ አይደለም? መጽሐፍ ሊሻር አለው። ይኸንንም ከዚህ እንደ ሚስተላው በዝርዝር እንመ ለከታለን።

1ኛ. ቅዱስ ዮሐንስ «ቃል» ከማ ለት ይልቅ «አምላክ» በማለት ጽፎ ቢሆን ኖሮ የባሕርይ አምላክነቱን ያሳመኑ መናፍቃን ለጊዜውም ቢሆን መከራከሪያ ያገኙ ነበር። ይኸውም፣ ከዘመኑ አርዮሳውያን እንደሚሰማው «እግዚአብሔርም መሰሉን አለው፡- እይ፣ እኔ ለፈ ርዖን አምላክ አድርጌሃለሁ፤... እኔ ግን አማልክት ናችሁ አልሁ፤» የሚ ለውን በመጥቀስ፡- «ኢየሱስ ክርስቶስ የጸጋ አምላክ እንጂ የባ ሕርይ አምላክ አይደለም፤» /ሎቱ ስብሐት/ ባሉ ነበር። ዘጸ.7፡1፣

መዝ.81፡6። በመጽሐፍ ቅዱስ የጸጋ አማልክት የሚባሉት በጸጋ የከበሩ ቅዱሳን ናቸው። በዮሐንስ ወንጌል እንደተጻፈው ጌታችንና አምላካችን

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አይሁድ ሊወግሩት ድንጋይ ባነሡ ጊዜ፡- «ከአባቴ ብዙ መልካም ሥራ አሳዩኋችሁ፤ ከእነርሱ ስለማናቸው ሥራ ትወግሩኛላችሁ?» ብሎ መለሰላ ቸው። ስለ መልካም ሥራ አንወ እዱ ለአብ/ /የአብ እጁ/፣ ግርህም፣ ስለሰድብ፣ አንተም ሰው ስት መዝራዕቱ ለአብ /የአብ ክንዱ/ ሆን ራስህን አምላክ ስለማድረግህ ነው የማኑ ለአብ /የአብ ቀኙ/፣ ጥበቡ እንጂ ብለው መለሱለት። ኢየሱስ ስም ለአብ /የአብ ጥበቡ/፣ ጎሊናሁ እንዲህ ሲል መለሰላቸው፡- «እኔ አማ ለአብ/» ብሎ ከመ ጻፍ ይልቅ ልክት ናችሁ አልሁ ተብሎ በሕጋ ችሁ «ቃል» ብሎ የጻፈበት ምክንያት የተጻፈ አይደለም? መጽሐፍ ሊሻር አለው። ይኸንንም ከዚህ እንደ ሚስተላው በዝርዝር እንመ ለከታለን። የእግዚአብሔር ልጅ ነኝ ስላልሁ እና ንት አብ የቀደሰውን ወደ ግለምም የላከውን፡- ትላደባለህ ትሉታላችሁን? እኔ የአባቴን ሥራ ባላ ደርግ አትመ ኑኝ፤ ባደርገው ግን፣ እኔን ስንኳ ባታ ምኑ አብ በእኔ እንደሆነ እኔም በአብ እንደሆንሁ /በሕልውና አንድ እንደሆ ንን/ ታውቁና ታስተውሉ ዘንድ ሥራ ውን እመ ኑ። /ይህን ሥራ የባሕርይ አምላክ ቢሠራው እንጂ ፍጡር አይሠ ራውም ብላችሁ እመኑ።» ብሏቸዋል። በዚህም ቅዱሳን የጸጋ አማልክት እንደ ሚባሉ እርሱ ግን አምላክ ወልደ አምላክ /የባሕርይ አምላክ/ መሆኑን አሰራ ድቷቸዋል።

2ኛ. ቅዱስ ዮሐንስ «ቃል» ከማለት ይልቅ «የአብ የበኩር ልጅ» በማለት ጽፎ ቢሆን ኖሮ አሁንም የክር ስቶስ ጠላቶች ነቃፊዎች የመከ ራከሪያ ነጥብ ባገኙ ነበር። ከዚህም በመ

ነሳት፡- «ይኸስ ምን ያሰደን ቃል? እስራኤልስ የእግዚአብሔር የበኩር ልጅ ተብለው የለ፤» በማ ለት የአብ የባሕርይ ልጅ የሆነ ውን ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ ጸጋ ልጅ /ልጅነትን በጸጋ እንጸገኘ/ አድርገው በቆጠሩት ነበር። ምክ ንያቱም እግዚአብሔር ስለ እስ ራኤል «እስራኤል የበኩር ልጅ ነው፤» ብሎአልና። ዘጸ.4-23። ለዚህም ነው አይሁድ፡- «ንሕነሰ ኢተወለድን እምዝመት አላ አሐ ዱ አብ ብን ውለቱ እግዚአብ ሔር። እኛስ ከዝመት አልተ ወለድንም /በናካቤ ዘበሕግ በሥላሴ ፈቃድና ቸርነት ከተ ወለ ደው በይስሐቅ ተወልደናል እንጂ እንደ ሥጋ ፈቃድ ከተወለደው ከእስማኤል አልተወለድንም/፤ አንድ አባት አለን፣ እርሱም እግ ዚአብሔር ነው፤» ይሉ የነበረው።

ኢየሱስ ክርስቶስ ግን፣ አይሁድን፡- «ሶበስ እግዚአብሔር አቡ ክሙ እምአናቀርክሙኒ ኪያየ፣ ወቃልየኒ እምአቀብክሙ።» እግዚ አብሔር አባታችሁ ከሆነ በወደዳ ችሁኝ ነበር፣ ቃሉንም /ሕጌን ትእ ዛዜን/ በጠበቃችሁ ነበር። «እስ መ አነ እምጎበ እግዚአብሔር ወጸ እኩ ወመጸእኩ።» እኔ ከእግዚአብሔር ወጥቼ /ከአብ አካል ዘእምአካል፣ ባህርይ ዘእምባሕርይ ጥንት በሌለ ው፣ ዘመን በማይቆጠርለት ልደት ያለ እናት ተወልጄ/ መጥቻለሁና። «ወአኮ ለልየ ዘመዱ አኮ አላ ውለቱ ዘፈነው።» እርሱ የባሕርይ አባቴ አብ እኔን የባሕርይ ልጄን ወልድን ውረድ ተወለድ ብሎ ላከኝ እንጅ ራሴ አልመጣሁምና። /በእርሱ

ፈቃድ ከቅድስት ድንግል ማርያም ከሥጋዋ ሥጋ ከነፍሷም ነፍስ ነስቼ በመወለድ በተዋሕዶ ሰው ሆኜ መጣሁ እንጂ በራሴ ፈቃድ አልመጣሁም፤ በባሕርይ፣ በሕልውና፣ በሥልጣን፣ በመለኰት አንድ ስለሆንን ከአብ የተለየ ፈቃድ የለኝምና፤ «እኛ እንከ ተአምኑ ቃልየ? እስመ ኢትክሉ ሰሚኦ ነገረ ዚአየ።» በቃ ሌ /በእኔ/ ማመን እንደምን ይቻላችኋል? ትምህርቴን አትቀበሉኝምና። «አንትሙሰ እምአቡክሙ ሰይጣን አንትሙ።» እናንተ ከግብር አባታችሁ ከዲያብሎስ ናችሁ። «ወፍትወቶ ለአቡክሙ ትፈቀዱ ትግቡና።» የግብር አባታችሁንም ምኞት ልታደርጉ ትወዳላችሁ «ወውእ ቱሰ ቀታሌ ነፍስ ሰበእ ውእቱ እም ትካቱ።» እርሱ ከጥንት ከመጀመሪያው ነፍስ ገዳይ ነበረ። /በቃየል አድሮ አቤልን ገድሎአል/ «መጭቀውም በጽድቅ፣ እስመ አልቦ ጽድቅ በነበሁ። እውነት በእርሱ ስለሌለ በእውነት አይቆምም። /በሐሰት አምላክ ነኝ ብሎአል። አምላክም።- በሐ ሰት፣ የዕዕ በለስን ፍራ ብትበላ አምላክ ትሆናለህ ብሎታል።/ «ወሰ በሃ ይነብብ ሐሰተ እምኪአሁ ይነብብ።» ሐሰት በተናገረ ጊዜ ከራሱ አንቅቶ /አመንጭቶ/ ይናገራል። «እስመ ሐሳዊ ውእቱ ወአቡሃ ለሐሰት።» ሐሰተኛ የሐሰትም አባ ትነውና ብላቸዋል። ዮሐ.8፡41-44።

ጌታችን አይሁድን እንዲህ ያላቸው ልጆቻቸውን አጽንተው እንደ እግዚአብሔር ልጆች ሆነው ባለመገኘታቸው ነው። ምክንያቱም ከእግዚአብሔር የተወለደ ኃጢአትን አያደርግምና ነው። ለዚህም ነው ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ በመልእክቱ። «ልጆች ሆይ ማንም አያስታችሁ፤ እርሱ ጸድቅ እንደሆነ ጽድቅን የሚያደርግ ጸድቅ ነው። ኃጢአትን የሚያደርግ ከዲያብሎስ ነው ። ዲያብሎስ ከመጀመሪያ ኃጢአትን ያደርጋልና። ስለዚህ የዲያብሎስን ሥራ እንዲያፈርስ የእግዚአብሔር ልጅ ተገለጠ። ከእግዚአብሔር የተወለደ ሁሉ ኃጢአትን አያደርግም። ዘፋ በእርሱ ይኖራልና፤ ከእግዚአብሔርም ተወልዶአልና ኃጢአትን ሊያደርግ አይችልም። የእግዚአብሔር ልጆችና የዲያብሎስ ልጆች በዚህ የተገለጡ ናቸው።» ያለው። 1ኛ

ዮሐ.3፡7-10።

3ኛ. ቅዱስ ዮሐንስ «ቃል» ከማለት ይልቅ «ወልድ» ብሎ ቢሆን ፍር፣ ይህም የአብንና የወልድን አንድነት እንጂ የሦስቱንም ማለት የአብን የወልድንና የመንፈስ ቅዱስን አንድነት በግልጽ አያስረዳለትም ነበር። «ቃል» ግን የሦስቱንም ማለት የልብን /የአብን/፣ የቃልን /የወልድን/፣ የእስትንፋስን /የመንፈስ ቅዱስን/ አንድነት በግልጽ ያስረዳል። ምክንያቱም ከልብና ከእስትንፋስ ተለይቶ በአፍአ /በውጭ/ ያለ /የሚኖር/ ቃል የለምና። በመሆኑም ቃል ባለበት ልብና እስትንፋስ አለ።

ለምሳሌ እግዚአብሔር፡- በመልኩና በአርአያው የፈጠረው ሰው የማሰብ የመናገርና የመተንፈስ ችሎታ አለው። ይህም የሚያስረዳን አንድ ሰው፡- ልብ፣ ቃልና እስትንፋስ እንዳለ ውነው። እነዚህ ምክንያቶችም ሳይሆኑ ሳይነግጠሉ አንዱ ባለበት ቦታ ሁሉ ሌሎችም ይኖራሉ። በመሆኑም የሰው ልጅ በልቡ ያስባል፣ በቃሉ ይናገራል፣ በእስትንፋሱም ይተነፍሳል። /በሕይወት ይኖራል/።

ልብ፡- ቃልን ይወልዳል። ይህም ቃል ከልብ የሚወለደው ከልብ ሳይለይና ሳይቁረጥ ነው። ምክንያቱም ሰው ስም ብሎም ሆነ በሚናገር ጊዜ ቃሉ ከእርሱ ጋር ነው- ከልቡ አይለይም ወይም አይቋረጥም። በዚህም ምሳሌ መሠረት ወልድ /ቃል/ ከአብ ከልብ የተወለደው በመለኰት፣ በሕልውና፣ በባህርይ ከአብ ሳይለይ እንጂ ከተወለደ በኋላ በመለየት አይደለም።

ልብና ቃል እስትንፋስ አላቸው። ይህም እስትንፋሱ ሕይወታቸው ነው። እንደዚሁ ሁሉ አብና ወልድም ሕይወት እስትንፋሱ አላቸው። እርሱም በባሕርይ፣ በሕልውና፣ በሥልጣን፣ በመለኰት፣ በፈቃድ ከእርሱ ጋር አንድ የሆነ መንፈስ ቅዱስ ነው። በዚህም መሠረት ቃል የሚኖረው ከልብና ከእስትንፋስ ጋር ነው። ልብም የሚኖረው ከቃልና ከእስትንፋስ ጋር ነው። እስትንፋሱም የሚኖረው ከልብና ከቃል ጋር ነው። በዚህም የአንዱ መኖር የሌሎቹንም መኖር በግልጽ እንደ ሚያስረዳ በሚገባ እናረጋግጣለን። ስለሆነም፡- ሦስቱም በአንድነት ይኖራሉ እንጂ አንደኛው ከሌላ ኛው ይቀድማል ወይም ይከተላል። ይበልጣል ወይም ያንሳል አይባልም።

4ኛ. ቅዱስ ዮሐንስ ወንጌላዊ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ቀዳማዊ ነትና ከአብ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በባሕርይ በሕልውና አንድ መሆኑን ለማስረዳት እዱ ለአብ /የአብ እጁ/፣ መዘራዕቱ ለአብ /የአብ ክንዱ/፣ የማኑ ለአብ /የአብ ቀኙ/ ያላለበትም ምክንያት አለው። ይኸውም፡- እነዚህ ሁሉ የአፍአ /የውጭ/ አንድነትን እንጂ ውሳጣዊ /የውስጥ/ አንድነትን ስለማያስረዱ ነው። ለምሳሌ እኛ፣ ልባችን ቃላችንና እስትንፋሳችን ያለው እውስጣችን ነው። እጃችን፣ ክንዳችንና ቀኛችን ያለው ግን ከውጭ ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ እዱ፣ መዘራዕቱና የማኑ የሚለው ወልድን አካላዊ ቃልን ነው። ምክንያቱም በእጅ ሥራ እንዲሠራ አብም በልጁ ቃልነት የሚታየውንና የማይታየውን ዓለም ፈጥሯል። ዘፍ.1፡1-25፣ መዝ.32፡6፣ ዕብ.11፡3። በተለይም «እግዚአብሔር አምላክ ሰውን ከምድር አፈር አበጀው» የሚለው ቃል ነገራችንን ግልጽ ያደርገዋል። ዘፍ.2፡7። ምክንያቱም አዳምን የሠራ ያለጅ ወልድ ነውና። ለዚህም ነው ነቢያ እግዚአብሔር ዳዊት «እጅ ችህ ሠሩኝ አበጃኝኝም።» ያለው። መዝ.118፡73። እንዲሁም በክንድ ኃይል እንዲገለጥ የአብም ኃይሉ በወልድ ተገልጧል። 1ኛ ቆሮ.1፡18። ከዚህም ጋር ወልድ የአብ ቀኙ የተባለው በሥልጣን ከእርሱ ጋር እኩል በመሆኑ ነው። ይኸንን የሚመለከቱ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችንም ከዚህ እንደሚከተለው እናያለን።

ሀ. በግብፅ የባርነት ቤት በእስራኤል ዘሥጋ መከራ በጸናባቸው ጊዜ እግዚአብሔር ሙሴን፡- «በጸናች እጅ ይለቅ ቃችኋልና፣ በጸናችም እጅ ከምድሩ አስወጥቶ ይሰዳቸዋልና፣ አሁን በፈርዖን የማደርገውን ታያለህ። ስለዚህም ለእስራኤል እንዲህ በላቸው፡- እኔ እግዚአብሔር ነኝ ፣ ከግብፃውያንም ባርነት አወጣችኋለሁ። ከተገኘኝ ታችሁም

አድናችኋለሁ። በተዘረጋ ክንድ በታላቅ ፍርድም አድናችኋለሁ። ብሎታል። ዘጸ.6፥1፤6፤ እ ዚህ ላይ እጅና ክንድ የተባለው ወልድ ነው።

እግዚአብሔር ጥንት እስራኤል ዘሥጋን በጸናች እጅና በተዘረጋች ክንድ ከግብፅ የባርነት ቤት እውጥቶ ባሕረ ኤርትራንም በደረቅ አሻግሮ ምድረ ርስት ከነጻንን እንዳወረሳቸው ሁሉ በኋለኛውም ዘመን በሞተ ሥጋ ላይ ጥተ ነፍስ፥ ተጨምሮ ተፈርዶባቸው በሲኦል ይማቅቱ የነበሩትን ነፍሳት በጸናች እጅና በተዘረጋች ክንዳ /በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ ቤዛነት/ አድኗቸዋል። ከሲኦልም እውጥቶ ጥንተ ርስታቸውን ገነትን አውርሷቸዋል። እዚህ ላይ የእስራኤል ዘሥጋ ከግብጽ መውጣት የነፍሳት ከሲኦል መውጣት ምሳሌ ነው።

ለ ነቢዩ ኤልያስ በጸሎቱ ኃይል ከሦስት ዓመት ከመንፈቅ በኋላ ለመጀመሪያ ጊዜ ደመና በመታየቱ። «ዝናብ እንዳይከለክልህ ሰረገህን ጭኑህ ወረደ። ብሎ ለንጉሡ ለአክዳብ ላከበት። ከጥ ቂትም ጊዜ በኋላ ሰማዩ ከደመናው ከነፋሱ የተነሳ ጨለመ። ብዙም ዝናብ ሆነ፤ አክዳብም በሰረገህው ተቀምጦ ወደ ኢይዝራኤል ሄደ። የእግዚአብሔር ርም እጅ በኤልያስ ላይ ነበረች። ወገቡንም አሸንፍጦ ወደ ኢይዝራኤል እስኪገባ ድረስ በአክዳብ ፊት ይሮጥ ነበር።» 1ኛ ነገ. 18፥20-46።

ለነቢዩ ለኤልያስ ይቃወሙት የነበሩትን የጣዖት አገልጋዮች ያሳፈረላትና የንጉሡን ሰረገህ ቀድሞ የሚሮጥበትን ኃይል የሰጠው በላዩ ላይ የነበረ የእግዚአብሔር እጅ ነው። በኋላም ጠላቶቻችን አጋንንትን ያሳፈረላችና ዳግመኛም ድል እንዳንሆን /በአጋንንት እንዳንረታና እንዳንቀደም/ ኃይል መንፈሳዊን ያስታጠቀን የእግዚአብሔር እጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።

ሐ. ነቢዩ እግዚአብሔር ዳዊት «ፊኑ እደከ እምእርያም፥ እድገነን ወባልሐኒ እማይ ብዙኅ። እጅህን ከእርያም ላክ። ከብዙ ውጤትም አድነኝ።» ሲል ዘምሯል። መዝ 143፥7። የዚህም ምሥጢር። እጅህን /ልጅህን/ ከጸርሐ እርያም ወረድ ከድንግል ማርያምም ተወለድ ብለህ ለከህ ከፍትወታት

እኩያት ከክፉዎች የሥጋ ፍላጎቶች/፥ ከኃጢአት፥ ከመርገመ ሥጋ ከመርገመ ነፍስ፥ ከፍጻ፥ ከ መከራ ሥጋ ከመከራ ነፍስ አድ ነን ማለት ነው። «ቀን ሲደርስ አምባ ይፈርስ።» እንዲሉ የተነገረው ትንቢት የተቆጠረው ሱባዔ ሲደርስ በዕለቱ በሰዓቱ እጁን ማለትም ተቀዳሚና ተከታይ የሌለውን አንድ የባሕርይ ልጁን በሥጋ ማርያም ላክ። እርሱም በመንፈስ ቅዱስ ግብር የዕለት ዕንባ ሆኖ በማገዝ ድን ግል ማርያም የጀመረውን የማዳን ሥራ በተራንዮ አደባባይ በመልዕ ልተ መስቀል ፈጸመው። በዚህም ከመጠርገመ ሥጋ ከመርገመ ነፍስ ከፍጻ ከኩነኔ ፈጽሞ አዳነን።

መ «የእግዚአብሔር ክንድ ሆይ፥ ተነሥ፥ ተነሥ፥ ኃይልንም ልበስ፤ በቀድሞው ወራት በጥንቱ ዘመን በነበረው ትውልድ እንደ ሆነው ተነሥ» ኢሳ.51፥2። ነቢዩ እግዚአብሔር ኢሳይያስ ይህን የትንቢት ቃል የተናገረው ስለ ወልድ ስለ አካላዊ ቃል ነው። ምክንያቱም መዝራዕቱ ለአብ /የአብ ክንዳ/ የሚባል እርሱ ነው። የትንቢቱም ምሥጢር። የእግዚአብሔር ክንድ ሆይ፥ ከጥንት ጀምሮ ለአባቶቻችን በረድኤት እየተገለጥክ ኃይልህንም እያሳየህ ከጠላቶቻቸው ከአሕዛብ እጅ እንዳዳ ንክቸው አሁን ደግሞ በሥጋ ማርያም ተገልጠህ ከዲያብሎስ ግዛት ከሲኦል ባርነት እኛን ለማዳን ማለት ነው። እንደ ተባለውም የእግዚአብሔር ክንድ የተባለ ወልድ አካላዊ ቃል በሥጋ ተገልጦ ዓለምን አድኗል።

ሠ «እነሆ የእግዚአብሔር እጅ ከማዳን አሳጠረችም፥ ጀርወም ከመስማት አልደነቆረችም፤ ነገር ግን በደላችሁ በእናንተና በአምላካችሁ መካከል ለይታለች፥ እንዳይሰማም ኃጢአታችሁ ፊቱን /ገጽ ምሕረቱን/ ከእናንተ ሰው ሮታል።» ኢሳ.59፥1-2። ይህ ቃል ትንቢት የተነገረው ለጊዜው ለእሥራኤል ዘሥጋ ሲሆን ፍጻሜው ግን ለእስራኤል ዘነፍስ ነው።

ረ «የሰማነውን ነገር ማን አምኗል? የእግዚአብሔር ክንድ ለማን ተገልጧል?» ኢሳ.53፥1። የዚህም ምሥጢር። የእግዚአብሔር ክንድ ማለትም የኢየሱስ ክርስቶስ የባሕርይ አምላክነት፥ ፈጣሪነት፥ ከአብ ከመጠንፈስ ቅዱስ ጋር በመለኩት፤ በሥል

ጣን፤ በባሕርይ በፈቃድ አንድ መሆኑ ለማን ተገልጧል? ማለት ነው።

ነቢዩ ኢሳይያስ እንደተናገረው ለብዙዎች የእግዚአብሔር ክንድ /የኢየሱስ ክርስቶስ የባሕርይ አምላክነት/ አልተገለጠላቸውም ነበር። በፈታቸው ብዙ ተአምራት አድርጎ በያሳዩቱ ውም አላመኑበትም። ለዚህም ነው ቅዱስ ዮሐንስ ወንጌላዊ። «ነገር ግን ይህን ያህል ምልክት በፈታ ቸው ምንም ቢያደርግ፤ ነቢዩ ኢሳይያስ። ጌታ ሆይ፥ ማን ምስክርነታ ችንን አመነ? የእግዚአብሔር ክንድ ለማን ተገለጠ? ብሎ የተናገረው ቃል ይፈጸም ዘንድ በእርሱ አላመኑም።» ሲል በወንጌሉ የጻፈ። ዮሐ.12፥37-39።

ሰ. «ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል። እነሆ እጅን ወደ አሕዛብ እንሣለሁ። ዓላማዬንም ወደ ወገኖቼ አቆማለሁ።»

እግዚአብሔር ይህን ቃል ትንቢት በኢሳይያስ አንደበት በቀ ጥታ ተናግሮታል። ምሥጢሩም። እጁን /ልጁን/ ለድኅነተ ምእመናን ወደ ዓለም እንደሚልክ የሚያመ ለክት ነው። ዓላማ የተባለውም በተራንዮ የሚተከለው ዕዕ መስቀል ነው። ይኸንንም የምናረጋግጠው እግዚአብሔር መሰረ። «እባብን ሠርተህ በዓላማ /በመስቀል/ ላይ ስቀል፤ የተነደፈ ውም ሁሉ ሲያዩት በሕይወት ይኖራሉ።» በማለቱ ነው። ዘጎ. 21፥8። ጌታም በወንጌል። «ሙሴም በምድረ በዳ እባብን እንደሰቀለ እንዲሁ በእርሱ የሚያምን የዘለዓለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ የሰው ልጅ /የወልድ ዕንባ እመሕያው ክርስቶስ/ ይሰቀል ዘንድ ይገባዋል።» እንግዲህ እስራኤል ዘሥጋ የተሰቀለውን የናስ እባብ በማየት በእምነት ከደዌ ሥጋ እንደዳኑ ሁሉ በቀደመው እባብ በሰይጣን በኃጢአት ተመርዘው የነበሩ ነፍሳት ደግሞ በስቅለት ክርስቶስ ከደዌ ሥጋ ከደዌ ነፍስ ድነዋል።

የተወደዳችሁ አንባብያን። «አምላክ፥ ወልድ፤ የበኩር ልጁ፥ እዳ ለአብ፥ መዝራዕቱ ለአብ» የሚለውን ይኸንን ያህል ከተነጋገርን በሚቀጥለው እትማችን ደግሞ «የማኑ ለአብ፥ ጥበብ ለአብ፥ ገሊናሁ ለአብ የሚለውን በዝርዝር እንመለከታለን። ለሁሉም የእግዚአብሔር ቸርነት የድጠንግል ማርያም አማላጅነት አይለየን።

/ይቀጥላል።/

በጎቹን ጠብቅ

ለቀ ክህናት ክገፈ ገበርኤል አልታዬ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን የሊቃውንት ገባኤ አባል ሲሆኑ በአሁኑ ወቅት ቤተክርስቲያናችን አጋት ከሚባሉ የሥርዓተ ቤተክርስቲያን መምህራን አንዱ ናቸው። ሊቀ ክህናት እንደዚህ በጽሑፍ ከሚሰጡት ውጭ ለአኛ የበበዱንን ጥያቄዎች እንዲያበራራልን ስንጠይቃቸው በታዛዥነት ይመልሱታል። በምክራቸውም የበረታቱናል። ለዚህም ዝግጅት ክፍላችን በአንባቢያን ስም ለአባታችን ምስጋናውን አየለጠ በዚህ እትም በጽሑፍ የሰጠንን ትምህርት እናቀርባለን። ሊቀ ክህናት ከዚህ ጽሑፋቸው የክህነት ሥልጣንና ኃላፊነቱ የክህናትና የገባህ ልጅ ግንኙነት ምን መምሰል እንደሚገባው በአጠቃላይ ስለ «እረኝነት» አገልግሎት ሰፊ ያለ ትምህርት ሰጥተዋል። መልካም ገባቢ።

በጎች እነማን ናቸው? በብሉይ ኪዳን በጎች እሥራኤል ዘሥጋ ነበሩ። እረኞችን እነማን ናቸው? እረኞችም ክህናትና ነገሥታት ነበሩ። ይሁን እንጂ በዘመኑ የነበሩት እረኞች ለበጎቻቸው የማይዘኑና የማይራሩ ራስ ወዳደራቸው ስለ ነበሩ የክፋዎችን እረኞች እንደ ክፋታቸው፣ የመልካሞቹን እረኞች እንደ መልካምነታቸውና እንደ ደግነታቸው ጠቅላላ እንደ ሥራቸው ነቢያት ትግቢት ተናግረውባቸዋል። ከእነዚህ ነቢያት መካከል ነቢዩ ሕዝቅኤል ስለ ክፋ እረኞች የሚከተለውን ትግቢት ተናግሮባቸዋል። «ራሳቸውን ለሚያሰማሩ ለእሥራኤል እረኞች ወደላቸው፣ እረኞች በጎችን ያሰማሩ ዘንድ አይገባቸውምን? ጮማውን ትበላላችሁ፣ ጠጉሩን ም ትለብላላችሁ የወፈሩትንም ታርዳላችሁ፣ በጎቹን አታሰማሩም፣ የደከመውን አላዳናችሁም፣ የታሰረውንም አላከማችሁትም፣ የታሰረውንም አልጠገናችሁትም፣ የባዘነውንም አልመለሳችሁትም፣ የጠፋውንም አልፈለጋችሁትም፣ በኃይልና በጭቆናም ገዛችኋቸው እረኞችም በማግት ተበተኑ ለምድርም አራዊት ሁሉ መብል ሆኑ» ብሏል። ሕዝ 34፡2።

ነቢዩ ዘካርያስም በዚያ ዘመን ለነበሩት ሰነፍ እረኞች የሚከተለውን ትንቢት ተናግሮባቸዋል። «ከሕዝቦች ሁሉ ጋር የገባሁትን ቃል ኪዳኔን አፈርስ ዘንድ ወበት የተባለችውን በትሬን ወስጄ ቆረጥኩ፣ በዚያም ቀን ተሰበረች፣ እኔን የተመለከቱ የመንጋው ችግራችን የእግዚአብሔር ቃል እንደ ነበር ዐወቁ። በይሁዳና በእሥራኤል መካከል ያለውንም ወንድማማችነት እሰብር ዘንድ ማሠሪያ የተባለችውን ሁለተኛይቱን በትሬን ቆረጥኩ። ዳግመኛም እግዚአብሔር የሰነፍን እረኛ ስቃ ውሰድ አለኝ፣ የወደቀውን የማይረዳ የተበተነውንም የማይሰበስብ፣ የቆሰለ ውን የማይደንገ፣ የዳኔውንም የማይቆና፣ የሰባውን ግን የሚበላ፣ ቅልጥሙንም የሚመኝ እነሆ በዚህ አለ። ሰነፍና ያለባዊቱ የሆነ እረኛ አስነሣለሁ፣ መንጋውን ለሚተው እረኛ

ወደላት ሰነፍ በክንዱና በቀኝ ዐይኑ ላይ ይሆናል፤ ክንዱም አጥብቃ ትደርቃለች፣ ቀኝ ዓይኑም ፈጽማ ትጨልግለች» ይላል። ዘካ.1 1፡17።

እንደ ሕዝቅኤል ትግቢት ከህ ናቱ በየሰፈሩ፣ በመንደሩ፣ በየገጠሩ እየሆኑ በምግባር በእምነት የደከመውን አያድኑም በኃጢአት ወድቆ የተሰበረውንም በንስሐ በትምህርት አክመው አይፈው ሱትም፣ ከእግዚአብሔር ሽቸኛ ከጽድቅ ርቆ የጠፋውን ኃጢአተኛ በትምህርት ፈልገው ወደ እግዚአብሔር እንዲቀርብ አያደርጉትም፣ አሥራቱን በኩራቱን ተቀብለው ይመገባሉ በትምህርት ግን ሕዝቡን አይገቡትም በየቤቱም እየሆኑ ሳያስተምሩ ሀብታሞ ችግር ደሆኑትን ብቻ ሳይሆን ፣ጠም አዳሪዎችን መባለት ሳይቀር የጸም ቆሎ የበዓል ዶሮ እያሉ ገንዘብ ለመቀበል ይሸቀዳሉም ነበር። ፍርድን ምሕረትን ታማኝነትንና ሕግ ያለውን ዋና ነገር ሁሉ ባለማክበራቸው ክፋዎች እረኞች መሆናቸውን ያሳያል።

እንደ ዘካርያስ ትንቢት ችግራችንን ጎዑሳን ክህናት ሲሆኑ መንጎች ደግሞ ሕዝብ እግዚአብሔር የተባሉት እሥራኤል ዘሥጋ ናቸው። ስቃ የተባለው የዘላኛች ገንዘብ ነው። ዘላኛችም የተባሉት እህል ውኃ ይገኝበታል ወደ ተባለው በታየትም የሚዞሩና የሚያስተምሩ ሰነፎች መምህራን ናቸው። ሥራ የማይሠሩበት ሥልጣንና ዕድገት የማይታይበት ሹመት ተብሎ ሊተረጎም አይችልም። ሰነፍ እረኛም የተባለው ላይሠራበት፣ ሳያስተምርበት በቀኝ እጁ የብሉይ ኪነንን መጽሐፍ በግራ እጁ መቋሚያ የሚይዘው ነው። ክንዱ አጥብቃ ትደርቃለች ያለው ነገር ካልሆነ በቀር መልካም ነገር መሥራት ደስ አይለውም ማለት ነው። ዓይኑ ይጨልማል ያለው ደግሞ መልካም ነገር ማየትን ይጠላል ማለት ነው። ይህም የተነገረው ትንቢት በእሥራኤል መምህራን ላይ ተፈጽሟል። በሐዲስ ኪዳን ደግሞ በጎች እሥራኤል ዘነፍስ የተባሉ ምእመናን ክርስቶስ ሲሆኑ እረኞች የሊቀ ክህናት ኢየሱስ ክርስቶስ ወራሾች የሆኑት በራሱ በባለቤቱ የተሾሙትና ሥልጣንን የተቀበሉት ሐዋር

ያት ፣ኢጲስ ቆጶሳት ናቸው። በአጠቃላይ አነጋገር ክህናት ክርስቶስ ናቸው። ዮሐ. 21፡15-17።

ሐዋርያት በሥልጣናቸው ያሥሩ ይፈቱ ነበር ማጥ.18፡18፣ 1ኛ ቆሮ 4፡12፣ 2ኛ ሮ.5፡20፣ ማጥ. 16፡18፣ ማጥ.20፡23/ የሐዋርያት ተከታዮች የሆኑት ኢጲስ ቆጶሳትና ቀላውስትም ያሥራሉ ይፈታሉ።

የሚያሥሩት ኃጢአተኛውን፣ መናፍቁን ከሀዲውን ሲሆን የሚፈቱት ደግሞ ተነሣሕውን አማኒውን ነው።

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ሥርዓትና ትውፊት ማንኛውም ምእመን ከአጠባ ያላቀው ስድስት መምህራን ነበሩ መርጦ ይይዛል። ይህም የነፍስ አባት ይባላል። ቁስ ለምእመናን የነፍስ አባት፣ የንስሐ አባት፣ መምህራ ንስሐ ይባላል። ምእመናን ለቁስ የነፍስ ልጅ የንስሐ ልጅ ይባላል። ቁስ በመከራም ሆነ በደስታ ጊዜ ከነፍስ ልጆች አይለይም። እነሱም የጠም ቆሎ፣ የበዓል ዶሮ፣ የሻሻ ይሉታል። የነፍስ ልጆች ምእመናን ጥፋታቸውን የሚናዘዙት በቤተ ክርስቲያናችን ትውፊት መሠረት በግል በምሥጢር ነው። የቁሱና የምእመናኑ ግንኙነት ይህ ሆኖ ሳለ አሁን ግን ከትምህርት ማክስ የተነሣ አንዳንድ ምእመናን ሲወልዱ ለማስጠመቅ፣ ሲሞቱ ለፍታት ካልሆነ በቀር ኃጢአትን በየጊዜው ለመናዘዝና ሥርየተ ኃጢአትን ለማግኘት ወደ ቁሱ የሚሄድ የለም።

መስቀል ተላላጭ ይፍቱኝ የሚል ጥልቷል፤ ታዲያ ምእመኑ ከኃጢአት ማህሪያ የሚፈታው ኃጢአቱን ተናግሮ ቁስ በቤተክርስቲያን ስም የሚሰጠውን ቀናና ሲፈጽም እንጂ መስቀል ተላላጭ ይፍቱኝ በማለት ብቻ ኃጢአት አይወርድም። በርግጥ የሐልዮን ኃጢአት ሊያስተምር ይችላል። ለነቢዮና ለገቢሩ ኃጢአት ግን ቀናና ያስፈልገዋል።

ይህም የንስሐና የነዝቤ ሥርዓት ሊሠራ የቻለው ቀላውስት የንስሐ ልጅ ቻቸውን በሚገባ ባለማስተማራቸውና በትምህርት ሞላት ባለመጠበቃቸው ሲሆን ምእመናንም ክህነ እረኞቻቸው መሆኑን በውቀት ድምፁን ስምተው ባለመከተላቸው ማለት ለክህነ ባለመታዘዛቸውና የሌላው ታዛዥቸው መሆናቸው መሆኑ ግልጥ ነው።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «በጎቹ ድምፁን ይሰሙታል። በጎቹንም በየሰማቸው እየጠራ ያሰማራቸዋል፤ በጎቹንም በአሰማራቸው ጊዜ በፊታቸው ይሄዳል። በጎቹም ይከተሉታል። ድምፁን ይውቃሉና ሌላውን ግን ይሸኹታል እንጂ አይከተሉትም። የሌላውን ድምጽ አያውቁምና» ነበር ያለው። ነገር ግን ዛሬ በጌቹን የሚያውቅ

በጉዞ የሚሰጡት እረኛ እየታወቀ ነው።
ዮ.ክ.10:3-5

እንደ እረኛ በሚገባ ሊከታተሉት ሊያሰማራቸው ሊረታዩቸው የሚችላቸውን በጉዞ ወይም ፍጥራት ሊይዙ ይገባል። ይህም ተቀባይ ግን ከአቅራቢያ የሆኑ በጉዞ ለተከላከል ለሌሎች አውጪዎች ይታወቃል። እንደ ዘሀም ሁሉ እንደ ከህን ሥራው እረኝነት ነውና ሊቆጣጠራቸውና ሊያስተምራቸው የሚችላቸውን ልጆች ብቻ ወስኖ ሊይዙ ይገባቸዋል። ባሬ ባሬ እንደምናየው ግን ከህኑ ምእመናን እንደሚሆኑ ስላሉት ወይም ከአንተ ሌላ የለም ስላሉት ብቻ ከሚችሉው በላይ የዘሀም ነፍሳት እረኝነት ኃላፊነት ላይ ስወድቅ ይታያል። በእውነቱ ይህ የሚይዘን በቤተ ክርስቲያን የሥርዓት መጽሐፍም ያልተጻፈ ነው። በመሆኑም ይህንን የተሟላ ሂደት በማስቆመው በኩል ካሳድሱ ሆኑ ምእመናን በንቃት ሊሳተፉ ይገባል።

እረኛ በጉዞ ከአውጪ የሚጠብቁት ልዩ ልዩ መሣሪያ መያዝ እንዳለበት ሁሉ አንድ ካህንም የምእመናን ልጆቹን ነፍሳት የሚጠብቁት መሣሪያ ሊኖረው ይገባል። ይህም በፍትሕ መንፈሳዊ ምዕራፍ 6 እንደተጻፈ አንድ ካህን የአምላካው ደብዳቤ መጻፍት የሚችል የሁሉም የሁሉም ለኖረው ያስፈልጋል። በመጽሐፍ እንደተደነገገው በልጆቹ ለሚመሰኙት መናፍቅ ቃን እንዲሁም ከራሳቸው ለሚመጡ ጥያቄዎች መልስ ለመስጠት የሚያስችል ዕውቀት የሌለው ካህን ወደ መታደስ ገብቶ መተደስ አይችልም። ስለዚህ ካህን ብሉይትን ከሌላዎች አዳላዎች ይወቀ መሆን አለበት።

ነገር ግን የአሁኑ ካህን ድምፅን ለምትው ምእመናን እንዳይከተሉት ድምፁን የሚያስማ የለም አያስተምርም፤ አይመከርም ተደብቆ ነው የሚኖር። የበጉዞን ምእመናን ስም እየጠራ ለመምራት ስማቸውን መሰጠት አልቻለም። ሊቆጣጠራቸው ለመጣባቸውም ለጠቃሚቸውም አያቃቀው ነው። ከዚህም የተነሳ በጎች አልተከተሉትም። በጎችም የእረኛውን ድምፅ እየሰሙ ባለመከተላቸው እየባከኑና በእረኛው እየተበሉ ነው። ከእረኛው የተለየ በግ በአውጪ ከመሰለት በስተቀር ሌላ ዕድል የለውምና። ስንድ እረኛው በጎቹን አውጪ ከማስበላት በተር ሌላ ፋይዳ የለውምና።

ካህኑ የንስሐ ልጆቹንም ሆነ ጠቅላላ ምእመናንን በትምህርት መንገድ መጠበቅ በእረኛው ከተመሰሉት መናፍቅ ቃን ማጻን አለበት። ሕግንም ሆነ አዋቂ የተማሪም ሆነ ያልተማረ ደረጃም ሆነ ሀብታም በአንዲት ቅድስት ቤተክርስቲያን ከመንፈስ ቅዱስ በጥምቀት ከተወለዱ በኋላ ሁሉም እኩል ስለሆኑ ወንጌልን የሚያስተምር ካህን ለእነዚህ ሁሉ የሚገባቸውን ትምህርት እያዘጋጀ ማቅረብ አለበት።

በሀገራችን ሕፃናት የሃይማኖት ትምህርት አያስፈልጋቸው ይመስል ካህናትም ሆኑ ወላጆች እንደ ትርፍ ነገር ይቆጥሩባቸዋል። አንዳንድ ወላጆች ካልሆኑ በተር ብዙዎች ወላጆች ልጆቻቸው ወደ ቤተክርስቲያን እንዲሰጡ ብለው በሚነሙበት ጊዜ እንኳ ደግሞ የልጅ ቤተክርስቲያን መሃድ ምን ሊያደርግ ነው? እያሉ ይከሰ

ከላቸዋል። ይልቁንስ እንደ ይበርዳችሁ ከአልጋችሁ እንዳትነሙ ብርድ ልብስ ለብሳችሁ ተች ይለዋቸዋል። ካህናትም ወላጆች ይህን አስተሳሰባቸውን እንዲለውጡ በመምከርና በማስተማር ፈንታ ሕፃናት ወደ ቤተክርስቲያን ሲመጡ እንደቀደም ነገር አድርገው አይቆጥሩባቸውም።

ይህም የካህናትና የወላጆችን የዕውቀት ጉዳይነት የሚያመልክት ነው። የእነዚህ ልጆች ግንኙነት እንዲሁ የመናፍቅን መስጪያና ቤተ ጸሎት አግሚታቸውና እዳ ማቆምቻ የሆኑት።

አንዳንድ ወላጆች ግን ካህናትም ሆኑ ምእመናን ልጆቻቸው በራሱ እንዲያገኙላቸው ጠየቀ ከዕንቅፈትቸው እየቀሰቀሱ ወደ ቤተክርስቲያን ይወስዷቸዋል። በወንጌል ሕፃናትን ለማስባረክ ወደ ጌታ ሲያቀርቡላቸው ሕፃናትን ከቱም ነገር ባለ መቀጠራቸው ሐዋርያት ተቃውመው ነበር። ነገር ግን ጌታ ወደራስ እንዲቀርቡና እንዲባርካቸው ከመናፍቅ በላይ መንግሥተ ሰማያት እንደእነሱ ላሉ የምትሰጥ መሆን ዋን በዚያ ለነበሩት ሁሉ አስተማረ። ዮ.ክ.19:13 አሁንም ካህናት የሕጻናትን ወደ ቤተክርስቲያን መምጣት እንደላላል ነገር ሊቆጥሩት አይገባም። ይልቁንም ወላጆች ልጆቻቸውን ጥለው ወደ ቤተክርስቲያንም ሆነ ወደ ክርስቲያኖች ገባኤ ቤት እንዳይመጡ አጥብቀው መስበክ አለባቸው። ሕጻናት በልጅነት ወራት ሃይማኖታቸውንና ታሪካቸውን የጠነኑ እንደሆነ ለሀገራቸው ለቤተክርስቲያን ግንኙነት ይሆናሉ።

ወደ ብሉይ ኪዳን ታሪክ ብንመጠለክት ነቢያት ሃይማኖታቸውንና ታሪካቸውን የሚማሩት በሕጻንነት ነበር።

ለምሳሌ እነ ዳንኤል፣ እነ ሲድራርቲ፣ ሚሳቅና አብድናን ተማርከው በሃዳብት በባቢሎን አገር የንጉሠን የናብ-ክደነድን ግርማ ሳይፈሩ አምላካችን ያደኑናል ብለው ወደ እሳት ለመወርወርና ከእሳቱም በአምላካቸው ረድኤት ድነው የሃይማኖታቸውን ኃይል ለገዢዎች ያሳዩት አምላካቸውንም ያስመሰኑት በልጅነታቸው ሃይማኖታቸውን ስለተማሩ ነው። (ዳን. 2)

በአዲስ ኪዳንም የክርስቲያን ልጆች በሕጻንነታቸው ጀምሮ በቤተክርስቲያን ቸው የሚሰጠውን ትምህርትና ሥርዓተ ቤተክርስቲያን እየተከታተሉ በማይታቸው ለክርስትና ትምህርት ምስክሮች እየሆኑ ሕይወታቸውን ለእግዚአብሔር መመዘኛት ያደረጉ አንስተኛ ምኞት የሚሰጣቸው አይደሉም።

ስለዚህ የንስሐ አባቶች በቤትም ሆነ በቤተክርስቲያን በሚሰጡት ክርስቲያናዊ ትምህርት ልጆችን ከወላጆች መለየት የለባቸውም። ለትዱስ ጴጥሮስ የተሰጠው አደራ አውራ በጎችን እንዲጠብቅ ብቻ ሳይሆን ጠባቂነትና ግልገሎችንም እንዲጠብቅ ነው።

በመጨረሻም የንስሐ ልጅ ከንስሐ አባቱ የሚሰጠውን ትምህርት ለመጠኑ እንመልከት ዮ.ክ.21:15-17።

በተለይም ምክንያቶች አንድ የንስሐ ልጅ ከአባቱ ሊሰናበት ይቻላል። ሲሰናበትም የነረበት አባት ወደ ፊት ይሄን ሰናበት የሚሄድበት አባትም በሰላም ተቀብሎ እረኛው እንዲሆን የሚያትት ይብዳል።

ካልተጻፈለት እንደተሰናበተ አይቆጠርም። በእርግጥ እንደዚህ ማድረግ የሚያስችሉ ምክንያቶች በንስሐ አባቱ በኩል ከደረሰ ለምሳሌ ድንገተኛ ሞት / ተነሣሪው የመረጠውን አባት ሊይዝ ይችላል።

አንድ ተነሣሪ አባቱን ለቆ ለመሄድ የሚጨበጡ ምክንያቶች ሊኖሩት ያስፈልጋል። በፍትሕ መንፈሳዊ ከተገለጠው ውስጥ ሁለቱን እንደሚከተለው እናያለን

ሀ. ተነሳሪው አገር ለቆ የሚሄድ ከሆነ ነፍሱ በቅርብ እየተከታተለ የሚጠብቃትና የሚያሰማራት እረኛ ያስፈልጋል። እንዲያውም ክርስቲያን ሃይላ ባደረበት አገር ሁሉ በአካባቢው ወዳል አንድ ካህን ቀርቦ ራሱን አስመርምሮ ማደር እንዳለበት ሊቃውንት ያስተምራሉ። ስለዚህ አንድ የንስሐ ልጅ በሥራ ወይም በሌላ አንዳማሪ አገር ለቆ የሚሄድ ቢሆን በሚኖርበት አገር ሌላ የቅርብ ንስሐ አባት ለመያዝ ከቀድሞው የንስሐ አባቱ ሊሰናበት ይገባቸዋል። የንስሐ አባትም እንደዚህ አገር ቢለት ይሆኑት የነበሩት ልጆቹን በመላ ቢችል ለሌላው አባት አስረክቦ ካልቻለ ደግሞ ልጆቹን ሁኔታውን ነገር ሌላ እንዲይዙ መከር ሊያሰናብታቸው ይገባል።

ለ. ካህኑ የሚያስተምረው ሲሆን ከህንት ነፍሳትን የመጠበቅ ኃላፊነት እንደመሆኑና ይህንን ሥልጣን የሰጠው «ትጉህ ማለቂ ዘኢ ይነውም» አምላክ እንደመሆኑ ካህኑ የልጆቹን መንፈሳዊ ሀብት በትጋት የሚጠብቅ መሆን አለበት። ልጅን በተለይም መንገዶች ወደእሱ እየተረባከቡ ካለበትም /ቤተ/ ድረስ እየሄደ ሊያስተምረው፣ ሊመክረው ይገባል። ነገር ግን ያህንን ቀርቶ ልጅን የማያስተምረው፣ የማይመክረው፣ ቤተ ሰጠው የማይባርክለት ከሆነ ሊሰናበት ይችላል። ስንድ እረኛ በጉዞን ቀርቶ ያስላል።

ስለመሰናበት ስናነግሩ ብዙ ጊዜ ሊከሰት የሚችልን አንድ ነገር ማንነት ይባላል። አንድ የንስሐ ልጅ ከላይ በተጠቀሱት ወይም ሌላ አሳማኝ ምክንያት በማንነት የንስሐ አባቱን ሃይላ አሰናብተኝ ሲለው እንቢ ሊለው ይችላል። በዚህ ጊዜ ልጁ አባቱን ለደብሩ አለቃ ይከስታል። የደብሩ አለቃም ባለው ሥልጣን ተጠቅሞ እንዲለቀው ይነግረዋል። ይህ ሆኖም ካህኑ እንቢ ካል በገባኤ /በደብሩ አለቃና የሰበክ ገብኤ አባት / ይወሰንበታል። ያንን ውሳኔ የመተበል ግዴታ ስላለበት ካህኑ የማሰናበቻ ደብዳቤውን ይጽፋል።

ማጠቃለያ

የንስሐ አባትና ልጅ ግንኙነት ይህንን የሚመስል ገጽታ አለው። ስለሆነም የንስሐ አባቶች የተጣለባቸውን ከባድ ኃላፊነት በመገኘብ በእርሱ በኩል ለሚለ የሚገባቸውን አሟልተው መገኘት ይጠበቅባቸዋል። የንስሐ ልጆችም የንስሐ አባቶቻቸው አንዳንድ መጻፈፍትን በመገኘት እያነበቡ ኃላፊነታቸውን እንዲረዱ ማድረግ መልካም ነው።

አንዳንድ ምእመናን የንስሐ አባት የሚይዙት ለምን እንደሆነ ጠንቅቀው እያውቁት። በንስሐ አባት አለመጠቀም ማለት ግን የሚገባውን በር ቁልፍ እንደመጣል ነውና መለስ ብለው ሊያስቡበት ይገባል። ስላመ እግዚአብሔር አይለዩቸው።

ሰው መሆንም ቀረ

ዓለምና ሐሰት
 ጋብቻ መስርተው
 «ውሸት» የሚሉትን
 «ቀጣፊ» ልጅ ወልደው
 ሲኖሩ... ሲኖሩ... ሲኖሩ...
 ተዋደው
 ፍቅራቸው ሲደራ
 ተጎራበቱና ከዲያብሎስ ጋራ
 ያው የጥንቱ «ውሸት»
 ረቀቅ አለና
 የልጅ ልጅ አፈራ
 በአባብ ልቡና፣
 እባብም ተማርካ
 በውዳሴ ከንቱ
 አዳም «እምቢ» በላት
 ነግራ ለሴቲቱ
 ቀንጥሰው ጎረሳት
 እፀ-በለሰቷን
 ሊበልሉት እግዚናን
 አልሆነም ነገሩ
 አልሰመረም ምክሩ
 የተገላበጠሽ ዞረ-አዳም አፈራ
 እንኳን እግዚር ሊኮን
 ሰው መሆንም ቀረ።
 ሰሎሞን ወ/መድኅን

ምዕራፍ

ለመጀመሪያዎች ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት

በ1921/4/1922 ዓ.ም ለመጀመሪያ ጊዜ ለተሾሙት አምስት
 ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት ጥር 23 ቀን 1923 ዓ.ም ስለሰጠ ስብሰታቸው
 ከንጉሠ ነገሥቱ ከተጻፈላቸው

«... ስለ አቀማመጥና አስተዳደር

ሀ/ አቡነ ሳዊርስ ዘደቡብ ኢትዮጵያ

ራሱ የወበራ ድንበር፣ እግሩ የጉግም ድንበር

...አድራሻም ጳጳስ ዘደቡብ ኢትዮጵያ ወዕጪጌ ዘደቡብ
 ሊሳኙበት ተላዌ አሠሩ ለአቡነ ተ/ገይማኖት ይባላል

ለ/ አቡነ ይሥሐቅ ዘሰሜን ኢትዮጵያ

ራሱ ጨጨሆ፣ እግሩ እስከ ኢርትራ ወሰን

...አድራሻም ጳጳስ ዘሰሜን ኢትዮጵያ ተላዌ አሠሩ ለአቡነ
 ሣሙኤል ይባላል

ሐ/ አቡነ አብርሃም ዘምዕራብ ኢትዮጵያ

ራሱ ጎንደር፣ እግሩ መተማ እንግሊዞች ወሰን ድረስ

...አድራሻም ጳጳስ ዘምዕራብ ኢትዮጵያ ተላዌ አሠሩ
 ለአቡነ ሐራ ይባላል።

መ/ አቡነ ጴጥሮስ ዘምሥራቀ ኢትዮጵያ

ራሱ በሻሎ መለሰ፣ እግሩ አቦክ ፈረንሳዊ ወሰን ድረስ

...አድራሻም ጳጳስ ዘምሥራቀ ኢትዮጵያ ተላዌ አሠሩ
 ለአቡነ አያሱብ ሞክ ይባላል።

ሠ/ አቡነ ሚካኤል ዘአዜበ ኢትዮጵያ

ራሱ ጉደር፣ እግሩ እንግሊዝ ወሰን ድረስ

...አድራሻም ጳጳስ ዘአዜበ ኢትዮጵያ ተላዌ አሠሩ
 ለአቡነ ዜና ማርቆስ ይባላል።

ምንጭ ባለምባራስ ማኅተመ ሥላሴ ወ/መስቀል፣ ዝክረ
 ነገር፣ አዲስ አበባ፣ 1923፣ ገጽ 546-554

አክፍሎት

❖ ጌታችን መድኃኒታችን አያሱብ ክርስቶስ ለአይሁድ «ውሸራው» ከእነርሱ የሚወሰደበት ወራት ይመጣል። በዚያ ጊዜ ይጻግሉ» እንዳለ ደቀመዛሙርቱ ከተያዘበት ቀን እንደጸሙ እኛም ያንን ለማስታወስ ከዚያ ጊዜ ጀምረን እናከፍላለን።

❖ በፍትሐ ነገሥት እንደተጻፈው የክርስቶስን መከራ ለማስታወስ «የቻለ ሁለት ቀን ይጽም፣ ያልቻለ ግን አንድ ቀን ይጽም» ተብሎ በተጻፈው መሠረተ እናከፍላለን

❖ ጌታችን 40 ቀንና 40 ሊሊት እንደጸመ፣ እኛም ያንን ለማስታወስ ለ40 ሰዓታት ከአሁን ጀምሮ ስድስት ሰዓታትን እንጸማለን /እናከፍላለን/።

ምንጭ ድምፀ ተዋሕዶሚያዚያ 15
 ቀን 1971 ዓ.ም

ስኬትም ጥበብ ስጭኝ

ሰዓሊው ለሰልሽ
 ዘማሪው ሲያዜምሽ
 የቆሎ ተማሪው
 ቅኔ ሲቀኝልሽ
 የዚህ ሁሉ ምንጩ
 አንቺ በመሆንሽ
 ለእኔ ጥበብ ስጭኝ
 ድንግል ላመስግንሽ

ሱናማዊት

ደብረ በልበሊት ኢየሱስ ገዳም

በዚህ እትም ይዘን የቀረበነው በሰማን ሸዋ/ደብረ ብርሀን/ ሀገረ ስብ ከት በእንግሊዝ ወረዳ የሚገኝ ገዳም ነው። የገዳሙ አስተዳዳሪ መምህር ሐረ ገ ወይን አድ ማሱ ዝግጅት ክፍላችን ደረሰ ይመጡላችን የገዳሙን ታሪክ ስመጽሔት በሚ ሆነ መሰከሩ እንዲህ አቀናብረንዎልን።

ዘመኑ የአቡነ ሳሙኤል የመንፈስ ቅዱስ ልጆች ቆመው በትጋት አየጸለዩ እንዳለ ነው። ቀድሞ መካነ ቅዱሳን አሁን በልበሊት እየተባለ ከሚጠራው ቦታ ላይ ከምድር እስከ መንበረ ጸባኦት የወርቅ መሠላል ተተክሎ አዩ። በዚያ የወርቅ መሰላል ላይ መላእክት ከመንበረ ጸባኦት ወደ ምድር ከምድር ወደመንበረ ጸባኦት እየተመላለሱ ሲያገኙ ስብሐተ እግዚአብሔር ሲያደርሱ ተመለከቱ። ምድሪቱም በገነት አምላል በተለያዩ አበቦችና ፍራፍሬዎች አሸብርቃ በልምላሜ ተወባ በአድናቆት አስተዋለ። እጅግ ተደሰተ፤ እናም ወደ ፈጣሪያቸው «አንተ ሁሉን የፈጠርክ ከወዲያኛው ዓለም ወደዚኛው ዓለም መጥተህ የእኛን ሥጋ የለበስህ፤ ተወግረህ፤ ተሰቅለህ ሞተህ በሶስተኛው ቀን ሙስና መቃብርን አጥፍተህ የተነሣህ እኛን ፍጡሮችህን ለማዳን ስትል ነው። አሁንም ጌታችን አምላካችን ፈጣሪያችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ በግንባራችን ተደፍተን አንተን የምንለምንህ የቦታውን ክብር እንደገለጽክልን እንድንኖርበት ካልሆነም በረከት ተቀብለን እንድንመለስ ፈቃድህ ይሁን» ሲሉ ለመኑ። እግዚአብሔርም ንጹሕ ልቦናቸውንና ልመናቸውን አይቶ ደመና ጠቅሶ ደመና ጭፍ አምሱት ሺ መነኮሳት አምጥቶ ከተመኑበት ቦታ ሰውሮአቸዋል። መካነ ቅዱሳን ዋልድቢት ገዳም ተብሎ የተሰየመበት ምክንያት ለዚህ ነው። ማኅበሩ በአንድ ርዕሰ መምህር የሚተዳደር በዘጠኝ የተከፈለ ነበር። ዘጠኝ ደወልም ነበረው። የተለያዩ የቤት እንስሳት ሲኖሩት መልካቸውም በሙሉ ነጭ ነበር። ደብረ በልበሊት ኢየሱስ

የተባለበት ምክንያት ደግሞ፣ ፊቅ ጦር የተባለ ሰው ከአረብ አገር ወደ ኢትዮጵያ እየተመላለሰ ይነግድ ነበር። በግመል እያንጓዘ የወርቅ ግመጃ ሲነግድ በዚህ የተቀደሰ ቦታ ደረሰ። በአካባቢው ዛሬቹ በተለያዩ አበቦች ደምቀው፣ ፍራፍሬዎች ተንገርግገው፣ ሳርቅጠሉ ለምልሞ ውኃ በየሰርቻው ሲፈስስ በት አዩ። በዚህ ቦታ ግመሎቹን ፈትቶ ጭንታቸውን አራግፎ፣ ግመሎቹን ሳር አብልቶ፣ ውኃ አጠጥቶ እሱም ከድካሙ ትንሽ አረፍ ብሎ ሊሄድ አሰበ። አስቦም አልቀረ ግመሎቹን ፈትቶ ሸቀጡን አራግፎ ውኃ እንዲጠጡ ሳር እንዲበሉ ለቀቃቸው። እርሱም እረፍት አደረገ። ከእረፍት በኋላ ሳይመሽ ጉዞውን ሊጀምር ተነሥቶ ግመሎቹን ቢመለከት አጣቸው። በድንጋጤ ወዲያና ወዲህ እየተረገገ ፈለጋቸው። ጠፋብት ከግመሎቹ መጥፋት ይልቅ ሸቀጡ በክቶና ተባላሽቶ መቅረቱ በሱ ጥፋተኛነት መሆኑን አምኖ አዝኖ ሲያለቅስና ሲተክዝ የተሰወፉ ቅዱሳን አባቶች ተገልጸው አነጋገሩት። «ወንድማችን ሆይ ከወደጅት መጣህ ወዴትስ ትሄዳለህ?» በማለት ጠየቁት። ፊቅጦርም የደረሰበትን ችግር ሁሉ አስረዳቸው። እነርሱም አግዚአብሔር ከእርሱ ፊት ግመሎቹን በመሠወፍ እየተገረመ «አንተ ሰው በዚች የተቀደሰች ቦታ ላይ እግዚአብሔር የቸርነቱን ሥራ ሊሠራልህ ነው። እስቲ ዘወር በልና ተመልከት» አሉት።

እንዳሉትም ዘወር ብሎ ሲመለከት ግመሎቹን እየበሉ አያቸው። በዚህ ጊዜ ከደስታው ብሳት የተነሳ ከእግራቸው ስር ወድቆ ሰገደ። በመጨረሻም ቅዱሳኑ እየረዱት ጓዙን አጫጭነውት ለመሄድ ከተዘጋጀ በኋላ «እናንተ አባቶቼ ስላደረጋችሁልኝ ቸርነት አመሰግናችኋለሁ። በሀገራ ብዙ ነገሮች ይገኛሉ። የሚያስፈልጋችሁን ነገር ንገሩኝና ላምጣላችሁ» አላቸው። እነርሱም «ፈቃድህ ከሆነ ለቤተክርስቲያን አገልግሎት የሚሆን የወርቅ ጭፍ የወርቅ ጸሀል፣ የወርቅ ግምጃ አምጣልን» አሉት። እሱም «በሰላም ወደ አገራደርሼ እንድመለስ በጸሎታችሁ አስቡኝ። አትርሱኝ። ይዘዘችሁኝን ሁሉ አመጣለሁ» በማለት ተሰናብቷቸው ሄደ። ወደ ኢትዮጵያ የመጣበትን የንግድ ሥራ ጨርሶ ወደ አገሩ ሲመለስ አባቶች ይዘዘትንና ለቤተክርስቲያን የሚያስፈልጉ ነገሮች ሁሉ ከታዘዘው በላይ ጨምሮ ገዛና ለጉዞ ተሰናገደ። ከእናቷ ማኅበን ስትወለድ ጀምሮ ዓይነ ስውር የሆነች እናት ነበረችው። እናቱን የእነዚህ ቅዱሳን አባቶች አምላክ ይፈውስልኛል በማለት ያለመጠራጠር አምነዋል። እናም እናቱ ንፍቃት ሁለት ወንድሞቿን ይዞ ወደ ኢትዮጵያ ገዞ ጀመረ። ከዚያ የተቀደሰ ቦታ በደረሰ ጊዜ «አባቶች ያላዘዙኝን ይገፍ መጥቼአለሁና

ጠበቁ ከምድር ወደ ሰማይ እየፈሰሰ ዛሬም ህሙማን እየተፈወሰበት ይገኛል። ከውጭ አገር ሳይቀር መጥተው ብዙዎቹ ከበሽታቸው እየተፈወሰ ሄደዋል። በሀገር ውስጥም በሐኪም ተስፋ የሳችሁም ከተባሉ በኋላ እግዚአብሔርን ተስፋ በማድረግ ወደዚህ ጠበቅ በመምጣት፤ በማኅፀን ካንሰር፣ በአስም እንዲሁም በተለያዩ በሽታዎች ሲሰቃዩ ቆይተው ጠበቅን በመጠመቅና በመጠጣት የተፈወሰ ምእመናን ብዙ ናቸው።

እናንተ ከዚህ ቆይ» ብሎ እናትና ወንድሞቹን ከገዳሙ አጠገብ ትቷቸው ብቻውን ወደ ገዳሙ ገባ። ከእነዚያ እጅግ ብዙ ቅዱሳን አባቶች ጋር ተገናኘ።

ስለጉዞው ሰለደገንነቱ ጠየቀት። «በእናንተ በአባቶቼ ጸሎት በእግዚአብሔር ቸርነት ከዚህ ደረሰኩኝ» ማለት ከእግራቸው ላይ ወደቆ እጅ ነሳ። «አባቶች ለቤተ ክርስቲያን እንደ ገዛ የዘዛችሁኝን ሁሉ ገዛቼ አምጥቼአለሁ» ብሎ አስረከባቸው።

እነርሱም የሰጣቸውን ዕቃ ከተቀበሉ በኋላ «የመጣኸው ዕቃ ይህ ብቻ ነውን? ሌላ አላመጣህምን?» ብለው ግራ ገብተው «ሌላ ይገዛ የመጣሁት የለም ይኸው ነው» አላቸው። «ሌላ የመጣኸው ነገር አለ። ለእኛ ይታያል። አስቀድመን ከምንገርህ አንተው ንገረን» አሉት። እርሱም የእናቱ ነገር ትዝ አለውና «የሳዘዝንህን ነገር ለምን ወደ ዚህ አመጣህ ትሉኛላችሁ ብዬ ነው። እናቱ ስት ወለድ ጀምሮ ዓይነ ስውርነት። እኔም ያለመጠራጠር በጸሎታችሁ ትፈውሱልኛላችሁ በማለት እናቱንና ሁለቱን ወንድሞቼን ይገዛ የቸው መጣሁ። ከዚህ ስደርስ ግን ያልታዘዘኸውን ለምን ይዘህ መጣህ ትሉኛላችሁ በማለት ፈርቼ ከሁለቱ ልጆቼ ጋር በውጭ አስቀምጫለሁ» አላቸው። ወደ እነሱ እንዲያመጣቸው ፈቀዱለትና እናቱን ለማምጣት ሲሄድ አባቶች በአንድነት ጸሎት ያዙ።

« ጌታችንና አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ ይህችን የተቀደሰች ቦታ ከሁሉ በላይ እንድትሆን ያደረገህ አንተ ነህ። በቅዱሳኖችህ ላይ አድረህ የቸርነትህን ሥራ የምታውራ አንተነህ። ስለዚህ የተቀደሰች ቦታና ስለእኛ ስለኃጢአተኞች ባሮችህ ስትል የቸርነትህን ሥራ ሥራልን። የፈውስ ምልክት አሳይልን» እያሉ በጸሎት እንዳሉ እናቱንና ወንድሞቹን አስከትሎ መጣ። ቅዱሳን አባቶችም እናቱን በእግዚአብሔር ስም በመስቀል ምልክት አማት በው እፍ ቢሉባት ዓይኗ በርቶላታል።

ነጋዴው ፊቅጦር ከሁለት ጠባብት ወንድሞቹ ጋር ቤተክርስቲያን አንዲሠሩ በአባቶች ታዘው ያላቸውን ሀብትና ንብረት በማምጣት ፣ በህንደኬ አገር የወርቅ ግም



ደብረ በልበሊት ኢየሱስ ገዳም

ጃ ሲነግዱ እንዳይት አድርገው፣ በዕንቁ፣ በአብነበረድ፣ በወርቅና ሕብሩ ባማረ ቀለም ሁለት አብያተ-ክርስቲያናት አነጹ።

ደብረ በልበሊት ኢየሱስ ናዝራዊ እና ሀገረ ናዝሬት ገሊላ ዊት ማርያም ይባላሉ። እነዚህ ሁለት አብያተ ክርስቲያናት በአፄ ልብ ነ ድንግል ዘመን መንግሥት እንደ ታነጹ ይነገራል። አብያተ ክርስቲያናቱ ከታነጹ በኋላ በጻድቅ በአቡነ ዜና ማርቆስ መንበር የነበሩት አባ ገብረ ክርስቶስ ከሊቀ ጳጳሱ ከአባ በርቶሎሜዎስ ጋር ተገናኝተው ቀድሶው ባርከዋቸዋል። እንደ አባ እንጦንስ፣ ተክ ለሃይማኖት፣ ዜና ማርቆስ አድርገው ሥርዓት ሠርተውላቸዋል። ይህ የተቀደሰ ቦታ ርዕሰ ቅዱሳን ተብሎ እንዲሰየምና በፊቅጦር እናት ስም ደብረ በልበሊት ኢየሱስ ተብሎ እንዲጠራ ተደረገ።

ከዚህ በኋላ አባ መዝራኦት አብ፣ አባ ማትያስ፣ አባ ፊቅጦር የተባሉ የአቡነ ዜና ማርቆስ የመንፈስ ቅዱስ ልጆችም ሕገ እግዚአብሔርን፣ ሥርዓተ ቤተ ክርስቲያንን በዚህ ቦታ ሲያስተምሩናረዋል። አባ ፊቅጦርን አባ በርቶሎሜዎስ ሊቀጳጳስ ከአባ ገብረ ክርስቶስ በታች ለሁለት አብያተ ክርስቲያናት መም ሀር አድርገው ሸመዋቸዋል። አባ ፊቅጦርም የአባታችን የአቡነ ዜና ማርቆስን ፈለግ በመከተል ለመንፈስ ቅዱስ ልጆቻቸውና ለወገኖቻቸው የወንጌል ቃል ሲያስተምሩ ኖሩ።

በ13ኛው ክ/ዘመን መጀመሪያ ላይ ታላቁ ጳጳስ አቡነ ተክለሃይማኖት አቡነ ዜና ማርቆስን ሲያ

ገለግሉና ሲረዱ ቆይተው በረከት ተቀብለውና ተሰናብተው ጥንት ዜጋ አመል አሁን ደብረ ሊባኖስ ወደሚባለው በዓታቸው ሲሄዱ በርቃ በተባለ ቦታ አልፈዋል።

ጳጳሱ አቡነ ተክለሃይማኖት ከዚህ ቦታ ላይ ቆመው፣ «አንቺ ቦታ የተባረከሽ የተቀደሰሽ ሆኖት። ብዙ ሥራ የሚሠራብሽ ምስጢር የሚገለጽብሽ፣ መናንያን የሚኖሩብሽ ሆኖት። ጠበል ይፍለ ቅብሽ፣ ጸበልም ለዘለዓለም ሕሙማንን የሚፈውስ ይሁን። የሚያለማውም አትክልት ለመናንያን ምግብ ሆኖቸው ይነር።» በማለት ባርከው መቋሚያቸውን ነቅለው ሦስት ቦታ ላይ እየደጋገሙ ሲውጉት ጸበል ፈልቆላቸዋል።

ጳጳሱ አባታችን ተአምራቱን ከተመለከቱ በኋላ አሁን መናንያን አለብት ከሚባልበት ዋሻ ፈልፍለው ለአራት ወራት ያህል ተቀምጠው ብዙ ተዓምራትና ትሩፋት ሠርተው ወደ ደብረ ሊኖስ ገዳም እንደሄዱ የአባታችን የጳጳሱ አቡነ ተክለሃይማኖት ገድል ያስረዳል።

ጠበል ከምድር ወደ ሰማይ እየፈላ ዛሬም ሕሙማን እየተፈወሱበት ይገኛል። ከውጭ አገር ላይ ቀር መጥተው ብዙዎቹ ከሽታቸው እየተፈወሱ ሄደዋል። በሀገር ውስጥም በሐኪም ተሰሩ የላችሁም ከተባሉ በኋላ እግዚአብሔርን ተሰሩ በማድረግ ወደዚህ ጠበል በመምጣት፣ በማገገን ካንሰር፣ በአስም እንዲሁም በተለያዩ በሽታዎች ሲሰቃዩ ቆይተው ጠበሉን በመጠመቅና በመጠጣት የተፈወሱ ምእመናን ብዙ ናቸው። /ወደ ገጽ 126/

ሆይ መጥፎ ሃሳብ በአእምሮህ ተመላሳል ልቦናህን መሳት ደረጃ ብትደርስም ዝም በል። አታገራምርም» በማለት ይመክር ነበር። በቤተክርስቲያን ውስጥ የበለጠ አፍአዊና ውሳጣዊ ዝምታ የሚገባ መሆኑን አስመልክቶም «በቤተክርስቲያንም ውስጥ ቅዱሳት ምሥጢራት የሚፈጸሙበት ቦታ መሆኑን ተገንዝቦን ከምንጊዜ ውም በላይ ጸጥታንና አርምጥን እንያዝ» ብሎ አስተምሯል።

አባ ዮሐንስ ጎጂ ራስን የመግዛት ጥቅምን በሚመለከት ም «አንድ መነኩሴ ከፍጹምነት ደረጃ መድረስ የሚችለው መላ ሕዋሳቱን ጠብቆ በልቡናው ተዘክሮተ እግዚአብሔርን ሲይዝ ነው» ብኝል። ከዚህ እምነቱ የተነሣም ስለጊዜያዊ ደስታ ማሰብና ማውራትን ይጠላ ነበር። በዚህም ፈንታ አፍአዊና ውሳጣዊ ሕዋሳትን መሰብሰብ በተለይ ለመነኩሳት የሚገባ መሆኑን በመግልጥ ያስተምር ነበር። የዚህንም ምክንያት «ሰው አብዝቶ ሕዋሳቱን በገዛ ቁጥር በልቡናው የሚመላለሱ ምክንያቶች ከውስጡ እየጠፉ ይሄዳሉ። ይህም ልቦናን ሰላማዊና የተረጋጋ ያደርጋል» በማለት ያስረዳ ነበር።

አባ ዮሐንስ ይህን በመሰለ መንፈሳዊ ተጋድሎ በርትቶ ላለ አበምኔቱ አባ ባሞይ ለአሥራ ስምንት ዓመታት በደዌ ዘላቂነት ክፉኛ ተይዘው ነበርና። እርሳቸውን ያስታምም ነበር። በስተመጨረሻም አባ ባሞይ ሊሞቱ ሲሉ የገዳሙን መነኩሳት አስጠርተው «አባ ዮሐንስን አክብሩት፣ ታዘዙለት፣ እርሱ በምድር የሚኖር መልአክ ነው እንጂ ሰው አይደለም» በማለት ክብሩ ከሰማየሁያን መላክ ክት ደረጃ መድረሱን መሰከሩለት።

በእንዲህ ዓይነት ተጋድሎ ጸንቶ ሳለ በአካባቢው የሚገኙ አረማውያን መነኩሳቱን ሊያርዱ፣ ሊያቃጡ መጡ። የሐንስም ወደ አባ እንጦንስ ገዳም ወደ ቁልዝም ሄደ። መሃዱም ሞትን ፈርቶ ለመሸሽ አልነበረም። ነገር ግን በአረማዊው ወንድሙ እጅ ሞቶ እርሱን በመግደል ችሎ ለዘላለም ሞት እንዳይዳረጉ በማዘን ነበር። በቁልዝም ገዳምም ዋሻ አዘጋጅቶ በብሕትውና ተጋድሎ ውን ተያያዘው።

በአንድ ወቅትም የገዳሙን ምርት በመሰብሰብ ላይ ሳሉ አልታዘዝ ብሎ መነኩሳቱን ያስቸገረ አንድ መነኩሴ ይመክረው ዘንድ ለአባ ዮሐንስ አቀረቡለት። እርሱም አልታዘዝ ያለውን መነኩሴ «ይቅርበልኝ» እያለ ያለቅሽ ጀመር። ዓመት ሙሉ ጥቂት ጨው ብቻ ያላት ቁራሽ ደረቅ ዳቤ እየበላ አልታዘዝ ስላለው መነኩሴ አለቀሰ። «ይታሆይ ፍጥረትህን ሳላውቅ አናድጃለሁ። አሁንም አንተ

ይቅር በልኝ» በማለት ብዙ ጸለየ። በዚህ ጸሎቱም በደለኛ ውን ወደ ታዋቅነት መለሰው።

አባ ዮሐንስ በጸሎቱ በለቅሶው ወደ እግዚአብሔር ከመለሳቸው ኃጥአን መካከል አትናስያ አንዱ ናት። አትናስያ ምእመናንን የምትረዳ ደግ ሴት ነበረች። ሰይጣን በገጠሙት ድል ነግቷል። በዚህም ቀደም ሲል ታደርገው የነበረውን ምግባር ትሩፋት ሁሉ አስታገለች። በዚህ ያዘኑ መነኩሳት «ሰይጣን ልጃችንን ቀማን፣ በተቻለን ሁሉ እርዳን» ብለው ለአባ ዮሐንስ ላኩበት። ልመናቸውን ተቀብሎ የሚችሉውን ሊያደርግ ወደ አትናስያ ሄደ። ወደቤቷ ገብቶ ከፈቷ ተቀምጦ ፊቷን እያየ ያለቅሽ ጀመር። «ምነው ታለቅሳለህ? አለችው። መልክ መልካም ነሽና ብታ ሳገኝ ነው» ብሎ መለሰላት። ነገሩ ቢገርማት ይህም ያስደስታል እንጂ ያሳዝናልን» ብላ ብትጠይቀው «መልክ መልካም እንደሆኑ መቅረት የት አለና። መፍረስ መበሰስ፣ በእግዚአብሔር ፊት በሠፋት ሥራ መካከል ስለ መውቀስ ፍርድንም መቀበል ስላለ ያሳዝናል እንጂ» አላት። ኃጥአቷ በሙሉ ታሰባት። ምን ማድረግ እንዳለባትም ጠየቀችው። ከተቀመጠበት ተነሥቶ «ተከትይኝ» አላት። ከኋላ ተከትላው ወጣች። ልትደርስበት ስትጮጥ እግሯ ቆሰለ። ከለበሰችው ልብስ እየቀደደች እንደሚሳይ ማ በእግሯ ጠምጥማ ትከተለዋለች። ከብዙ ድካም በኋላ ከዮሐንስ በአት ደረሰ። እሳት አንድ ዶላት ጸሎቱን ያደርስ ጀመር። እርሷ ግን ከተቀመጠችበት ነፍሷ ከሥጋዋ ተለየች። የብርሃን መሳላል ተዘርግቶ መላእክት ነፍሷን ሲያሰርጉ አየ። የሐንስም ከጸሎቱ ሲመለስ አትና ስያሞታ ቢያገኛት እጅግ አዘነ። «ለንስሐ ም ሳትቦታ ቤቷንም ጥላ መጥታ ... ከሁለት ያጣች አደረካት» እያለያለቅሽ ጀመር። በዚህም ጊዜ መልአክ ተገልጦ «አይዘህ አትዘን እሷን ፈጣሪዋን ለማግኘት ከቤቷ ለመውጣትና አንተን ለመከተል ስትቆርጥ ገና ከቤቷ ደጅ ሳለች ጸድቃለች» አለው። የሐንስም የብርሃን መሳላል ተዘርግቶ መላእክት ነፍሷን ሲያሰርጉ አየ።

በዚህ ዓይነት ኃጥአንን ከአግዚአብሔር እያስታረቀ በአካባቢው ያሉትን ጉሳዎች እያጠመቀ በቅድስና ዘመኑን ፈጸመ። በዘመኑ ፍጻሜም ደቀ መዛሙርቱ ቀርበው የመጨረሻ ምክሩን እንዲሰጣቸው ለመጡት። ብዙ ከመክራቸው በኋላ «...የራሴን ሥጋዊ ፍላጎት በፍጹም አልከተልም። በራሴ ያልሠራ ሁትንም ሥራ ሌሎች ይሠሩ ዘንድ በፍጹም አልመክርም» በማለት ከተሞክሮው አካላቸው። ብዙ ቃል ኪዳን ከፈጣሪው ተቀብሎ በክብር ባረፈባት ስለት ቅዱሳን መላ እክት በመገመር በደባቤ ክብርት ነፍሱን ወደ ገነት አሳረጓት። የአባ ዮሐንስ ጎጂ ራድኤት በረከት አይለዩን። / ምንጭ- ስንክሳር/

ደብረ በልበሊት...

በዚህ የተቀደሰ ቦታ እግዚአብሔር ለፈቀደለት ሰው ቅዱሳን ተገልጻል ይታያል። አንዳንድ ጊዜም ከዋሻው ብርሃን ሲወርድ ይታያል። ከተሰወረውም ቤተክርስቲያን የከበሮ፣ ጸናጸል፣ ደወልና የሰብሐተ እግዚአብሔር ድምጽ ይሰማል።

በዚህ ሁኔታ ከተመሠረተ በኋላ ብዙ መናገሪያና ባሕሪውን ገዳሙን እያገለገለ ሲኖሩ ግራኝ መሐመድ የተባለ ሰው አብይቶ ክርስቲያኑን ሊያቃጥል እንደሚመጣ አውቀው የአባታችን የአባነዜና ማርቆስ የመንፈስ ቅዱስ ልጆች አባ ጴጥሮስና አባ ለምድ መስቀል አስቀድመው ትንቢት ይናገሩ ነበር።

አፄ ናዲድ ግራኝ መሐመድ እንደሚመጣ የተነገረውን ትንቢት ሰምተው የአባታችን የአባነዜና ተከለሃይማኖትን አድም በደብረ ጽጌ አስቀምጠውት ነበር። ግራኝ መሐመድም ደብረ ሊባኖስን ሲያቃጥል ደብረ ጽጌን ሳያቃጥላት ቀረ።

ግራኝ መሐመድ ደብረ ሊባኖስን ካቃጠለ በኋላ ገባባ ጊዮርጊስን፣ እምብ ስኮት እግዚአብሔር አብን፣ ደብረ አርባእቲ እንስሳን እያቃጠለ ከነሠራዊቱ ደብረ ብስራት ደረሰና በተክርስቲያኑን አቃጥላለሁ ሲል ከቤተክርስቲያኑ ጉልላት ላይ ተርብ ተነስቶ የግራኝ መሐመድን ሠራዊት እየነደፈ አባረራቸው። ሠራዊቱ በሚሸገበት ጊዜ ገዳል የገባ የተሰበረ የሞተም አለ።

ግራኝ መሐመድ ሞረት ቆላ አፋፍ ሆኖ በፍት ሲመለከት በልበሊት ገዳም በእንቁ፣ በአብነበረድ፣ በግራ ወርቅ የተሠራውን ቤተክርስቲያን አየ። ያንንም ቤተክርስቲያን ለማቃጠል ወርቅ ከቦታው ሲደርስ ተሰወረበት። እንደገና ሞረት አፋ ፍ ወጥቶ ፊቱን ዘወር አድርጎ ሲመለከት ቤተክርስቲያኑን እንደዚያው አምራዊት። እንደገና እዚያው ድረስ ወርቅ ሲፈልግ ተሰወረበት። የቤተክርስቲያኑ ንዋይቶ ቅዱሳትና የቦታው ታሪክ፣ የገዳሙ ሥርዓት ሁሉ ቤተክርስቲያኑ ሲሰወር አብሮ ተሰውሮአል።

ከተሰወረው ቤተክርስቲያን በኋላ ቅዱሳን አባቶች በአንድ ሰው ቤተክርስቲያን አንደሚሠራ ትንቢት ይናገሩ ነበር። ትንቢቱም ደርሶ ስማቸውን ለመጥቀስ በማይፈልጉ ምእመን እግዚአብሔር ፈቃድ ቤተክርስቲያኑ ተሠርቶ ይገኛል።

በአሁኑ ሰዓት ይህ መንፈስ ቅዱስ የረበበትና ታሪካዊ ቦታ በውኃ ተከቦ በአደጋ ላይ ይገኛል። የአካባቢው ልምላሚ አትክልቶቹ በጉርፍ እየተነቃቀሉና የተጠረጉ በመሄድ ላይ ናቸው። ስለዚህ የቤተክርስቲያን ተቆርቋሪ የሆነን ሁሉ ይህን የተቀደሰ ስፍራ አድኖ ቅድስናውንና ታሪኩን እንደጠበቀ ለተተኪ ትውልድ ማስተላለፍ ይጠቅብናል። ውኃውን ወደነበረበት መልሶ ጥቅም ላይ ለማዋል ከአንድ ሚሊዮን ብር በላይ እንደሚያስፈልግ በባለሙያዎች ተገምቷል። ገዳሙ ደግሞ ይህንን ለማሠራት አቅም ስለሌለው የጸሎት፣ የገንዘብ ፣ የቁሳቁስ፣ የገንዘብ ፣ የገንዘብ መንፈሳዊ ጥሪውን ያስተላልፋል።

ወሰብሐት እግዚአብሔር

ጠ

ባ

ሳ

የአማርኛው መምህር ቀሲስ ልሳነ ወርቅ 40 የመልስ መስጫ ወረቀቶችን ታቅፎው ወደ አንድኛ «ለ» ክፍል አመሩ። ተማሪዎቻቸው ከመቀመጫቸው በመነሣት ተቀብሏቸውና «እንደምን ዋላችሁ» ለሚለው አባታዊ ሰላምታ ለዛ ባለውና በተባበረው ድምጽ ቸው «እግዚአብሔር ይመስገን ደኅና ነን» ሲሉ መለሱላቸው።

«ዛሬ ምን እናደርጋለን ነበር ያልኳችሁ» «ፈተና» ለመምህራቸው መልስ የሚሰጡ ሳይሆን ዓለም በሙሉ ፈተና መኖሩን እንዲያውቅ የሚያውቅ ነበር የመሰሉት። የመልስ መስጫ ወረቀቶች ታደሉ። «ልጆች ስማችሁን፣ ክፍላችሁን ቁጥራችሁን መጻፍ እንዳትረሱ እኸ»

«አ-ሺ» የጎብር ድምጽ ልጆቹ የታዘዙትን እስኪፈጽሙ ቀሲስ ልሳነ ወርቅ በጥቁር ሰሌዳው ላይ ሁለት ጥያቄዎችን አወፈሩ። አሥፍረውም ዘወር አሉ። የአርባዎቹ ሕፃናት ዓይኖች በርሳቸው ዙሪያ ይንከራተታሉ።

«ጥያቄዎቹ ይነበቧችኋል?» «አ-ዎ» «ዓለሙ እስቲ የመጀመሪያውን ጥያቄ አገልግላችኛ»

«አባት- ማለት -ምን- ማለት- ነው?» «ጎብዝ ልጅ! ለዚህ ጥያቄ ስለአባት የምታውቁትን ሁለት ጽፋላችሁ»

«ለምለም» አንቺ ደግሞ ሁለተኛውን አንብቢ» «እናት ማለት ምን ማለት ነው?»

«ጎብዝ ልጅ! ለዚህ ጥያቄ ደግሞ ስለእናት የምታውቁትን ሁለት መጻፍ ነው። በሉ ጀምሩ»

ጸጥ ባለው ክፍል ውስጥ መምህሩ ይዘዋወራሉ። ያልገባቸውን ይረዳሉ። የጨነቃቸውን ያበረታታሉ። የጨረሱትን የመልስ ወረቀት ይቀበላሉ።

ፈተናው - - - - አበቃ።

መምህሩም ተሰናብተው ወጡ። ማታ ቀሲስ ልሳነ ወርቅ ፎቱ ወንበራቸው ላይ ተቀምጠው የተማሪዎቹን መልሶች ማረም ጀመሩ።

አንዴ ፈገግ፣ አንዴ ማቅ፣ ሌላ ጊዜ ራሳቸውን በአግራሞት ነቅ ነቅ፣ አንዳንዴ ደግሞ «ወይ ግሩም» እያሉ እርማቱን ቀጠሉ። ሃያ አንድኛው የመልስ ወረቀት ላይ ሲደርሱ ግን ደንግጠው አቆሙ። ድንጋጤው ሲያልፍላቸው ከሁለቱ ዓይኖቻቸው መንታ መንታ ሆነው ዕንባዎች ወረዱ። አንገታቸውን አቀረቀሩ። እንኳን ይህን አግኝተው እንዲያውም ዕንባቸው ለዓይን ቅርብ ነው። ለረዥም ሰዓት መሆኑን ያወቁት በኋላ ነው።

«ቀሲስ ምን ሆነክ?» አሉ ባለቤታቸው ግራ ተጋብተው ከቀሲስ ቀና አሉና የመልሱን ወረቀት ለባለቤታቸው ሰጧቸው።

1. «አባት ማለት ማታ ቆይቶ- ቆይቶ የሚመጣ። በእማዬ ላይ በጣም የሚመጣ። ሮኮኸ ሮኮኸ ደግሞ የሚማታ፣ ከዚያ ደግሞ እማዬን በማታ የሚያስወጣ። ከዚያ በኋላ ወደቤት አልመጣችም። የት እንዳለች አላውቅም።»

2. እናት ማለት - ማታ- ማታ - ቁጭ ብላ አባዬን የምትጠብቀው። አባዬ በጣም- በጣም ሲመህባት መሬት መሬት የምታይከዚያ ከዚያ ሲመታት ደግሞ የምታለቅስ- አንድ ቀን ለታ ደግሞ ሲመታት በማታ ወጥታ ሄደች- የት እንዳለች እኔ እንጂ...»

አንባው በባለቤታቸው ባሰ። ስቅለቅ ብለው አለቀሱ። «ታደለሽ የዚህችን ልጅ ጠባባ? የውብሃር» አሉ ቀሲስ ዕንባ በዓይኖቻቸው ቸርፈፍ ብሎ «ስታድግ ምን ልትሆን እንደምትችል። ልጅ ቷን እንዴት አድርጋ እንደምታሰድግ...»

«አይ ቀሲስ መጀመሪያ ካገባች ነውኩ ይኸ ሁሉ ሊሆን የሚችለው» አሉ ወ/ር የውብሃር ዕንባቸውን እየጠረገ።

የመልሱን ወረቀት ከባለቤታቸው ተቀብለው ስሙን አይ። «ሰላማዊት ሙሉ-ጌታ» በነጋታው ወደ ት/ቤት እንደገቡ የተማሪ ሰላማዊትን ፋይል አወጡ። የአባትን የመሥሪያ ቤት ስልክ መዘዙና ደወሉ። ከዚያም ከሥራ በኋላ ቤት ሊገናኙ ተቃጠሩ።

«አቶ ሙሉ-ጌታ ዛሬ ድፍረት ካለሆነህ የመጣሁት

ከባለቤትዎ ጋር መታረቅ እንዳለ ብም ልነግርም ነው» አሉ ቀሲስ። ነገሩ ድንገተኛ ስለሆነባቸው አቶ ሙሉ-ጌታ ደንገጥ አሉና ፊታቸው ተለዋወጠ።

«ቀሲስ ይኼ ማ የሞተ ነገርኩ ነው» «አልሞተም። ደግሞም ቢሞትም እናስነሣለን»

«የስታርቱኝ ብላ ላከችዎ እንዴት?» «የለ-በትንም አላውቅ እንኳን ሊልኩኝ»

«አይ ቀሲስ አንጀቱ ቆርጠልኛል ካሁን በኋላ እኔና እርሶ ስዋ ሰው የምንኳኋን አይመስለኝም። እኔ ካሁን በኋላ ልጄን እያሳደግኩ መኖር ነው የምፈልገው። የት ገባህ፣ የት ወጣህ ብሎ ጭቅጭቅ ስል ችቶኛል»

ቀሲስ ዝም ብለው ሲያዳጁ ማቸው ቆይ። ከዚያም ዐጥታ በመሐላቸው ነገሩ።

«እርስዎ መቼም የሕግ ሰው ነዎት» አሉ ቀሲስ የዐጥታውን ጀንበር ጥሰው «አዎ» አቶ ሙሉ-ጌታ ምን ሊሉኝ ነው በሚል ስሜት ፊታቸውን ጨፍገግ አድርገው አይቀደው።

«ነፍስ ገዳይ ቢያንስ ቢያንስ ምን ያህል ዓመት ይፈረድብታል»

«አ-ሥር» ገርሟቸዋል። «እንግዳ ያስ እርስዎም አሥር ዓመት መታወር ይገባዎታል»

«እርስዎን ስላባረርኩ! ጨቅ ጫቃና ነገሩዛን ማሰናበትኩ ነፋስ መግደል አይባልም»

«ያልጅዎን ነፍስ ግን አጥፍተዋል» «ምን?» አቶ ሙሉ-ጌታ ይበልጥ ግራ ተጋቡ

ቀሲስ የሰላማዊትን የመልስ ወረቀት አወጡና እጃቸውን ዘረጉላቸው።

«ምንድን ነው? መጥሪያ ነው?» አቶ ሙሉ-ጌታ ግራ መጋባታቸው እንዳይታወቅ ፈገግ ለማለት ሞከሩ «ያንቡት»

፪ ሰላማዊት ሙሉ-ጌታ ክፍል 1ኛ ሰ ተራ ቁጥር 21 የአማርኛ ፈተና

ቀጠሉ ማንበብ ...ፊታቸው የሳዘን ደመና እያጠላ እያጠላ ሄደ። አንገታቸው ፀሐይ እንደጠፋችበት የሱፍ አበባ እየተሰበረ እየተሰበረ ሄደ። እንደተኩነት ነፍስ ሽምቅቅ-

ከርምት አለ። ቀናብለው ቀሲስን ለማየት ፈሩ። የሞት ፍርድ እንደ ተፈረደበት ወንጀለኛ ባለብ ት ደርቀዋል።

ዕንባ -እንደ ሴት ልጅ ተን ሰቅብተው አለቀሱ። እናታቸው ስት ሞት እንኳን ያላደረጉትን በ ሁለት እጃቸው አናታቸውን ይዘው አለቀሱ።

መሬቱ ላይ «ጮኸ -ጮ ኸ ደግሞ የሚማታ- ከዚያ ደግ ሞ- ከዚያ ደግሞ እማየን በማታ የሚያ ስወጣ ከዚያ በኋላ» በትል ልቁ ተጽፈው የሰላማዊት መልሶች አንተ -ነህ- አንተ-ነህ የሚሏቸው መሰ ላቸው።

«ልጅ-ልጅ-ገድዬ ሻለሁ። እውነትም ገድዬ ሻለሁ» ቤተን ልቅሶ ቤት አስመሰሉት። ቀሲስ ቀስብለው ተነሡና ይበቃል። ይበቃል። ልቅሶ አሁን አያገለግለንም። ተግ ይበለ» አቶ ሙሉጌታ ተቆጥተው ዝም አስፏቸው።

«አሁንስ አቶ ሙሉጌታ ከሚስትዎ ጋር አይታረቁም?»

«እታረቃለሁ ቀሲስ እታ ረቃለሁ። እስቲ ይኼን ጉድ እርስዎም ይንገሯት። - - - ቀሲስ» ዕንባቸው ቀደማ ቸው።

ቀሲስና አቶ ሙሉጌታ በአቶ ሙሉጌታ መኪና ወደ ባለቤ ታቸው ወላጆች ቤት አቀኑ።

«እርስዎ እዚህ ይጠብቁኝ» አሉ ቀሲስ ወደ ግቢው ዘለቁ።

ወ/ሮ ፀሐይ መስቀል ተሳ ልመው እንደተቀመጡ «ዛሬ ምን እግር ጣለዎት» አሏቸው።

«የልጅ እግር ጣለኝ» አሉ ቀሲስ

«ወ/ሮ ፀሐይ! የመጣሁት ወደቤትዎ እንዲመለሱ ለመለመን ነው»

«በስማም ምነው አባ» አባ ጨ ጌሬ የሄደባቸው ይመስል ኩሰኩሳቸው

«ደግሞ ከርሱ ጋር- ሞት ይሻላል»

«ሞትማ ጥሩ ነው- መግ ደል ግን» አሉና ቀሲስ ጀምረው ተውት

«ማንን ነው የምገድለው ያንን?»

«የለም የለም የገዛ ልጅ ምን?»

«ማ እኔ አይ ቀሲስ የሞህነዎት

«አዎ እርስዎ»

«ቀሲ -ስ»

«በዚህ ጉዳይ እንኳን ብዙ ባይደክሙ ደስ ይለኛል የሞተ-ነገር- ነው»

ቀሲስ የሰላማዊትን የመልስ ወረቀት ሰጧቸው

«የምን ደብዳቤ ነው»

«የክስ»

«የግ-እኔን?»

«አዎ እርስዎን?»

«ማነው ከሰሰ?»

«ልጅዎ!»

«ቀሲስ እየተለዩ ነው»

«አይደለም የምሬን ነው»

ወ/ሮ ፀሐይ ተቀብሎና

ማንበብ ጀመሩ።

መሐል ላይ ሲደርሱ ጭን ቅላታቸውን ጉልበታቸው ላይ ደፉና ተንሰቀሰቁ። «ወይኔ ልጄ ልጄን ልጄን!»

«የኔ መንከራተት ሳያንስ ልጄን አስቃዩኝት» ከአንድ ዐረፍተ ነገር በላይ ለመናገር ዕንባቸው ፋታ አልሰጣቸውም።

«እናንተ ተለያይታችሁ የም ትቀሩ ከሆነ ከዚህ የባሰ ጥፋት ገና ይከተላል። እናንተ ልብ ገዝታችሁ የምትታረቁ ከሆነ ግን ሁሉም እንደገና ይስተካከላል» አሉ ቀሲስ።

«ቀሲስ እኔ ኩ መ-መ-ለሱ ባል -ከበ-ደኝ ግን ተመልሶ ይውነው።

«አቶ ሙሉጌታ ከርስዎ በላይ አዝነዋል። ተጸጽተዋል። አልቅሰዋል።

«እንግዲያ እኔማ- ቤ-ቴ-ን ጠል-ቼ ነው፣ ልጄን- ጠል-ቼ ነው፣ ትዳሬን ጠል-ቼ ነው»

የወ/ሮ ፀሐይ ቤተሰቦች የሰላምን መልስ ሲያነቡ ከቀሲስ ጉን ቆመው ባልና ሚስቱን ወቀሱ በተለይ የወ/ሮ ፀሐይ አባት ነገሩ እንደ እግር እሳት ነው ያንገባባቸው «ልጆች ዐዋ ቂዎች ሲሆኑ ዐዋቂዎች ልጅ የሚሆኑበት ዘመን» አሉ።

«ልጆችን ማሳደግ የሚቻ ለው በመናገር፣ ጥሩ ት/ቤት በማስገ ባት፣ ልብስና ጫማ በመግዛት፣ የ ሚበ ሉትን በመስጠት ብቻ አይደለም» አሉ ቀሲስ «መልካም አርአያ በመሆን ጭምር እንጃ። የአብርሃም ልጅ ይስሐቅ ነው። አብርሃም ለእግዚአብሔ ር በቅንነት ሲገዛ ቢያይ ይስሐቅም አርአያውን ወረሰ።

ሁሉም ፀጥ ብሎ ያዳምጣል።

«የልጆች አእምሮ ነጭ ወረቀት ማለት ነው። ባልና ሚስት ሲፋቀሩ፣ ሲረዳዱ፣ ቤተክርስቲያን ሲስሙ በሕገ እግዚአብሔር ሲኖሩ ካዩ ልጆች በቅድስና መንገድ ያድጋሉ። ያለበለዚያ በጭቅጭቅና በንዝንዝ፣ በድ ብድብና በክስ ቤት ካደጉ የዘላም ጠባሳ ይዘው ይኖራሉ። ለሀገር ለቤተክርስቲያንም ፀር ይሆናሉ።

* * *

ወ/ሮ ፀሐይና አቶ ሙሉ ጌታ እንደገና ሆ ብለው ትዳራ ቸውን ጀመሩ። አቶ ሙሉጌታ ከሥ ሬ ወጥተው ወደ ቤት ይመጡና ከባ ለቤታቸውና ከልጃቸው ጋር ወደ ቤተክርስቲያን ያመራሉ። የሠርክ ገባኤ ሲያበቃ ደግሞ ወደቤታቸው ተመልሰው ባለቤታቸውን በሥራ ያማዛሉ። ወይም ከልጃቸው ጋር ስለ ትምህርት ይነጋገራሉ።

ወ/ሮ ፀሐይ ባለቤታቸው ትንሽ ከዘገዩ ሥጋት ይገባቸውና ሳያሰቡት እስከ ግቢው በር አንድ- አንድ- እያሉ ተገዘው ይጠብቋቸ ዋል። እርሳቸውም ከመኪናቸው ዱብ ሲሉ ለቤታቸው የሚሆን አንድ ነገር ማንጠልጠላቸው አይቀሬ እየሆነ መጥቷል።

* * *

ቀሲስ ልሳነ ወርቅ በሁለ ተኛው ወር ሌላ ፈተና እንደ ገና ተማሪዎቻቸውን ፈተኗ ቸው። ጥያ ቁዎቹ እነዚያው ነበሩ። ተማሪዎቻ ቸው ትንሽ ግር አላቸው «አባ» አለ አንድ ተማሪ «አቤት የኔ ልጅ»

« ይኼኩ ባለፈው የተፈተ ነው ነው»

«አዎ ዛሬ ደግሞ እንደገና ትጽፋላችሁ»

ተማሪዎቹ አቀረቀሩ ብዕራ ቸውና ወረቀታቸው ብቻ ማውጋት ያዙ።

ቀሲስ ከክፍል ሲወጡ ፈጠ ን ብለው የሰላማዊት መልስ ፈልገው ተመለከቷት

«አባት ማለት ወደቤት ሲመጣ ዳቦ፣ ስኳር ቀይሥር እ-እ- ደግሞ ልብስ ገዝቶ ከዚያ ከዚያ እማየን ያግዛትና ለኔ ደግሞ -እ-እ አስጠንቅቆኝ -ደሞ ደሞ ቤተክርስ ቲያን በመኪና የሚወስደን እኔና እማየን እሁድ እሁድ ደሞ አስቀ ድሰን ስንወጣ ሽርሽር በመኪና -እን ደ ድ-ሮው ማ-ታ የማይመ ጣና በእማየ ላይ ደሞ-ደሞ የማይ ጮሀባት

እናት ማለት አባዩ ሲመጣ ከበር ከግቢው በር ትቀበለውና ከዚያ ከዚያ ጉንጨጌን ሳም ታደርገውና ምሳ ታቀርብለትና -እኔን ታጉ ር ሰ ኝ ና - አ ብ ረ ን ቤተ ክርስቲያን እንሄድና-እንደ ድሮው የማታለቅስ ደሞ ደሞ ትታኝ የማትሄድ - - -

ቀሲስ የደስታ ዕንባ በዓይኖቸው ሞላ።

ዓላማ ያሰው የወጣት ነት ሕይወት የሦስት ወጣቶች ሕይወት ለአብነት

/የተኩ ጉደታ/

«ዓላማ ያለው የአርቶዶክስ ወንጌል ሕይወት» ን ግዙፍ በነሣ መልኩ ለአንባቢያን ለማቅረብ ብዙ ሳስብ ከርሜ በመጨረሻ ነበር አስተማሪ ሕይወት ያላቸውን ሰዎች ለማነጋገር የወሰን ኩት። ሦስት ሰዎች መረጥሁ። ስለነርሱ የሚያውቁ ሰዎች አነጋገርኩና በግሌ የማውቃትን መረጃዬን አጠናክርኩ።

ከነርሱ ሐሳቦችን በማሰባሰብ ለሐላማ ጽሑፍ ለማዘጋጀት መፈለጄን ስነግራቸው በመጀመሪያ ሦስቱም ፈቃደኛ አልሆኑም። «ደግሞ የኛ ሕይወት ምን አርአያ ይሆናል?» አለኝ። በተለያዩ አነጋገር በአንድ መልእክት። እርቶ ደክሳዊ ትሕትና። አትሕቶ ርእስ መሆኑን መቻላቸውን አጠቃቀሙን።

አጥብቄ ያገኘቸው። ለውዳሴ ከንቱ ሳይሆን በተለይ ለታና ናቸው ሊሰጥ የሚችሉ ለውን ጥቅም አበክራ ገለጽኩላቸውና እየቅማሙ ቢሆን ተስማሙ። እንግዲያም ላስተዋውቃችኋል። ሁለቱን ወይዘራቸው ዳግ ማዋት ግርማይንና ሰብላ መንገዥን እንዲሁም ወ/ሮ ዘውድነሽ አሰፋን።

ዳግማዊት የ25 ዓመት ወጣት ናት። ከአዲስ አበባ ንግድ ሥራ ኮሌጅ በዲፕሎማ ተመርቃ ወደ ሥራ ክተሰማራች በኋላ ተቀጥሎ የሠራችው አንድ ዓመት ለማይሞላ ጊዜ ነበረ። ወዲያው ወደ ትምህርቷ ተመለሰች። አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ገባች። በ19 91 ዓ.ም የመጀመሪያ ዲግሪዋን በንግድ ትምህርት አገኘች። ዛሬ በአባቷ ስም የተቋቋመውን የ «ዶ/ር ግርማይ ብርሃኔ ቢታኒያ አዕደ ሕግናት» እና «ዳግም አምሳል የአጸደ ሕግናት መምህራን ማሠልጠኛ ተቋም»ን ቀጥ አድርጋ ታስተዳድራለች። አጸደ ሕግናቱን ወደ አንደኛ ደረጃ ት/ቤት ከፍ አድርጋዋለች። በአስተዳደር ብቻ ሳይሆን በአስተ

ማሪ ነቱም የራሷን ክፍል ይላለች። በሳምንት አስራ ስድስት ሰዓታት እንደምታስተምር አጫ ውታኛለች። ንግግር፣ ሥራዋና አሁን የደረሰችበት ደረጃ በብዙ መልኩ ከዕድሜ እኩያዎቿ ጋር አይመጣጠንም። ከዕድሜዋ ብዙ የቀደመች፣ በጥቂት ዓመታት ብዙ የኖረች ወጣት መሆኗን የሚያውቁት ሁሉ ይመሰክሩላታል።

ወ/ሮ ዘውድነሽ ባለትዳርና የሁለት ልጆች እናት ናት። የቤተሰብ ኃላፊና አስተዳዳሪ። የቤት ዓላማዋ ዩኒቨርሲቲ መ ግባት ነበር። በዚያች በመጨረሻዋ ዓመት፣ 12ኛ ክፍል ላይ አባቷ በማረፋቸውና እሳቷም በመጠለፍ የላሰበችው ችግር ተደቅኖባት ወደ ቤተሰብ አስተዳዳሪነቱ ባትገባ ኖሮ። በትምህርቱ ባትገፋም ንግዱን ተያይዘችው። አገር ቆርጣ ባሕር ማይ ድረስ መመላለስ ጀመረች። ንግዱን አሳካች። ኑሮን አሸ ነፈች። ለዓላማ ኖራ ግባን መታች። ለበለጠ ድል ዛሬም ትሮጣለች።

ሌላዋ የዚህ ዓምድ እንግዳዬ ሰብላ ደግሞ በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ የቴክኖሎጂ ፋኩላቲ የኤሌክትሮኒክስ ምሕንድስና ትምህርት ዘርፍ መምህርት /Lecturer/ ናት። ተወልዳ ያደገችው፣ ተምራም የጨረሰችው መንበረ ጋትርያ ርክ ቅድስተ ቅዱሳን ማርያም አጥቢያ ነው። የመጀመሪያ ዲግሪዋን በ1987 ዓ.ም.፣ ሁለተኛውን በ1991 ዓ.ም አግኝታለች። ብዙ ሰዓታት ታስተምራለች፣ ከክፍል ውጪም በየዕለቱ ለምታስተምረው ትምህርት ራሷን ታስተምራለች /ትዘጋጃለች ከማለት ብዬ ነው/፣ የፒ.ኤች.ዲ /ደክትሬት ዲግሪ/ ትምህርቷን ለመቀጠል የሚጠቅማትን ትሰንቃለች። ገና ሃያ ስድስት አመቷ ነው። በሥራዋ ግን ገፍታለች። ለበለጠ ሥራ፣ ለበለጠ ውጤት ሁሉም ትደክማለች።

የየንዳንዳቸው ሕይወት ብዙ ቀም ነገር ያለውና ሰፊ ቢሆንም ከአምስት ባልበ ጡ ዋና ዋና ርእስ ጉዳዮች ላይ የሰጡኝን ሐሳብ ማቅረብ ብቻ መርጫለሁ። ተከታ ተላቸው።

ሀ/ ስኬታማነት

ሦስቱም ወጣቶች ካለሟቸው ግቦች ዋና ዋናዎቹን መምታታቸውን ያምናሉ። ነገር ግን እስከአሁን በሠሩት መልካም ሥራ ከመመካት የተራቸውን ወደ

መመልከቱ ያዘ ነብሳሉ። ከዚህ ደረጃ መድረሳቸውን እንዴት እንደሚገመገሙት፣ ለነርሱ በሥራ ስኬታማ /successful/ መሆን ማለት ምን ማለት እንደሆነ ስጦታቸው የመለሱልኝም በዚህ መልክ ነበር።

ዳግማዊት ይህንን ጥያቄ የተመለከተችው ሦስት ነጥቦች አስቀምጣ ነው። «አንደኛ በትምህርቱና በሥራዬ፣ ሁለተኛ በቤተሰቤ ውስጥ ባለኝ ሥፍራና በሦስተኛ ደረጃ በማገባራዊ ግንኙነቱ በሕይወቴ ስኬታማ /successful/ መሆን አለመሆኔን እገመግም ታላለች።

«በቤተሰቤ ግንኙነት ስኬታማ መሆን ማለት ከቤተሰብ ጋር ባለኝ ግንኙነት ጥሩ መሆን፣ ለቤተሰብ ጊዜ መስጠትና ከቤተሰቦቼ ጋር በእምነት አንድ መሆን ነው። በሃይማኖት አንድ መሆናችን የመግባባታችን፣ የወደ ግማሚያችን ፣ የመፋቀራችን መሠረት ነው። ከቤተሰቤ ጋር ያለኝ የግንኙነት ገመድ የጠበቀውም ለዚህ ነው። ስለ ሥራዬ ፣ ስለ ትምህርቴ በጠቅላላው ስለ ሕይወቴ እወያያቸዋለሁ። በምን ደረጃ ላይ እንዳለሁ እነግራችዋለሁ። ረዳቶቼ ናቸውና ሕይወቴ ከነርሱ የተደበቀ አይደለም። የሥራ ሰዓቴ ብዙ ሆኖ ከሌላ ሰው ጋር ለመገናኘት ባይተርፈኝም ለቤተሰቤ ግን ጊዜ እንዲኖረኝ የግድ ነው።»

«በሌላ በኩልም በማንበራዊ ሕይወቴ ጥሩ ደረጃ ላይ ነኝ ያለሁት ማለት እችላለሁ። ወደ ትምህርቱና ወደ ሥራው ዓለም እኩል መግባቴ /እየተማረች ሠራተኛም እንደነበረች ለመግለጽ ነው/፣ የቤተሰብን ኃላፊነት መቀበል፣ ሁሉንም በልጅነት መረከብ፣ ማገባራዊ ሕይወቴን ብዙ አልጎዳብኝም። አቻችዬ ዋለሁ። ስለዚህም ደስተኛ ነኝ።»

«በተጨማሪም በትምህርቱና በሥራዬ ስኬታማ ሆኜለሁ ብዬ አስባለሁ። በትምህርቴ መጨረሻ



ወ/ሪት ሰብለ መንገሻ ላይ ደርሻለሁ ባልልም ለሥራዬ ማከናወኛ፣ መንደርደሪያ የምትሆን ሰውቀት ገብይቻለሁ ብዬ አስባለሁ። በሥራዬም መቶ በመቶ የተሳካ ሥራ ሠርቻለሁ ባል ልም ከጠበቅሁት በላይ ግን ሆኖ ልኛል።»

ዘውድነሽ ይህንን የስኬታማነት ነገር የምትመለከተው ከሌላ አትጣጫ ነው። ወጥታ-ወርዳ፣ ደክማ፣ ጥሪት ማቆየቷን፣ ቤተሰቧን መታደጋትን ብቻውን ከስኬት /success/ አትቆጥረውም። «ገና ነኝ!» ትላለች። «የቤቴን ኃላፊነት ሙሉ በሙሉ ለባለቤቴ ሰጥቼ መቀመጥ አልፏል። ኃላፊነቱን ልጋራው አፈራረሰሁ። ለቤተክርስቲያን ማድረግ ያለብኝ ገና ብዙ ነገር እንዳለ አውቃለሁ። በተለይም ወላጅ ለሌላቸው የሙት ልጆች አንዱን ነገር ያደረገሁ ቀን ያኔ ዓላማዬ ተሳክቷል ማለት እችላለሁ» ብላለች።

«እስካሁን የሠራሁትና ስኬታማ የሆኑትን አንድ ነገር ትምህርቴ በመሆኑ በሕይወቴ ሙሉ ስኬታማ ነኝ ብዬ ለመናገር አልደፍርም» ያለችኝ ሰብለናት። «ለአገሪያችን ለቤተሰቧም ሠራሁ የምለው፣ ማህን የሚደፋ ብዙ ነገር ያለኝም። እስካሁን ለአገሪና ለቤተሰቤ ልጣትም ሰት የምትለውን መግሪያ ሰበ-በስብ ቆይቻለሁ። መሥሪታት የምጀምረው ከአሁን በኋላ ነው» አክላችኋለሁ።

አዋርደው ትዳሱ ዳውሎስ «በሌተሰቦቹ የግሥ ስብ ማንም ቢሆን ሃይማኖትን የካደ ከማያምን ሰው ይልቅ የሚከፋ ነው» እንዳለው /1ኛ ጠ.ግ.5÷8/ በሕይወታቸው ስኬታማ

የመሆናቸው ጉዳይ አንደኛው መመዘኛቸው ከቤተሰባቸው ጋር ያላቸው ግንኙነት፣ ለቤተሰባቸው የሚከፍ ሌት ውለታ ነው። ከዚህም ባሻገር ለአገራቸው የሚደርጉ ጉዳትን ሊያደርጉት ያቀዱትንና ያላደረጉትን በመመርመር ስኬታማ መሆን አለመሆን ሳቸውን ያዩበታል።

ሁ/ መንፈሳዊነት በሕይወታቸው ውስጥ ያለው ሥፍራ

ባለፈው እትማችን እንደ ተመለከትነው የብዙ ሰዎች በሃይማኖት የመኖር ዓላማ ልዩ ልዩ ነው። ከቤተሰባቸው ብቻ ስለተቀበሉት የሚከተሉት፣ ለተገራቸው የሕይወት ጥያቄ



ወ/ሮ ዘውድነሽ አሰፋ መልስ ለመሻት የገቡበት፣ የመናፍቃንን እፍ ለመገራት ጥቅስ ፍለጋ የመጡ ወዘተ የሚሉትን ይታወሳል። መነሻውንና መድረሻውን፣ ዓላማውን ጠንቅቆ ተረድቶ ለሚከተለው ግን ክርስትና ሕይወት ነው። ለእንግዶቹ ችግም ይህንን ጥያቄ አቅርቦ ላላቸው ነበር። «መንፈሳዊነት ምን ጠቀማችሁ? ምን ረባችሁ?»

«ከባድ ጥያቄ ነው» ስትል ጀመረች ሰብለ። «የእግዚአብሔርን ሕግጋት እፈጽማለሁ? ብዬ ራሴን ስጠይቅ አንዱንም ያሟላሁ /የጠበቅሁ/ አይመስለኝም። መንፈሳዊ ነኝ። ብዬ ለመናገር እፈራለሁ። ግራ ይገባኛል። መንግሥት ፈላጊ ለመሆን በመውተርተር ላይ እንዳለሁ ነው የሚገባኝ። ገና ጀማሪ ነኝ ብዬ የሚ ቀረኝ።»

ራሷን «ጀማሪ» ብትለውም የክርስትናን ጣእም ቀም ላ እንዳጣጣመች ሕይወቷ ይመስክራል። «በእምነት መኖር

ደስታ ነው» ያለችንም ለዚህ ይመስላል። «በእምነት መኖር በተሰፋ መመላለስ ነው። ችግር ሲገጥመኝ በተላላ ተሰፋ አልቆርጥም። ከዚያ ችግር እንደ ምወጣ ይሰማኛል። በተጨማሪም በእምነት መኖር ራስን ለሥነ ምግባር ማስገባት ነው። ከራስ ጋር ትግል መገጠም፣ ያልሆነውን ነገር ላለማድረግ፣ መልካሙን ለመፈጸም መታገል ነው።»

«ለምሳሌ መጸም፣ ከሃይማኖታዊ ትርጉሙ ባሻገር ስመለከተው፣ ራስን ለማሸነፍ መታገል ነው። እስከዚህ ሰዓት ድረስ አልባለም ብሎ መጠንቀቅ ይጠይቃል። ስለዚህ ራስን መቆጣጠርን ራስን መግባትን ያስተምራል። ለብስለት አንድ ነጥብ፣ አንድ ደረጃ ነው ብዬ አስባለሁ።»

በንግዱ ዓለም ለተሰማራችው ለዘውድነሽ በሃይማኖት መኖር ብዙ ትርጉም ፣ ብዙ ጥቅም አለው። «ሰዎችን እንዴት በፍቅር ማስተናገድ እንዳለብኝ ያስተማረኝ ክርስትና ነው። ነጋዴ ብሆንም ራሴን ከሥርቆት ፣ ከውሸትና ከሚግደብ ርባር የምቆጥባቸው በሃይማኖት መኖር ስላለብኝ ነው።»

« ማንኛውንም ሥራ ለመሥራት የምደፍረው በእምነት ስለምጀምረው ነው ብዬ»



ወ/ት ዳግማዊት ግርማይ

አምናለሁ። ሌት ልትሠራው አይገባም የሚባለውን ሥራ ሁሉ ለመሥራት፣ በራሴ ለመተማመን ችያለሁ። ለዚህ ሁሉ

ደግሞ ክርስትና መሪዬ ነው። ለመነገድ ፈልጎ መነሳት ደግሞም «ክፉ» የተባለውን ነገር መተው ቀላል አይደለም። ለምሳሌ አለመጠ ስረቅ፣ አለመዋሸት፣ አለማቆ ስርዓት እንዲሁ ቀላል አይደለም። በተለይ የገንዘብ ድሀ ለሆነ ሰው። ይሁን እንጂ ጨክኖ ኃጢአት ነው? ማለት ራሱ ለሌላው ትልቅ ትም ሀርት ነው።»

ዳግማዊትም በበኩሏ ሃይማኖተኝነትን፣ መንፈሳዊነትን፣ ክርስትናን «የዳግማዊትነት ትርጉሚ ነው» ትለዋለች። «ክርስትና ማንነት /Identity/ ነው። ጠንክራ እንድትሆኑ የሚያደርገኝ፣ ተስፋ የሚሰጠኝ፣ አካባቢዬን የምረዳበት ሚዛኔ ክርስትናዬ ነው። ለማንበራዊ ሕይወቴ፣ ለቤተሰብ ግንኙነቴ፣ ለትምህርቴም ... መሠረት ነው። በሥራ ላይ ቀናት፣ ቀጥተኛነትና ስኬታማነት የሚመጡት ከዚህ ነው።»

«በርግጥ ክርስቲያን ያልነበርኩበት ጊዜ ቢኖር ኖሮ አነፃፅራ ለመናገር ያስችለኝ ነበር። ወደዚህች ምድር ስመጣ፣ ስጠመቅ፣ ይህንን ማንነት በሰጠኝ ወላጆች መካከል ሳድግ የማውቀው ነገር ሁሉ ክርስትና ስለሆነ ከሌላው ጋር ለማመዘን ራሱ ይከተለኛል። ይሁን ማንነቴን የሰጠኝ ወላጆቼ ናቸው። የእነርሱ የሕይወታቸው መሠረት ደግሞ ክርስትና ነው። በአጠቃላይ ክርስትናን ለእኔ የምመራበት መመሪያ /principle/ ፣ አቋሚን፣ ተስፋዬን የማስተካከልበት ነው። በአቋም መኖርን፣ በተስፋ መመላለስን፣ ራዕይ ያለው ሰው መሆንን የሚያመጣው ክርስትና ነው። ማድረግ የሌለብኝን ነገር ላለማድረግ የምወስነው ለዚያ ነው። በኃጢአት መንገድ ላይ መላለሱ መኖር እንደሚቻል ማሳየት የሚቻለው በክርስትና ጎዳና ሲጓዙ ብቻ ነው። ይህም እኔ አካባቢዬን በክርስትና እንደ መገኘት ብቻ ሳይሆን ሰውም እኔን በዚያ እንዲመለከተኝ ያደርገዋል። በተጨማሪም በምሠራው ሥራ ሁሉ ራስ ወዳድ እንዳልሆን ፣ ለአገሬ፣ ለቤተሰቤ፣ ለወገኔ እንዳስብ ያደርገኛል።»

ሃ/ ክርስትና... ዘመናዊነት...

ዘመናዊ ሕይወት

ዘመናዊትን «ዘመናዊነት» የዘመነበት ስለ መሆኑ አገር አውቆት በሐይ እንደሞቀው የአደባባይ ምሥጢር ሆኗል። ዘመናዊነት መሰልጠን፣ ለየዘመኑ የሚያ

ስፈልገውን ፅውቀትና ጥበብ ሰንቆ መገኘት መሆኑን ብዙ ሰው ይስማማበታል። «መሰይጠን» ግን ከዘመናዊነት ሳይሆን «ከኃጢአት» ነው ክፍሉ። ይህንን ያደባለቁት ጊዜ ክርስትናና ዘመናዊት አብረው አልሔድ ይላሉ። ብዙ «ዘመናዊን» ሰዎች ደግሞ «ዘመናዊ» መሆን የሚፈልጉት በሁሉም በኩል ነው። ሃይማኖቱ ራሱ «ዘመናዊ» ካልሆነ አይስማማቸውም። ደረጃቸውን አይጠብቅላቸውም። በተለይም በወጣት ነፃ የዕድሜ ደረጃ ያሉ፣ «የተማሩ ናቸው» በሚባሉት ተርታ የተጠሰሉት ይህ ነገር ነልቶ የሚታይባቸው መሆኑም ግልጽ ነው። የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን ለመተቸት የሚነሱ አንዳንድ ሰዎችም ቤተክርስቲያናችንን «ዘመናዊት አለመሆኗን» በማንግት መጀመር ይቀናቸዋል። ክርስትና በየዘመኑ ከሚመጡ የሰየጡ ሳይሆኑ የሰለጠኑ አስተሳሰቦች ጋር ይጋጭባቸዋል። ስለዚህ መሰልጠኑን ሽተው ይሰየጡና ከክርስትና ይርቃሉ። ሦስቱ ወጣቶች ሹ?

«ክርስትና ከዘመናዊነት ጋር አይጋጭብኝም። ከውጪ ሆነው የሚመለከቱ ሰዎች ምናልባት ሊጋጭባቸው ይችላሉ ይሆናል። ምክንያቱም የሥልጣኔ ምንጫ ቤተክርስቲያን እንደነበረች አይገነዘቡምና። ለምሳሌ ትምህርትን ማንሳት እንችላለን። የትምህርት ሚኒስቴርን ሥራ ስትሠራ የነበረችው ቤተክርስቲያን ነበረች። ሌሎችም ብዙ ምሳሌዎችን ማንግት ይቻላል። ከዚያ ሁሉ አንፃር ስንመለከተው ዘመናዊነትና ክርስትና የሚጋጩበት ጉዳይ አይኖርም። ችግሩ ከእኛ አመለካከት ነው። የቤተክርስቲያንን የዘመናዊነት ምን ጭነት ካልተቀበልን በርግጥም ሊጋጭብን ይችላል» ያለችኝ ዳግማዊት ናት።

ሰብሌም በበኩሏ አንዳንድ ሰዎች የቤተክርስቲያን ትምህርት መማርን ጳጋቀርነት አድርገው እንደሚወስዱ ትጠቅሳለች። «እንደነዚህ ጎይነት ሰዎች የተማረ ሰው ሆኖ ለቤተክርስቲያን ማሰብ አይስማማቸውም። በእንግሊዝኛ የሚሰበክበት ከውጪ የመጣ እምነት ያለበት ቦታ ቢያስገባቸው በደስታ ይቀበሉታል። አጋጣሚውን አግኝቶ ዘመናዊነትን መሆናቸው የጥንታዊቷ ቤተክርስቲያን እምነት ተከታዮች ከመሆን እንደማያገዳቸው ማስረጃትን የመሰለ ጥሩ ነገር የለም።»

በዓላማ የሚኖሩት ሕይወት ላላቸው በየዘመኑ የሚዘምነው ዘመናዊነት አይለዋውጣቸውም። ምክንያቱም አበላላ፣ አለባበሱ፣ አሠራሩ በሙሉ በዚያ በዓላማቸው የሚስተካከል ነውና። ሙከራቸው በየዘመኑ የሚመጣውን «ዘመናዊነት እንዴት እንጠቀምበት?» ነው እንጂ የዓላማ ለውጥ ጉዳይ አይደለም። ስለዚህ ለእንግዶቹ ዘመናዊነቱን ከክርስትናቸው ጋር ማጣጣሙ ወይም በዘውድነሽ አባባል «ዘመናዊነትን ለክርስትና ማስገዛቱ» የሚከብድ አይሆንም። ክርስቲያናዊ የሕይወት ሚዛን ላለው ሰውም ይህ የሚጸንን አይደለም። ምንም የሕይወት መመሪያ ለሌለው ክርስትናን /የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን/ በአገገር ሲመለከታት ለቆይ ሰው ግን በርግጥም ሁለቱን ማስማማቱ «ሰማይን በጭራር» ሊሆንበት ይችላል።

ሃ/ ሕይወት አሽቅድምድም...

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ «ታገኙ ዘንድ ፍጡ» እንዳለ ሕይወት ሰዎች ያገኙ ዘንድ የሚኖሩበት «የእሽ ቅድምድም ሥፍራ» ናት። የማይሮጥ ፣ የማይሸቀዳደም፣ ሌላው ሲሮጥ ዳር ተቀምጦ ፣ ጥግ ይዞ የሚመለከት የለም። ፍጫው ፍጫ የሚሆነው፣ ወድድሩም ውጤት የሚያገኝ ስነው ግን አቅጣጫውን በደንብ ተገንዝቦ መጨረሻውን ሽልማት መቀበያን ለይቶ መሮጥ ሲቻል ብቻ ነው። በተለይም ክርስቲያን ሌላው ስለሮጠ የሚሮጥ ፣ ሽልማት ለሌለበት ፍክክር ላቡን የሚያፈስ አይደለም። ውጤት ላለው ፣ አክሊል ለሚያቀዳጅ፣ ሽልማት ለሚያሰጥ እንጂ። «ስለዚህ እኔ ያለ አሳፊ /ያለ ዓላማ/ እንደሚሮጥ ሁሉ እንዲሁ አልሮጥም» ነፋስን እንደሚጉስም ሁሉ እንዲሁ አልጋደልም» ይላል ክርስቲያን /1ቆሮ.9÷26÷/።

ቆርጠ ለገባበትና ለመወዳደር ለወሰነ ሰው ደግሞ መጨረሻውን ፣ ዓላማውን ግሩም አድርጎ ማወቅ ብቻ በቂ አይደለም። ጠንካራ ተፎካካሪ ለመሆን መዘጋጀትም ያስፈልጋል። የምደ ወራዙት የዚህ እትም እንግዶች ለዚህ አብነቶች ናቸው። የሚሽ ቀዳደሙበትን መንገድ ፣ የመጨረሻ ግባቸውን ለይተዋል። በነርሱ ደረጃ ካሉት ጋር ለመወዳደርም ራሳቸውን አዘጋጅተዋል። ሮጠዋል። ኃይል እንዲሆናቸው አምላካቸውን በጸሎት ለምነዋል። እስካሁንም በተወዳደሩበት አሸንፈዋል። በሥራዎቻቸው ስኬታማ ሆነዋል። ለበለጠው ሽልማት እየተጉ ነው።

በሕይወት ስክታማ ለመሆን ራስን ማዘጋጀት ከሚያስፈልግ ባቸው ተግባራት መካከል «ጊዜን በአግባቡ መጠቀም» ግንባር ቀደሙ መሆኑን እንግዲህ ይስማማሉ። «ጊዜው የማይቋርጥ ትምህርትን /ዕውቀት መገብደትን/ ይፈልጋል። የማይቋርጥ ንባብን፣ ጥናትን፣ ምርምርን ይሻል። ክርስትና ወደ ጎረቤት የሚያስቀር ከሚመስላቸው ጋርም ተወዳድሪ ከነርሱ አንሺ አልገኝም» የሚለውን የዳግ ማዋቅት መልስ ሁሉም ይጋሩታል።

ስለዚህም «ባለው ጊዜ መጠቀም፣ የአንድ ቀንን ሃያ አራት ሰዓታት ትኩረት ስፋት ለሥርዓቱ መጠቀም» ዋና ነገር መሆኑን አብክረው ይገልጻሉ።

ሄ/ ፈተናዎቻቸው... መፍትሔዎቻቸው

በተማሪነት ዘመናቸው፣ ሥራ ዓለምም ከገቡ በኋላ አንድ ርምጃ ጋር ለመራመድ ወይም ከአንድ ደረጃ ወደሌላው ለማለፍ መንገዶች ሁሉ አልጋ-በአልጋ አይደሉም። አልነበሩምም። ይህ ደግሞ በየትኛውም የሕይወት መስክ ያለ እውነታ ነው።

በሕይወታቸው ስኬታማ የሆኑትን ካልሆኑት፣ በእሽቅድ ምድራዎች አሸናፊ ናቸው ብለን የምንመለከታቸው ሁሉ አሸናፊ ለመሆን የቻሉት የአሸናፊነት ልዩ ጸጋ አስቀድሞ የተሰጣቸው ስለሆኑ አይደሉም። ከሽንፈቶቻቸው፣ ባለፈው ሊያልፉት ከተሳሳቸው ፈተናዎቻቸው በመላው ራቸው፣ ስለሌላው ሽንፈት ትምህርት በመቅሰማቸው እንጂ።

ለመማር ለፈለገ ሰው በአካባቢው የሚገኘው እንቅስቃሴ ሁሉ ጥሩ መምህር ነው። ከአስተማሪውና ከትምህርቱ ገበታ ተስፋ ቆሮ ይመለስ ለነበረው ለትንሹ ያሬ ዛፍ ወጥቶ ቅጠል መብላት ተስፋ ተስፋ ተስፋ ስትነሣ የቆየችው፣ በትግዕሥቷ ብዛት በመጨረሻ የፈለገችውን ለመመገብ የቻለችው ምጢ ትል ትልቅ ትምህርት ቤት ሆነችው። ወደ በዓቱ መለሰችው፣ ለቅድስና አበቃ ስሜት ለእኛ ሊተርፍ የበቃው ሰማያዊ ዜማ ባለቤት አደረገችው።

የሚገርመው ሌላው ሌላው አይደለም። ትንሹን

ፍጥረት ለመመልከት አፍአዊውን ከውስጥ ዓይን አንድ ማድረግ የሚደንቀው። ያቺን ትንሽ ነገር ንቆ ቸል አለማለቱ።

ዘውድነሽ አሁን ያለችበትን የተረጋጋ ሥራ ገንዘብ ለማድረግ የወጣችው ብዙ ጸገት- የወረደችው ብዙ ቁል ቁልት አላት። ለሰብላፍ ለዳግማዊትም ቢሆን እንዲሁ። ሴትነታቸው በራሱ በተወሰነ መልኩ «በእሽቅድምድሙ» መስክ የሚያሳድረው /የሳደረው/ ተጽእኖ ለመኖሩ ብዙም ምርምር አያሻውም። ቁልፋና ዐቢይ ቁምነገር ግን የነርሱን ፈተናውን ለማለፍ መቻል፣ አንድ ጊዜ አልሆን ሲል ደግሞ «ፈተናው ለመቅረብ» አለ መሰልቸት ነው። ለነርሱ የፈተና ዎቻቸው ሁሉ መፍትሔዎች «ትግሥት፣ ተስፋና ፍቅር፣ ቢወድቁም መነሣት እንዳለ ማመን» ናቸው።

ብዙ ወጣቶች አሉን-የ12ኛ ክፍልን ፈተና ከአንድ ጊዜ በላይ ለመውሰድ ምላው የተገዙት አምርረው ጠልተው «ዓይኑን ላፈር» ያሉት። ከእናታቸው ማንበን አንድ ጊዜ እንደመውጣት እርግጥ አድርገው የተውት። በሌላው የሥራ ዓለም ሁሉ አንድ ጊዜ የጥከራት ሥራ አልሳ ካላቸው በማለቱ የአባታቸው ገዳይ ይመስል ዘር ብለው ላለማየት በመሐላ የሚለያዩት። ሕይወት መቼ እንዲህ ሆነችና! የሦስቱ ወጣቶች ሕይወት ለዚህ ጥሩ አብነት ይሆናል።

ህ/ ምክር- ስኬታማነትን ለሚሹ

ዓላማ ያለው ሕይወት ለመኖር ለሚሹ ወጣቶች የስኬታማነትን በር መክፈታቸው ቁልፍ በእጃቸው ነው። የቁልፍን በእጃቸው መኖር ያልተገነዘቡ ግን አያሌ ናቸው። በትምህርት ዓለም ያሉት እንዴት መማር እንዳለባቸው፣ ሠራተኞች ጭም ሥራቸውን በምን መልኩ እንደ ሚያስተካክሉት ከመንፈሳዊው ትምህርት ጋር ተስማምቶ ሊሰጣቸው እንደሚገባ የዓምዴ እንግዶች እምነት ነው። ለአብነት በትምህርት ዓለም የተሰማሩትን አስመልክቶ ሰብላ ያነሳቸውን ሐሳብ ላካ ፍላጎት።

እንደ ሰብላ አስተያየት «የብዙ ተማሪዎች ዋናው ችግር የማቴሪያል እጥረት፣ የጊዜ ጥረት ወይም የአቅም እጥረት አይደለም። የጥራት ማጣት ነው። ይህንን ደግሞ ማስተካከል ይቻላል። ቢያንስ በተወሰኑ ቀናት ፕሮግራሞችን እያዘጋጁ የጥናትና የምርምር ጥራታቸውን መገንባት ይቻላል። ከትትልም መኖር አለበት። በሲሚስተርኛ መጨረሻ ያመጡትን ውጤት መከታተል ይገባል። መቼም ይህንን ማድረግ ያለበት መንግሥት ነው የሚል እምነት የለኝም። ለራሳችን ልጆች መድረስ ያለብን እኛው ነን።»

«ታላላቆቹ ታናናሾቹን መርዳት አለባቸው። መወያየት ይኖርባቸዋል። ለምሳሌ የዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች የሆኑ ወጣቶች በትምህርት ደረጃቸው ከነርሱ ያነሱትን /ለምሳሌ ከ12ኛ ክፍል በታች ያሉትን/ ማስጠናት ይችላሉ። ለነርሱ በዩኒቨርሲቲ

ተማሪዎች መረዳታቸው ራሱ /ከታች ላሉት/ ትልቅ ትርጉም አለው።»

ዳግማዊትም በበኩሏ ስኬታማ ሆኖ ለመገኘት «ፈተናዎችን ተጋፍጦ ለማለፍ መወሰን» ወሳኝ መሆኑን አበክራ ትገልጻለች። ወጣቶች «በንብረት የመሥራት ልምድ ሊኖራቸው ይገባል። ብዙ ልምድ የገኙበታል። ተማሪዎች ከሆኑ ከጎበዝ ጓደኞቻቸው ጋር ቢያጠኑ ይጠቀሙበታል» ትላለች።

እንደ ዘውድነሽ አስተያየት ደግሞ « ስኬታማ ያለመሆን ትልልቆቹ እንቅፋቶች ተስፋ መቀረጥ እና ነገሮችን ከዳር ለማድረስ ቆሮ አለመነሣት» ዋናዎቹ ናቸው። «እነዚህን ድል የነሣ ሰው ስኬታማ ሕይወትን ገንዘብ ያደርጋል።»

ህ/ ለማጠቃለል የጸሐፊው ማስታወሻ

ዓላማ ያለው የወጣት ነትን ሕይወት በነዚህ ሦስት እንግዶቹ ሕይወት ተምሬ በታለሁ። ትገሆች ናቸው። የያዙትን ነገር ዳር ካላደረሱ ወደኋላ አይሉም። እርፍ ይዘው ወደኋላ አያርሱም። በመንፈሳዊውም፣ በሥጋዊውም የሕይወት መስመር፣ ዓላማ አበጅተው ከዚያ ለመድረስ የሚተገኙ ወጣቶች ናቸው። ለቤተሰባቸው የሚያደርጉትንና ለአገራቸው የሚያከናውኑትን በጥሙና ያጤናሉ።

አብነታቸው ለብዙ እርቶዶክሳውያን የሚበቃ ነው። በሥራ ሳይጠመዱ፣ በትምህርት ሳይተገ «አቤቱ አቤቱ» በማለት መና የሚወርድላቸው የሚመስላቸው ሰዎች በበዙበት በአሁኑ ጊዜ የሦስቱ ወጣቶች ሕይወት በርግጥም እርአያ መሆን ይችላል። አገሪቱ ከልብ የሚያዝንባት እንጂ የሚያዝንላት በመነሳት፣ ያላትን መዘረፍና የራስን ካዝና መሙላቱ ከሙያ በተቆጠረበት፣ በመንፈሳዊ ሕይወት ራስን ማረቁ ካለ መሰልጠን በታየበት ጊዜ የነርሱ ሕይወት በርግጥም እርአያ ነው።

ክርስትና ፈቃድ እግዚአብሔርን መለመንን ግድ ቢልም በዓላማ ከመኖር ጋር አይጣላም። «ጌታ ፈቅድ ብንኖርም...» በሉተባላ እንጂ ዛሬን ብቻ እየኖራችሁ ነገ እንዳልተፈጠረና እንደማይመጣ ቁጠራት አልተባለም። ስለዚህ ዓላማ ይኑረን። ለመሆኑ እርስዎ ዓላማ አለዎት? ራስዎን ይመርምሩ!

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

የሥነ ልቦናና የማኅበራዊ ሳይንስ ባለሙያው... በኤች. አይ. ቪ. ኤድስ ዙሪያ

ባለፈው ጥቅምትን በዚህ ሀብድ ርዕስ ላይ የቤተክርስቲያን አባትና የሕክምና ባለሙያው ደወደደንን ማስገባትን ይታወቃል። በዚህ ጽሑፍ በአዲስ አበባ የሲቨርስቲት የሥነልቦና ትምህርት ክፍል መምህር የሆኑትን ጽሑፍ ደንበኛዎችን አገልግሎት ለሚሰጡት አቅርቦታቸው።

/ግርማ ወልደሩፋኤልና አሥራት ከበደ/

አመር- ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ የማን ችግር ነው?

አዶ ጎበኛ- እንደሚባለው የግለሰብ ችግር አይደለም። ሳይረሱ በደማቸው ውስጥ ያለባቸው ሰዎች ብቻ ችግርም አይደለም። የኅብረተሰብ ችግር ነው። ነገር ግን በመጀመሪያ ችግር ስንል በራሱ ምን ማለት ነው? እንደእኔ ችግርን በማጣት ወይም ከወቅም ጋር አያይዘን አንድ ሰው ገንዘብ ቸገረው፣ አጣ ልንል እንችላለን። ወይም በአንድ አስቸጋሪ

ውን መረዳት ይችላል። ከዚህ አንጻር እያወቅን ፊልገን የገባንበት ነገር ሁሉ ችግር አይደለም።

የኤች.አይ.ቪን ችግርነት ከዚህ አንጻር መመልከት ያስፈልጋል። እንደኔ አመለካከት የኤች.አይ. ቪ. ሳይረሱ መኖር በራሱ የመጀመሪያ ችግር አይደለም። ሳይረሱ ባለበት እኛም ባለንበት ተክባብረን በሰላም መኖር እንችላለንና። ለምሳሌ ኤች. አይ. ቪን ብዙ ጊዜ ከግብረ ሥጋ ግንኙነት ጋር እናያይዘዋለን። አንድ ሰው በሳይረሱ

እኔ ሳስብው አንድ ሰው በኤች. አይ. ቪ./ኤድስ ተያዘ የሚባለው በዚያ ሰው ደም ውስጥ የኤች. አይ. ቪ. ቫይረስ ሲገባ ነው። ይህ ጥሬ ትርጉሙ ሲሆን ይችላል። ምክንያቱም ሰው አካል ብቻ ያለው ፍጡር አይደለምና። የሰው ልጅ ማኅበራዊ ነው። አንዱ ከአንዱ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ተደጋግፎ የሚኖር ነው... መንፈሳዊ ሕይወትም አለው። አንድ ሰው ማኅበራዊ ኑሮው ከተናጋ አንድ እኔ ሕመሰካክት በቫይረሱ ተጠቅቷል። ምን ስልባትም ትክክለኛውን ማኅበራዊ ኑሮ የሚ ደባላሽ በሽታ /Social Immuno Deficiency Virus/ ልንሰው እንችላለን።

ጉዳይ ውስጥ ገብቶ ከዚያ ችግር ውስጥ ለመውጣት መፍትሔ አጣ ለት። አቃታው፣ ቸገረው እንላለን። ይሁን እንጂ አንድ ሰው ከአትሙ በላይ በሆነ ምክንያት ሳይሆን የሚከተለውን እያወቀ በራሱ ላይ አደጋ ከፈጠረ ያንን ችግር ልንለው አንችልም። ምክንያቱም እግዚአብሔር ለሰው ልጅ ከሌሎች እንስሳት ሁሉ ለይቶ የሚያስብበትን እእምሮ ሰጥቶታልና። በመሆኑም አንድ ነገር ከማ ድረገ በሬት፣ እያደረገ እያለና ካደረገ በኋላ ምን ይመጣል? ምን እያመጣ ነው? ምን መጣ? የሚል

የሚያዘበትን መንገድ እያወቀ ከአቅም በላይ በሆነ መንገድ ለምሳሌ ከእናት ወደ ልጅ /ዕንስ/ በመርፎ፣ በተበከለ ደም ወዘተ... የሚመጣ ውን ማንጠቅስ ልት በሆነ የግብረ ሥጋ ግንኙነት በሽታውን በያመጣ ችግር ነው ልንለው አንችልም። የጅብ መኖር በራሱ ችግር ሊሆን አይችልም። ነገር ግን በሩን ሳይዘጋ ለተኛ ሰው ችግር ሊፈጥርበት ወይም ሊበላው ይችላል። ታዲያ እንደዚህ ዓይነቱ ነገር ምን ሊባል ይችላል?

ስለዚህ ኤች. አይ. ቪን በጥቅሉ «ችግር ነው» ብሎ ማስቀመጡ

ተገቢ አይመስለኝም። በራሳችን ላይ ያመጣነው ነገር ነውና። የጅብን መኖር ከማውገዝ በርን መዝጋት ወይም ማጥበቅ ያስፈልግ ነበር። ለእኔ ኤች. አይ. ቪ. /ኤድስ ከዚህ የተለየ አይደለም። የራሳችንን ማንነት የት እንደምንውልና ምን እንደምንሠራ እያወቅን ተራ ነገሮች ውስጥ ገብተን «የማን ችግር ነው? የእኔ ችግር ነው? አይደለም?» የሚሉ ነገሮች ላይ ማተኮራችን ትክክል አይመስለኝም። ኤድስ እንደሚሆን ኛውም በሽታ የወቅቱ አደጋ ነው። ለዚህ አደጋ መስፋፋት ከፍተኛ ውን ሚና እየተወጣትን ያለ ነው ደግሞ ሁላችንም ነን።

ምን አልባት «ችግር ነው» ብለው ለሚያስቡት ሰዎችም ችግር የሚሆነው መድኃኒት ስላልተገኘ ለት ብቻ መሆን ያለበት አይመስለኝም። መድኃኒት የተገኘላቸው በሽታዎችም በሰው ልጅ አኗኗር ውስጥ ችግር ሊፈጥሩ ይችላሉና። ችግሩ ለእኔ እንደሚመስለኝ ከጀርባው ያለው የማኅበራዊ ሕይወት ውድቀት፣ የሞራል መሸርሸር፣ የመንፈሳዊ ሕይወት መበላሸት ነው። ኤች. አይ. ቪ. /ኤድስ የእኔዚህ ችግሮች ውጤት ነው። ሞራላችን ላሸቀ፣ ግብረ ገብነታችን ተበላሽ፣ አኗኗራችን መረገገ ወጣ። ይህም ኤች. አይ. ቪ. /ኤድስን የመሳሰሉና አሁን ችግር የተባሉ ነገሮችን ወለደ።

ሁልጊዜም የሚገርመኝ ይህንን ሁሉ እንደ ችግር አለማየታችን ነው። ኅብረተሰቡ ድሮ ለጋብቻ የነበረውን ከበራታ ሲተው፣ ከትዳር ንደኛው ውጪ ሲማግጥ፣ ፍቺ ሲበራከት... ችግር አልተባለም። አካባቢው ሲቆሽሽ ችግር ካልሆነ፣ ማንም ሰው ቆሻሻ እያወጣ ከቤቱ ደጃፍ ሲደፋና ሽንቱን በየመንገዱ ሲሸና እንደ ችግር ካልታየ ጉንፋን ሲይዘን ችግር የሚሆንበት ምክንያት አይታየኝም። ከዚህ ጋር የሚያሳዝነኝ ነገር ለኤች. አይ. ቪ. መድኃኒት ተገኘለት በባል ብዙ ሰዎች ተመልሰው ወደነበሩበት የቆሸሸ አኗኗር

እንደሚገቡበት ሳስብ ነው። ምክንያቱም አሁን ችግር ተደርጎ የታየው ቫይረሱ እንጂ የእኛ የሰው ልጆች የችግሩ ፈጣሪ መሆን አይደለምና።

ልክ እንደ ኤች. አይ. ቪ/ኤድስ አሁን ማየት ያልቻልናቸው ነገር ግን ማየት ያለብን ብዙ ነገሮች አሉ። መልካም የሆነው ማጎብራዊ አኗኗራችን መተሳሰባችን ሲላፋ፣ ሃይማኖት እንደሞኝነት ሲቆጠር፣ መከባበር መረዳዳቱ እንደባደነት ሲታይ... የደነገጠ ሰው የለም። በእነዚህ ችግሮች ዙሪያም የተካሄዱ ወርክሾፖች ትዝ አይሉኝም። ኤች. አይ. ቪ/ኤድስ መጥቶ አካላችን መሞት ሲጀምር ነው መጨነቅ የጀመር ነው። ለምን አካላዊ ችግራችንን /ባዮሎጂካል ኢሚዩኖ ዲፌሽንሲ ኢች ንን/ ብቻ እንመለከታለን? ለምን ሰውነትን የሚያከሳውና፣ በሕመም የሚገድለው ብቻ ይታያል? ለምን ምንም ሳይታወቅ በቁም በድን የሚያደርገውን የማጎብራዊ ትስስራችንን መላላት፣ የሞራል መጥፋትን፣ ማየት ተሳነን? እንደእኔ ኤች. አይ. ቪ/ኤድስን ብቻ ነጥሎ ማየት የሚቻል አይመስለኝም።

ስለዚህ ኤች. አይ. ቪ/ኤድስ የብዙ ችግሮች ውጤትና የሌሎች ችግሮች መነሻ መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል። ችግር ከሆነ ችግርነቱም የአንድ ሰው ወይም የሁሉም ችግር ይሆናል። አንድ ሰው ራሱን ችሎ ብቻውን ሊቆም አይችልምና።

ሐመር፡-ለእርስዎ አንድ ሰው በኤች. አይ. ቪ/ኤድስ ተያዘ ማለት ምን ማለት ነው?

አቶ ጉበኛ፡- እኔ ሳስበው አንድ ሰው በኤች. አይ. ቪ/ኤድስ ተያዘ የሚባለው በዚያ ሰው ደም ውስጥ የኤች. አይ. ቪ/ኤድስ ቫይረስ ሲገባ ነው። ይህ ጥሬ ትርጉም ሊሆን ይችላል። ምክንያቱም ሰው አካል ብቻ ያለው ፍጡር አይደለምና። የሰው ልጅ ማጎብራዊ ነው። አንዱ ከአንዱ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ተደጋግሮ የሚኖር ነው... መንፈሳዊ ሕይወትም አለው።

አንድ ሰው ማጎብራዊ ኑሮው ከተናጋ እንደእኔ አላለክኩት በቫይረሱ ተጠቅቷል። ምን አልባትም ትክክለኛውን ማጎብራዊ ኑሮ የሚያበላሽ በሽታ /Social Immuno Deficiency Virus/ ልንለው እንችላለን። አካላችን በቀጥታ በቫይረስ ባይያዝም፣ በሐኪሞች ብንመረመርና ነጻ ብንመሰልም እንኳ ትክክለኛውን የአኗኗር ሁኔታ /ኑሮአችንን/ ማዘባት የቻለ በሽታ አለብን ማለት ነው። ኢኮኖሚካችንም ከወደቀ እንደዚያው። ለምሳሌ መርፌ ለመውጋት የራሳችንን መርፌ ገዝተን ወደ ሐኪም ቤት ስንሄድ ሐኪሙ የእኛን መርፌ አስቀምጦ ሌላ ሰው በተጠቀመበት መርፌ በውጋንና የእኛን እያጠራቀመ ቢሸጠው ለእኔ ይህ ሰው ጤነኛ አይደለም። በደሙ ውስጥ ቫይረስ ባይገኝም ከጤነኛው ሰው የሚይጠበቅ ተግባር እየፈጸመ በመሆኑ ኢኮኖሚካል ኢሚዩኖ ዲፌሽንሲ /Economic Immuno deficiency ወይም ስፕሪትሃል ኢሚዩኖ ዲፌሽንሲ /Spiritual Immuno Deficiency/ ሊባል በሚችል በሽታ ተይዟል።

በመሆኑም ከኤች. አይ. ቪ. ደም ውስጥ መግባት ቀድመው የሚመጡ ነገሮች አሉ። ለምሳሌ አመንገራነት በሽታ ነው። ባልከሚስቱ፣ ሚስት ከባሏ ውጭ ሲያመነገሩ የአመንገራነት በሽታ ይዟቸዋል ማለት ነው። ለገንዘብ ሲል በወገኑ ላይ የክፋት ሥራ የሚሠራውም ጤነኛ አይደለም። እንግዲህ እንደዚህ ዓይነት ምልክቶች ናቸው በአካል ገዘፈው ኤች. አይ. ቪ. ሆነው የሚመጡት ወይም ምክንያት የሚሆኑት።

በመሆኑም በማጎብራዊና በመንፈሳዊ ሕይወቱ ጠንካራ መሠረት ላይ ላለ ሰው የአካሉ በኤች. አይ. ቪ/ኤድስ መያዝ ማለት ምንም ማለት አይደለም። እርስ በርስ ያለን ትስስርና ፍቅር መሠረት ከያዘ ኤች. አይ. ቪ. ተራ ነገር ይሆናል። ነገር ግን እኔን የሚያሳስበኝ ሌሎቹን ነገሮች ሁሉ ትተን ለኤች. አይ. ቪ/ኤድስ ብቻ ትኩረት መስጠታችን ነው። የበለጠ ማተኮር ያለብን የኤች. አይ. ቪ.ን መስፋፋት ሊገቱ በሚችሉትና ኅብረተሰቡ ይዟቸው በነበሩት ማጎብራዊና ባሕላዊ እሴቶቻችን፣ ሃይማኖታችን፣ ወዘተ... ላይ መሆን ይኖርበታል። እነዚህ ነገሮች ካሉን በኤች. አይ. ቪ.

/ኤድስ መያዝ ማለት የሁሉም ነገር መጨረሻ እንዳልሆነ እንጠረዳለን። አንድ ሰው ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ በደሙ ውስጥ ቢኖርም መሥራት ይችላል። ራሱን ጠብቆ ለሌሎችም ምክንያት እንዳይሆን ተጠንቅቆ ያሰበውን የጀመረውን መልካም ነገር ከፍጻሜ ለማድረስ የሚከለክለው ነገር የለምና ነው።

ሐመር፡-አገራችን አሁን ካለችበት ሁኔታ አንጻር የኤች. አይ. ቪ/ኤድስን ሥርዓት መከላከል ይቻላል?

አቶ ጉበኛ፡- አዎ። በመጀመሪያ ደረጃ ኢኮኖሚያችን /ደህነታችን/ ብቻ ታይቶ «መከላከል እንችልም» የሚል ሃሳብ ካለ ትክክል አይደለም። ያልተያዙ ሰዎች እንዳይያዙ፣ የተያዙትም እንክብካቤ እንዳያገኙ ማድረግ እንችላለን። ለዚህ ደግሞ ገንዘብ ብቻ አይደለም የሚያስፈልገው። ከገንዘብ በላይ የሆኑ ነገሮች አሉ። ስለኤድስ በቂ ግንዛቤ ማግኘት፣ እያንዳንዱ ሰው የችግሩ ተቋዳሽ መሆኑን ማመንና፣ ቀድሞ የነበሩን መልካም ባሕሎች እንደገና ማምጣት ናቸው።

በኢትዮጵያ ውስጥ ትልቁ ችግራችን ስለ ኤች.አይ. ቪ/ኤድስ የተቀመጠ ፓሊሲ ቢኖርም በቂ ግንዛቤ አለ መያዣችን ነው። ሁሉም በየራሱ መንገድ ይጓዛል። ለምሳሌ «በኤች. አይ. ቪ/ኤድስ የተያዙና ያልተያዙ» የሚል የማይገባኝ አባባል አለ። ዝሙት በተስፋፋበት፣ ባልተቀቀለ መርፌ መጠቀም እንደ ሕግ በሆነበት አካባቢ /Environment/ እየኖሩ ነፃ ነኝ ማለቱ የግንዛቤ ማነስ ይመስለኛል። ቢያንስ አእምሮዬ ነፃ አይደለም። ጎሊናዬ ውስጥ መረበሽ አለ። ውስጤ ሰላም የለውም። በቀጥታም ቫይረሱ በአካላችን ውስጥ ባይኖርም ልጆች ያለ አሳዳጊ ቀርተዋል፣ ትዳር ተናግቷል። ኢኮኖሚያችን ደቋል። ማጎብራዊ ኑሮአችን ምስቅልቅሎ ወጥቷል። ስለዚህ በቀጥታ ባንያዝም በተዘዋዋሪ የቫይረሱ ተጠቂዎች /attacked/ ነን ማለት ነው። ሌላው ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን መቆጣጠር እጅግ ከባድ የሚመ

ስለን ከኢኮኖሚ አንገር ሳይሆን ራሳችንን /ማንነታችንን/ ስለምና ወቅ ነው። ማህበራዊ ትስስራችን እንደሌለ፣ ተነጋግረን መደማመጥ እንዲታተን፣ አባት ልጁን ቢመ ክረው እንደማይቀበለው፣ ባል ለሚ ስቱ፣ ሚስትም ለባሏ ታማኝነት እንደ ቀረ፣ ስለምናውቅ ተስፋ እንደሌለን እናስባለን።

የሳይረሱን ሥርዓት ለመከላ ከል ብዙ መሥራት ይጠበቅብናል። ወደ ጃላ ተመልሰን መልካም ምግባራችንን ፣ እግዚአብሔርን መፍራት፣ እርስ በርስ መከባበራ ችንን፣ መረዳዳት መጠየቃችንን ፣ ታማኝነታችንን... እንደ ገና ማም ጣት መቻል አለብን። ነገር ግን ካለፈው ልምዳችን ማየት እንደሚቻ ለው ከእንቅልፋችን የምንነቃው ነገሮች ካለፉና ተበልተን ተበልተን ካለቅን በጃላ መሆኑ ችግራችንን ውስብስብ ያደርገዋል። ብልህ የሆኑ ሰዎች የወደፊቱንም መመልከት ይችላሉ። እኛም ያለፈውንና የወደፊቱን ረጋ ብለን ማሰብ ይጠ በቅብናል። ለመሆኑ ወደ ኤች.አይ. ቪ. እያመራ የመጣን ምንድ ነው? ራሳችንን ቆም ብለን መጠየቅ ያለብን ይመስለኛል። እንደገናም ኤች.አይ. ቪ. /ኤድስን ለማቆም ብቻ ሳይሆን «ኤች.አይ.ቪ./ኤድስ ምን ሊያስተምረን ነው የመጣው?» ብለን ራሳችንን መመርመር አለብን። እነዚያ እንደ ቀላል ነገር የምናያቸውንና ዋጋ ያሳጣናቸውን ንብረተሰቡ ግን ለዘመናት ያዳበ ሬቸውን ልምዶች ፣ አመለካከቶች ፣ ሃይማኖታዊ ሕግጋት... በሙሉ ተራ ነገሮች እንዳልሆኑ መለስ ብለን በማሰብ ራሳችንን ካላስተካከልን ምንአልባትም ከኤች. አይ.ቪ. /ኤድስ የባሰም ነገር ሊመጣ ይችላል።

ሐመር:- አንድ ሰው በኤች.አይ.ቪ /ኤድስ መያዙን እንዳወቀ ምን ማድረግ አለበት?

አቶ ንበና:- መሠረታዊው ነገር እያንዳንዱ ሰው ሲወለድም ይሁን ከተወለደ በጃላ የራሱ የሆነ ችሎታ እንዳለው ሁሉ አንድ ዓይነት ጉድ ላት ሊኖረው እንደሚችል ማመን ነው። የተማሪ ያልተማረ፣ የሚሰማ ወይም የማይሰማ... ሊሆን ይችላል።

ኤች.አይ.ቪ/ኤድስም ከዚህ የተለየ አይደለም። ሞትን ካስብንም በዚህ ቀን ብሎ በቀጠሮ ሲመጣ አጋጥሞኝ አያውቅም። ኤች.አይ. ቪ. /ኤድስ ግን ከአሥራ ዓመት በላይ ዕድሜ ሊሰጥ ይችላል። በመሆኑም ኤች. አይ. ቪ/ ኤድስን ስንረዳው አመለካከታችን ይቀየራል። የዚያኑ የህል አንድ ሰው ኤች.አይ. ቪ. በሚያገባበት ጊዜ የሚኖረው ስሜትም ሆነ ሌሎች ስለ እርሱ ያላቸው አመለካከት የተስተካከለ ይሆናል። እንዲህ ስል በኤች. አይ.ቪ/ኤድስ ብንያዝ ምንም አይደለም ብሎ መቀበል፣ አለመደና ገጥ፣ አለመበማጨት ብቻ በራሱ በቀ አይደለም። ዋናው ነገር የኤች.አይ. ቪ/ ኤድስ ሳይረሱ በደሙ ውስጥ ያለበት ሰው ምን ማድረግ አለበት? የሚለውን ነገር ማወቅና ማድረግ ላይ ነው። ለሌሎች ሰዎች እንዳይተላለፍ መጠንቀቅ፣ ለራሱ ማድረግ የሚገባንን እንክብካቤና ጥንቃቄ ማድረግ፣ ከጎበረተሰቡ በኩል ሊገጥም የሚችለውን መገ ለል ልቋቋመው እችላለሁ ወይ ብሎ ራሱን ማዘጋጀት... የመሳሰሉት ዋናና መሠረታዊ ናቸው።

ሐመር:- በኤድስ ምክንያት ወላጅ ፈታኖችን ያጡት ሕፃናትስ?

አቶ ንበና:- የኤች.አይ.ቪ /ኤድ ስን የጥፋት ውጤት መመልከት የሚቻለው በዚህን ጊዜ ነው። እኔንም ከሁሉም በላይ የሚያሳስቦኝ ምንአልባትም ከ15 ዓመታት በጃላ ወደ 3,000,000 የሚጠጉ ልጆች እናትና አባታቸውን ያጡ ይሆናሉ የሚለው ግምት ነው። እነዚህን ሦስት ሚሊዮን ልጆች እንዴት አድርገን ነው የምናሳድገው፣ የምንንከባከበው፣ የምናስተምረው? ... ጨለማ ነው። በእኛ አገር የኢኮኖሚ አቅም ቀርቶ በጣም አደጉ በሚባሉት አገሮች እንኳን ሦስት ሚሊዮን እናትና አባት የሌላቸውን ልጆች ሰብስቦ ለማሳደግ ይከ ብዳቸዋል። እንግዲህ የሞተው ወገን ከወለዳቸው ልጆች ውጪ ምን ያህል ሰዎችን በሥራ ያስተዳድር እንደነበር ስናስብ ደግሞ ምን ያህል ሰው እንደ ሚንዳ መረዳት እንችላለን። የኑሮ አችንን ልቅነት ስንመ

ለከተው ደግሞ የምንከፍለው ብዙዕዳ ምንአልባትም ለሚቀ ጥሉት ሦስትና አራት አሠርት ዓመታትም በቀላሉ የምንወጣው ላይ ሆን ይችላል።

የሆነው ሆኖ በኤድስ ምክን ያት ወላጆቻቸውን ላጡት ሕፃናት ልናደርገው ይገባል ብዬ የማስበው ራሱ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ በሃደበት አቅ ጣጫ መሄድን ነው። ለምሳሌ ኤች. አይ.ቪ/ኤድስ እያደረገ ያለው ምን ድነው? የእኛን የማህበራዊ ሕይወት ትስስር እየተጠቀመበት ነው። ባልን ከሚስት ሚስትን ከባል ይነጣጥላል። ጎረቤትን ከጎረቤት ያራርቃል። አባትና ልጅን ይለያያል። እንደዚህ በሕይወታችን ውስጥ ገብቶ ግንኙነታችንን ሰባበሮ ነጣጥሎ ተጫውተብን። አንድን ቤተሰብ ብቻውን አስቀረው። ልጆችን ወደ ጎዳና እንዲበተኑ አደረገ።

እንግዲህ እኛ ቀድሞ የነበ ረንን ትስስር ከማጠንከር ባሻገር ተጨማሪ መዋቅር መንደፍ ይገባናል። ለምሳሌ የባልና የሚስት ግንኙነት፣ ፍቅርና መተማመን እጅግ የጠበቀ መሆን አለበት። ኤድስ መግቢያ ቀዳዳውና የመስፋፊያ መንገዱ ያደረገውም ይህንን ነው። በተጨማሪም የራሱን ልጆች ብቻ ሳይሆን የእግት ፣ የወንድም ፣ የአጎት ፣ የአክስት ፣ የጎረቤት... ልጆችን ማቅረብና መንከባከብ ያስፈልጋል። ይህንንም የምናደርገው ልጆቹ ወላጅ አልባ ከመሆናቸው በፊት ነው። እንደዚህ ዓይነቱ ባሕል ከዳበረ አስቀድሞ የተመሠረተው ፍቅር የእናትና የአባትነት ስሜትን በልጆች ላይ ስለሚፈጥር አሳዳጊ አልባ አይሆኑም። የነገ የአገር ተተኪ ከመሆንም አይታገዱም። የኤድስም መከፋፈያ መንገዱ ይቆረጥበታል።

ይህም አዲስ ነገርን መፍጠር ሳይሆን ከዚህ ቀደም የነበረንን መል ካም ባሕል ማዳበር ብቻ ነው የሚያ ስፈልገው። ከዚህ ቀደም ዘመድ የዘ መድን ልጅ ወስዶ ያሳድጋል። ያስተ ምራል። እናት የጎረቤት ልጆችን ሳይ ቀር እስከ ማጥባት ትደርስ ነበር። ማብላት፣ ማጠጣት፣ ሲያጠፋም እንደ ራስ ልጅ መቅጣት የነበረ ነው። ትው ልድ እንዲቀጥል፣ ልጆች በየጎዳ ናው እንዳይበተኑ የገድ ወደ ቀድሞው ባሕ ላችን ተመልሰን ይህ ንን ተግባራዊ ማድረግ አለብን። በረሃብና በእርባት ሲሰቃዩ፣ እያዩ ከንፈርን መምጠጡ ብቻ ዋጋ የለውም።

ሐመር:- እግዚአብሔር ይስጥልን

ብጻይም ልረሳት አልቻልኩም

ጥያቄ፡- አሁን የከፍተኛ ትምህርት ተቋም ተማሪ ነኝ። የሁለተኛ ደረጃ ተማሪ በግርኩባት ጊዜ ከአንዲት በሌላ ትምህርት ቤት ከምትማር ልጅ ጋር ፍቅር ይሆኝ ነበር። ብዙ ጊዜም ደጋግማ መቆየት። ነገር ግን መልሷ አለኝ ከማለት የተለየ አልሆነም። እኔ ግን ሌላ ንደኛ እንዳላት ባረጋግጥም ምክንያቱን ልቀበል አልቻልኩም። እርሷም ከግራፍ ልትጠፋልኝ አልቻለችም። እግዚአብሔር ለእኔ የሚላትን እስኪሰጠኝ ማታገስና መርሳት እንዳለብኝ ብሰላሳ ብጻይም ልረሳት አልቻልኩም። ዘወትር እየተጨነቅሁ በመሆኔም በትምህርቴ ላይ ጉዳት እንዳያሰከትል ምክራችሁን ለግሏችኋል።

ወንድማችሁ
/ከናዝሬት/

መልስ፡- ወጣቶች ለአቅመ አዳምና ለአቅመ ሔዋን ሲደርሱ ሊዋደዱ ተዋደውም እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ለትዳር ሊበቁ ይችላሉ። ነገር ግን አልፎ አልፎ እንደሚታየው ስሜቱ ከአንደኛው ይልቅ በሌላው ላይ ሊያይልና አፍቃሪውም ወገን የገድ ካልተወደዱ በማለት በሌላው ላይ ችግር የሚፈጥርበት አጋጣሚም ይኖራል። ይህ የእውነተኛን ፍቅር ምንነት አለመረዳት፣ በመን ፈላጊ ሕይወት አለመብሰልና የእግዚአብሔርን ፈቃድ አለማወቅ ነው። የሆነው ሆኖ ዘላቂውን ትዳር ለሚያስብ ሰው ትዳሩ መሠረት የሚኖረው በእግዚአብሔር ፈቃድ መመራት ሲቻልና ፍቅሩም ከሁለቱም ወገን ሲሆን ብቻ ነው። በስሜት ተመርቶ በአንደኛው ወገን ፍላጎት ብቻ የሚመሠረት ትዳር ትዳር ሊባል አይችልም።

አንተንም የገጠመህ ምንክል ባላትም ከዚህ የተለየ ላይሆን ይችላል። ልጅቷን ወደድካት፣ አነጋገር ካትም። እርሷ ግን ፈቃደኛ አልሆነችም ወይም ሌላ ንደኛ እንዳላት ገለጸችላል። ያላችው ትክክል እንደሆነም አረጋገጥክ። በዚህን ጊዜ

ፍቅርህ እውነተኛ ፍቅር በሆንኖ ሊቆርጥህ በተገባ ነበር። ምክንያቱም እውነተኛ ፍቅር የመዛዘናል። ለራሴ ብቻ ይሁን የሚል የራስ ወዳድነትና የስግብ ግብነት መንፈስ የለበትም። በዚያ ላይ አንተ መውደድ፣ የራስህን ሰው መምረጥ እንደ ምትቸለው ሁሉ እርሷም የመውደድ የመምረጥ መብት እንዳላት ማገናኘት ትችላለህ። እንዲሁም የወደዱትን ሁሉ ማግኘት ሊከብድ እንደሚችልና ያል እግዚአብሔር ፈቃድ የሚሆን ነገር እንደሌለ አምነህ መቀበልም ትችላለህ።

በመሆኑም ይህንን ሁሉ ከግንብ ወስደህ ለጥያቄ ከመሄድህ በፊት ራስህን ማዘጋጀትና ፈቃድ እግዚአብሔርን በጸሎት መጠየቅ ነበረብህ። አስቀድመህ የማግኘትም ሆነ የማጣት፣ እሽ ወይም እንቢ የመባል እድል ሊገጥምህ እንደሚችል ማሰብ ነበረብህ። እንደዚያ በሆንኖ «አለኝ» ወይም «አይሆንም» የሚለውን ቃል በሰማህ ጊዜ ልቡናህ መቀበል በቻለና እስኪሰጠህ ድረስ የገድ የእኔ ብቻ መሆን አለባት በሚል አሳብ ባልተጨነቅህ ነበር።

ወንድማችን የችግርህ ዋነኛው ምክንያት እውነታውን ለመቀበል ራስህን አለማዘጋጀትህና የእግዚአብሔርን ፈቃድ መቀበል አለመፈለግህ ነው። አስቀድሞም ማግኘት እንዳለ ሁሉ ማጣትም ሊኖር እንደሚችል ለሚያስብና በእግዚአብሔር ፈቃድ ለሚመራ ሰው የሚገጥመውን ሁሉ እንደአመጣጡ ለመቀበል ብዙም አስቸጋሪ አይሆንበትም።

በተጨማሪም በእውነተኛ ፍቅር ውስጥ ስግብግብነት፣ እኔ ያልኩት ብቻ ይሁን የሚል የራስ ወዳድነት አሳብ ሊኖር አይገባም። ብዙ ወጣቶች በአገልግሎት ስሜት ተመርተው ማፍቀርን እንደ ጀብድ በመቀጠር በሌላ ወገን ምንም ዓይነት አሳብ ሳይኖር በግድ የራሳቸው ለማድረግ ይጥ

ራሉ። ይህ ግን ፈጽሞ ትክክል አይደለም። አንተም «አለኝ» እያለችህ የእርሷ ምክንያት እውነትም ይሁን ሐሰት ተቃውሞ የእግዚአብሔር መግለጫ ሊሆን ይችላልና መቀበል ነበረብህ። እንደመንፈሳዊነትህ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማወቅ ብቻ ሳይሆን መቀበልም ይገባልና! የእግዚአብሔር ፈቃድ ሆኖ የአንተ ልትሆን አልቻለችም። እግዚአብሔር ለአንተ የምት ሆንህን እውነተኛ የትዳር ንደኛ ጊዜው ሲደርስ ሊሰጥህ ይችላልና ያንን አስበህ ራስህን ለዚያ ልታዘጋጅ ይገባል። «ለሚያምን ሁሉ ይቻላልና» በእግዚአብሔር ላይ ከታመንክ አሁን «መርሳት» አልቻልኩም ያልኩትን ስሜት ማሸነፍ ትችላለህ።

ስለሆነም የጣኸውን ነገር እያሰብክ የዛሬውንና የነገውን ሕይወትህን ባታባላሽ መልካም ነው። ዛሬ እርሷን እያሰላሰልክ የትምህርት ውጤትህ በባላሽብ የሚደርስብህን ነገርና የሚገጥምህን ችግር አስብ። ማሰብ የሚገባህን ነገር በጊዜው ባለማሰብ የትምህርትህ ብቻ ሳይሆን በቀበጸ ተስፋ በነፍስም እስከመነጻት ልትደርስ ትችላለህ። የሚይገባህንና የሌላ የሆነን ሰው መፈለግም መልካም አይደለም። ሰምሶን ኃይሉን /ጸጋውን/ የገው ለእርሱ ያልተሰጠውን በመፈለግና ከማይገባ ቦታ በመዋሉ ነው።

በዚህ ላይ ክርስቲያን መሆን ህንፃ አስብ። አገል ራስህን ደካማና ልፍስፍስ አድርገህ በመቀጠር የገጠመኝን ፈተና መወጣት አልቻልኩም አትባል። ዓላማህን፣ የለሀበትን ቦታና ጊዜ፣ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ምንነትና የተሰጠህን ጸጋ ማሰብ ከቻልክ የማታሸንፈው ነገር አይኖርም። «በእርሱ በወደደን ከአሸናፊዎች እን በልጣለንና።» (ሮሜ.8:38)። ዩኒቨርሲቲ የገባኸው ለትዳር ሳይሆን ተምረህ ራስህን ችለህ ወገንህን፣ አገርህንና ቤተክርስቲያንህን ለማገልገል እስኪሆን ድረስ የመጀመሪያውና ዋነኛው ዓላማህ ይኸው መሆን አለበት። በዚህ መሐል የገለጽከውን ዓይነት ፍቅር ቢገጥምም መልሱ የሚያስደስትህ /እሽ/ በሆን እንኳን እንደመጣ መቀበል የለብህም። ያለጊዜው መጥቶ ከዓላማህ ሊያሰናክልህ መሆን አለመሆኑን በርጋት ማረጋገጥ ይኖርብሃል። ከዓላማህ ተሰነካክለህ፣ እርሷንም ሳታገኝ ራስህንም ከማጣት መድረስ የለብህምና በቅድ ማይ ራስህን አድን።

ትኩረትህ በትምህርትህ ላይ ብቻ ይሁን። ተማሪ መሆንህን አስቦ ሌሎች ተጨማሪ ሽክምችን በላይህ ባትጨምር መልካም ነው። አብራችሁ ሆናችሁ ዘወትር እየተመለከትካት/ መርሳት አቅቶህም ከሆነ ከርሷ ለመራቅ ሞክር። እርሷን ሊያስታውሱህ የሚችሉትን ነገሮች /ፎቶ ግራፎች፣ ጽደቶች/ ከአጠገብህ አርቅ። የበለጠም ጸልይ። በእግዚአብሔር ታመን። እርሱ ኃይልና ብርታቱን እንዲሁም የልብ ህንም መሻት ይሰጥሃል።

ስለዚህ በእግዚአብሔር ፈቃድ ተመርተህ፣ የላማህን በማስቀደም ከገጠመህ ፈተና ልትወጣ ይገባል። የንጊዜ ከአሰብክበት ትደርሳለህ። እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ እግዚአብሔር ለአንተ የሚላትንም ታገኛለህ።

ኃጢአቱን መናዘዝ እፈራለሁ

ጥያቄ ስለ ንስሐ ሲነገር እሰማለሁ። እኔም ንስሐ መግባት እንዳለብኝ አሰባለሁ። ኃጢአትን በካህን ፊት መናዘዝ እንደሚገባም ተምራክለሁ። ይሁን እንጂ ኃጢአቱን በካህን ፊት ቀርቤ መናገር እንዳለብኝ ሳስብ እጨነቃለሁ። ለመሆኑ በኃጢአቱ ከተጸጸትኩ ብቻ አይበቃም? በካህን ፊት ቀርቤ ኃጢአቱን ለመናገር በጣም እፈራለሁና ምን ይሻለኛል?

ወ/ት ምሕራት /ቃለ.ተ/

መልስ የእርስዎ ችግር የንስሐን ምንነት በሚገባ ያለማወቅ ችግር ነው። ንስሐ ማዘን፣ መጸጸት፣ በሠሩት በደል ማፈር ነው። 2ቆሮ.7÷10-11። አንድ ሰው ስለሠራው ኃጢአት ካዘነና ከተጸጸተ ወደ መምህረ ንስሐው ሂዶ ኃጢአቱን ይናዘሳል። ማቴ. 18÷18። ኑዛይም እግዚአብሔር ሳይፈርድ በራስ ሳይፈርድ ራስን በሰውና በእግዚአብሔር ፊት መክሰስ ወይም መውቀስ በመሆኑ የግድ አስፈላጊ ነው።

አንድ ክርስቲያን ክርስቶስ በደሙ ከዋጀው በኋላ የእርሱን ውለታ

ዘንግቶ ንጹሐንና ቅዱሱን ሰው ነት በኃጢአት ማቆሻሻ ስለሚይገባው ንስሐ ይገባል። በኑዛይ ጊዜም ራሱን ምን፣ ክርስቶስንም መበደሉን በማወቅ ራሱን ተከላክሎ ካህኑን እስታራቁና ጻፍ አድርጎ ከእግዚአብሔር ፊት እንደቆመ ያስባል። ካህኑም «በምድር ያሰራችሁት በሰማይ የታሰረ ነው፣ በምድር የፈታችሁት በሰማይ የተፈታ ነው» በማለት ከእግዚአብሔር በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ከኃጢአት እሥራት ይፈታዋል፣ ይመክረዋል፣ ያስተምረዋል፣ በጸሎቱም ያስበዋል። ይህ ሁሉ የሚሆነው በግልጽ ተነግሮና ካህኑ እየተደደደ እየተነጋገሩ ሲሆን ነው። ምንጠባባታም እንደዚህ ማድረግ በእርስዎ እንደጠደረሰው ሊያስፈራ ይችላል ይሆናል። ይሁን እንጂ ይህ በራሱ በሰው ያለ ፍርሃት /ያለ ሃፍረት/ የተሠራ ኃጢአት ክፍያ /ቅጣት/ ዋጋ ነው። ይህም «ኃጢአቱን ለላ ሰው አውቆታል የሚል ገፍረት እንዲሰማን ያደርጋል። በሰው የሠራው ኃጢአት መገለጠን ወደ ቀን እናዘናለን።

ምንጠባባታም እንደዚህ ዓይነት ነገር ለፈጠር የሚችለው /በካህን ፊት ራስን መግለጥ የሚያስፈራው/ ለራስ ክብር በመጨነቅ /በማሰብ/ በሰው ፊት ንፁህ መስሎ ለመታየት በመፈለግ ወቅትን በመፍራት፣ የእግዚአብሔርን ፍቅር ካልመረጱት በመናፍቃን የጥርጥር እንክርዳድ ተጽእኖ የተነሣ፣ ከሰይጣን ጸር፣ ወዘተ ሊሆን ይችላልና የችግርም መነሻም ይመርምሩት። ለምሳሌ በመናፍቃን ተጽእኖ የተነሣ በኃጢአት መጸጸት ብቻ አይበቃም ወይ? እስከማለት ድርሰው ከሆነ ቃል እግዚአብሔር ብቻ ቢሰጠው ለጥያቄም መልስ ቢያገኙ ወይም በማይመች አካሄድ ባይጠመዱ እንደዚህ ከጥርጥር የተነሣ አስጨናቂ መስሎ የሚታየው ነገር ይጠናቅቃል። ከሰይጣንም ጸር እንደሆነ ዘወትር ችግሩን በግልጽ ከንስሐ አባትም ጋር እየተነጋገሩበት በጸምና በጸሎት ይትጉ።

በቅዱሳን መጻሕፍት እንደተገለጠው በድብቅ የተሠራ ኃጢአት በእግዚአብሔር ከመገለጠው በፊት በደል ተጸጽቶ ራስን በሰውና በእግዚአብሔር ፊት መውቀስ መክሰስ አስፈላጊ ነው። ሉዎሴ.7÷14። የሐዋ. 5÷1-11። ይህም የኃጢአትን አስከፊ ፊት በሚገባ እንድንረዳ ያደርገናል። እንደዚህ ማድረግ የቻለ ሰው ጸግመኛ ወደ ኃጢአቱ አይመለስም። ኃጢአት ምን ያህል አስከፊ /መራራ/ መሆኑን

ይረዳልና! እንደዚህ ማድረግ የሚቻለውም ከላይ እንደገለጸነው የንስሐን ምንነት በሚገባ ሲረዱ፣ የእግዚአብሔር ፍቅር ሲታሰብና ፍጹም እምነትና ትኩረትና ሲያዝ ነው። በኃጢአት ከልብ መጸጸትና ትኩረትና ካልራስን በካህን ፊት ዝቅ ማድረግ ይቻላል። በዚህም ከእግዚአብሔር ዘንድ በረከት ይገኛል።

ቤተክርስቲያን እንደምታዘው አንድ ሰው ንስሐ ያላየሚባለው በኃጢአቱ ተጸጽቶ መናዘዝ ሲችል ነው። ይህም ሥርዓት በሐዋርያት ዘመን የነበረ ነው። «...የጌታም የአያሌስ ስም ተከበረ፣ አምነውም ከነበሩት እጅግ ሰዎች ያደረጉት እየተናዘዙና እየተናገሩ ይመጡ ነበር።» የሐዋ.19÷18

ስለዚህ ኃጢአትን መጥላት ላትምንና ከልብ መጸጸትምን የሚያረጋግጡትና ጸግመኛም ወደ ፈጸሙት ኃጢአት የሚመለሱት ፊት ለፊት ለካህን ተናግረው «እግዚአብሔር ይፍታህ» ሲሉ ነውና ጊዜ ሳይሰጡ ይፈጽሙት። መጸጸት ማለትም ትርጉም የሚኖረው በተግባር መገለጽ ሲችል በኑዛይና በሐይወት መታደስ ሲታጀብ እንጂ ባይመጽጹት ብቻ ዋጋ የለውም። እንደዚህ ከተጸጸትንበት ብቻ አይበቃም? የሚሉ ሰዎች በክርስቲያናዊ ኑሮ አቸው ሰውን ማሳየት የማይችሉ፣ ከእኛ እግዚአብሔር ወጥተው የራሳቸውን መንገድ የሚፈልጉ ናቸውና በእግዚአብሔር ቤት መጽናት አይችሉም። የጀመሩትን ለፍጹም አያደርሱም። የንስሐ ፍሬ ማፍራት አይችሉም። ለዚህ ይሁን ማን ሳትብቻ ይበቃል። ይሁን አምላክን ለገንዘብ ሰል አሳልፎ በመስጠቱ ተጸጽቶ ነበር። ነገር ግን በተግባር እንዳትያፈጽሙ ነገር አልነበረም። ሁልጊዜም ከሃጻኑት እንደተነሣ ይኖራል። ስለዚህ ንስሐ ሲገቡ በኃጢአት ከተጸጸቱ በኋላ መናዘዝ የሌለው ከእግዚአብሔር ሕግ በመሆኑ ክርስቲያን የሆነ ሁሉ ለፈጽመው ይገባል። የሐዋ.5÷1-11፣ ማቴ.8÷1-4፣ ሉዎሴ.7÷14።

እንግዲህ እነዚህን ዓይነት ነገር ለፈጠር የሚችለው /በካህን ፊት ለመናዘዝ ሳይፈሩ ምን ያህል አስደሳች እንደሆነ አሰብ። ለፈጽሙት ይገባል። ስለዚህ በሰው ፊት የሚሆነውን ብቻ ሳይሆን ማሰብ ያለብዎት ከእግዚአብሔር የሚያገኙትን ዋጋም ጭምር ብቻ ሊሆን ይገባል።

የቤተክርስቲያናችን ትምህርት በዚህ መሰሉም ቢቀርብ

* ዐውደ ትዕይንት

/አቡጊዳ/

«በቃ አሁን ታረቅን። እኔ ከጥግ ቆማችሁ እጃችሁን በማንግት ሰማይ ሰማይ እያየችሁ ብቻ የቆማችሁ ይመስለኝ ነበር። እንዲህ በሥራ ከሆነ ማን በቃ ታርቀናል። አብረን እንሠራለን» ያለኝ ዩኒቨርስቲ ያስተማረኝ አንድ ዶክተር ነበር። ማኅበራችን ከመጋቢት 20-23 ባዘጋጀው ዐውደ ጥናት በአንዱ ተሳትፎ ሲወጣ ልሸገው ስከተለው ተማሪዎቹ ሁሉ ሲፈታ አይተን የማናውቀውን ፊትን ፈገገ አድርጎ ይህንን አለኝ።

ዶክተር «ሰማይ ሰማይ እያየችሁ» ያለውን ባልቀበለውም የሠራነው ሊያስታርቀን መቻሉን፣ አልፎም ከእሱ ጋር ለሥራ በአንድ ላይ እንደሚያሰልፈን ከአንደበቱ ስረዳ እጅግ የመደሰቱን ያህል፣ ከኢትዮጵያዊነቱ አልፎ እንደብዙዎቹ ኢትዮጵያውያን በቤተክርስቲያን አዕድ ውስጥ ሲመላለስ ባደገው ምናልባትም በ «ዲያቆን» ዶክተር ቤተክርስቲያናችን ለጥናት ወደኋላ ቀረሽ ተብላ ትዝብት ላይ መውደቁ አሳዝኛኛል። ይህ ነገር አንድ በአብነት ት/ቤት በተለይ በቅኔው የዘለቁ ሊቅን አባባል አስታውሶኛል። «ይቺን ቤተክርስቲያን ለመተቸት እንኳን ተወልዶ አይገቡ ፊደል የቆጠረው ገና በማገዝን ያለው ይደርስ ላታል።»

በእርግጥ ሁላችንም የምናምነው አንድ እውነት አለ። ፍልስፍና የማያሰፈልገው የነገር ሃይማኖት ዕውቀቷ ይጠና ሳይሆን ቤተክርስቲያናችንን የዕውቀት ምንጭ የሚያስብላት የሥነ ዜማ፣ የሥነ ጽሑፍ፣ የሥነ ሕንፃ ወዘተ... ዕውቀቶቿ እንደ ዕንቁ የዕውቀት ሀብትነታቸው ከአብራካ በተከፈሉ ልጆቹ አንድ በአንድ እየተመዘኑ ተጠንተው ለትውልዱ በማገባ መልኩ አልቀረቡም። የዚህን እውነታ ደግሞ በከፍተኛ ትምህርት ያለፉም ሆነ ያላለፉ ነገር ግን በተጠቀሱትም ሆነ በሌሎች የቤተክርስቲያን የዕውቀት ክፍሎች ዙሪያ ሳንብብ ብለው አብያተ መጻሕፍትን ያሰሱ ሁሉ ያረጋግጡታል። ይህንን እውነታ ለማፍረስ ጥረት ያደረጉ ከሚመስሉ ጥቂት የኢትዮጵያ ልጆች በስተቀር ኢትዮጵ

* ዐውደ ጥናት

ያዊው ዕውቀት በኢትዮጵያውያን ተጠንቶ አይገኝም። የሚገኙት የቤተክርስቲያናችንን ታሪክ፣ ቋንቋና ይትበሀል ሁሉ በማያውቁ ፈረንጆች «የተውፍት» ናቸው። ብዙዎች እንደሚሰማሙ በት፣ በዐውደ ጥናቱ ሳምንትም በአንጻራት እንደተነገረው ይህ ጉዳይ ትክክለኛው የቤተክርስቲያናችን ትምህርት እንዲበረዝና የሌለ ነገር እንዲጨመርበት ከማድረግ በላይ ቤተክርስቲያናችን ተንከባክባ ይህ የቆየችንን ዕውቀቷንና፣ ታትን ከሃላግ ጽናት ጋር እያስተማረች፣ ጡቷን እያጠባች ያሳደገቻቸውን ልጆቿን ማንነትና የትነት እንዲነጠቁ አድርጓል። ምሳሌ እንጥቀስ። እኛ ኢትዮጵያውያን አሳምረን እንደምናውቀው ቤተክርስቲያናችን ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ቅዱሳንን፣ ሰማዕታትንና መላእክትን እያነገረች እያንዳንዱን የሰውነት አካላቸውን በመጥቀስ የምታመሰግንበት መልክ የተባለ የጸሎት ስልት /style/ አላት። ይህንና ይህን የጸሎት ስልታችንን ያለምንም መረጃ ማን ያስጥለኛል በሚል የትእቢት መንፈስ ዶ/ር ክርስቲያን ቴደርሰን የተባሉት ስዊድናዊት ሴት በአንድ ስርቆታዊ መጣጥፏ እሷ ማስረጃ ያለቻቸውን ሀሳቦች ጠቃላይ ስልቱን ኢትዮጵያውያን ከእሷ አገር እንዳመጡት እንጂ የእኛ ነው ልንለው እንደሚገኝል ልትሞግተን ሞክራለች።

ሌሎች ደግሞ ቤተክርስቲያናችን ቅዱሳንን በምትመዘግብበት ዓምጺ ያሰፈረችውና በርካታ የነገር ሃይማኖት የጸሎት መጻሕፍትን ጽፎልን ያልፈውን በዚያም «ኢትዮጵያዊው ቄርሎስ» እያልን ሁሉ የምናስታውሰውን ታላቅ ኢትዮጵያዊ አባት አባ ጊዮርጊስ ዘጋሥጫን አርጠመናዊ ነው በማለት ያልሆነውን ዜግነት እንስጥህ ሲሉት እናያለን።

ምንም እንኳን ወደፊት በዚህ ዙሪያ ሰፊ ያለ ጽሑፍ ለማ

ቅረብ ሙከራ የማደርግ ቢሆንም ከምሳሌው አንድ ልጩምርና ልሉ። በፍልስፍናው የዓለምን ቀል ብ የሰበውንና «ኢትዮጵያዊው አርስባጣሊስ» የሚባለውን ፈላስፋው ዘርዐያዕቆብን የእናንተ አይደለም ፈረንሳዊ እንጂ፣ የፍልስፍና ጽሑፉም የፈረንሳይ ነው ይሉናል።

ይህንን ስል ለምን ነክጠተውብን ከሚል ስሜት እንዳልሆነ ልብ ይሏል። አባቶቻችን በመንፈስ ቅዱስ ተመርተው በርካታ የነገር ሃይማኖት መጻሕፍት የጻፉት ለኢትዮጵያውያን ድንኳት ብቻ አይጠደለም። ነገር ግን ጠባችን ለምን የሆነውን ወዳልሆነ ወሰዱት? ነው።

ብዙ ሊያነጋግረን ይችላል ይሆናል እንጂ «ሰዎቹ» እንዲህ እንዲህ እንዲሉ ያስቻላቸው የበርጠባቂና አንሥተን እንፍጥ ሲሉም ከእጃቸው የሚያስጥል መጥፋቱ ነው። እንደእውነቱ የወቀትን ለማሳወቅና ካለማወቅ ትክክለኛው የቤተክርስቲያን ነገር ሲጣመም ዐይተውም በቶሎ ለማስተካከል ዕለት ዕለት የሚተገኙ አባቶች እንዳሉ ሁሉ እኛ የወቅነውን ማን አባቱ ሊያውቅ ይፈልጋል? ብለው የዕውቀት በራቸውን የከረኝሙ የጋን መብራቶችም አሉ። ይህንን ያዩ ሰዎችም ጥቂቱን አግዝፈው «ቄስ ካወቀው ጥሩ ሰይጣን ያወቀው ጥሩ» እያሉ ሲዘብቱብን ይስተዋላሉ። ይህ መክሊት ቀበራደግም እንኳን ለትችት በቀደመው ሰው በይቅርባዩ አምላክም የተወደደና ይቅርታን የሚያገኝ ድርጊት አይደለም። /ማቴ 25፥26/ የአንዱ አዘጋጅ ጥናታቸውን ካቀረቡ በኋላ ለተሳታፊዎች ያሉት የዚህን ጽሑፍ አቅራቢ የከነከነ፣ በወቅቱ የነበሩትን የቤተክርስቲያን ሊቃውንትም ድንገት ከች ብሎ ያነጋገረ ምናልባት ያስደነገጠ አባባል ነበር። «በእግዚአብሔር የማይከለከለውን ጥበብና ማስተዋል አባው ሊቃውንት እንዴት ትከለክሉናላችሁ?»

ነገርን ነገር አንሥቶት

ይኸን ያህል ካልን ለዚህ ጽሑፍ መቅረብ ምክንያት ወደሆነው ኤግ ዚቢሽን በሱም በኩል ወደ አራቱ ቀን ዐውደ ጥናት እንሂድ።

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን የሰንበት ት/ቤቶች ማ/መምሪያ ማኅበረቅዱሳን በቤተክርስቲያን ታሪክ በዚህ መልኩ /በስፋት/ ሲቀርብ የመጀመሪያ የሆነ ዐውደ ትዕይት ከመጋቢት 17-24 በአዲስ አበባ ኤግ ዚቢሽን ማዕከል አዘጋጅቶ ነበር። «የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ትናንት፣ዛሬና ነገ» በሚል ርዕስ የቤተክርስቲያኗን ታሪክ፣ዕውቀትን ንዋይ ተቅድሳት፣ዜማ፣ ቅዱሳት መካኛትና ሥዕላት መሠረት አድርጎ በተቀናበረ ዐውደ ትዕይት ለዕይታ የሚቀርብ ምን ሊሆን እንደሚችል ከተሳሳተ ግምት ላይ የሚጥል ባይሆንም ወደ ዐውደ ጥናቱ ከመሄዳችን በፊት የዐውደ ትዕይትን አጭር ገጽታ በመጠኑም ቢሆን ላቅርብ።

ዐውደ ትዕይት፣ ዘጠኝ ክፍሎች ነበሩት። የመጀመሪያው ክፍል የታሪክ ክፍል ነበር። በዚህ ክፍል ኢትዮጵያ ከሕገ ልቡና ጀምሮ እስከ ሕገ ወንጌል ያለፈችበት የታሪክ ሂደት በፎቶ ግራፍ፣ በሥዕልና በቻርት ተደግፎ ቀርቦ ነበር። ኢትዮጵያ ከሕገ ልቡና ጀምሮ ሕገ ወንጌልን እስከተቀበለችበትና ከዚያም በኋላ ያለው የቤተክርስቲያን የታሪክ ሂደት ቀርቧል። የዚህ ክፍል ዕይታ ከተጠናቀቀ በኋላ የቅዱሳት መካኛት ዐውደ ትዕይትን ንዑስ ክፍል ይገኛል።

ይህ ክፍል የአብያተ ክርስቲያናት፣ገዳማት፣አብነት ት/ቤቶች፣ጥንታውያን አድባራትና የጠበል ቦታዎች በሚል እንደ ታሪኩ ሁሉ በፎቶ ግራፍ፣ በቻርትና በሥዕል የተደገፉ መረጃዎች ቀርበውበታል። ከዚያም ቤተክርስቲያናትን ልዩ ልዩ የቤተመቅደስ ሥርዓቶች የምትፈጸሙባቸው ንዋይ ተቅድሳት ሥልጣን ክህነት ባላቸው የማኅበሩ አባላት ገለጻ ጋር የሚቀርቡበት የንዋይ ተቅድሳት ንዑስ ክፍል ይገኛል።

ከዚያ ቀጥሎ ደግሞ የቅዱሳት መጻሕፍት ንዑስ ክፍል ይገኛል። በዚህ ንዑስ ክፍል የቅዱሳት መጻሕፍት ታሪክ በኢት

ዮጵያ /ቅድመ ክርስትና፣ ጥንተክሮስትና፣ መካከለኛው ዘመንና የቅርብ ዘመን/ በሚል በአራት ተከፍሎ ቀርቧል። ከዚያም ጠበብ ባለ መንገድ የቤተክርስቲያናትን መጻሕፍት ከይዘታቸው አንጻር በ10 ተከፋፍለው በዓይነት በዓይነታቸው ከአብነት ጋር ቀርበዋል።

ከዚህ ንዑስ ክፍል በኋላ የቅዱሳት ሥዕላት ንዑስ ክፍል ይገኛል። በዚህ ንዑስ ክፍል የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ቅዱሳት ሥዕላት መለያ ባሕርያት፣ የአሣላ ቴክኒክ፣ ለሰጣቸው ስለሚገባው ክብርና የሐረጎች አሣላ በምሳሌ ተደግፎው የቀረቡ ሲሆን ከዚህ ጋር በአሣላ ቴክኒካቸውም ሆነ በይዘታቸው ከቤተክርስቲያን ቀናና ውጭ የሆኑ ሥዕላት በምሳሌነት ቀርበዋል።

ቀጣዩ ደግሞ ዜማ ንዑስ ክፍል ነው። በክፍሉ ስለ ኢትዮጵያውያን የዜማ አባት ቅዱስ ያፌድ የዜማ ታሪክና ዓይነት እንዲሁም የዜማ መሣሪያዎች ቀርበዋል።

የተዘረፉና የተጉዱ ቅርሶች በሚለው ቀጣዩ ክፍልም ቅርሶቻችን በተለይም ንዋይ ተቅድሳት የደረሰባቸውንና እየደረሰባቸው ያለውን ሰው ሠራሽ /ቃጠላ፣ ስርቆት...ወዘተ/ እና ተፈጥሮአዊ /ማርጂት፣ብል... ወዘተ/ ጉዳዮች ከአብነት ጋር ቀርቧል።

ቤተክርስቲያን ነገ ምን ዓይነት መልክ ይኖራታል? የሚል ጥያቄ አንሥቶ መልስ ለመስጠት የሚሞክረው ትንቢታዊ ክፍል ደግሞ ቀጣዩ የዐውደ ትዕይት፣ ንዑስ ክፍል ነበር። ንዑስ ክፍሉ ከሌሎች በተለየ ቤተክርስቲያናትን በልማተኝ ዘመናዊ የኮምፕዩተር ቴክኖሎጂን /ዌብ ሳይት፣ኢ-ሚይል፣ኢንተርኔት...ወዘተ/ በመጠቀሙ ወጥ የሆነ ሕንፃ ቤተክርስቲያን ዲዛይን በመያዙ ምን ዓይነት ገጽታ ሊኖራት እንደሚችል በአዘጋጅቹ ትንቢታዊ እይታና ምሳሌ ቀርቦበታል።

የዐውደ ትዕይት፣ አዘጋጅ የሆነውን ማኅበር የሚያስተዋውቀውና የዐውደ ትዕይት፣ የመጨረሻ ንዑስ ክፍል ደግሞ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን የሰንበት ት/ቤቶች ማ/ መምሪያ ማኅበረ ቅዱሳን ንዑስ ክፍል የተባለው ነው። ማኅበሩ ከጅምሩ

አሁን እስካለበት ደረጃ ያለው ታሪክ ከማኅበሩ አጠቃላይ መዋቅር ጋር ቀርቧል። በተጨማሪም የጀመረውን የገዳማትና አድባራት ዕርዳታ እንዴት አድርጎ ለመቀጠል እንዳቀደ የሚያሳይ ፕላን በቻርት ቀርቧል።

ዐውደ ትዕይት፣ በመጠኑ ከላይ በተገለጠው ሁኔታ በአዲስ አበባ ኤግዚቢሽን ማዕከል ለሕዝብ ክፍት ሆኖ በዐውደ ትዕይት አካልነቱ የተዘጋጀውና ከመጋቢት 20-23 ቀን የተካሄደው ዐውደ ጥናት ደግሞ በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ የባሕሪ ማዕከል አዳራሽ እየተካሄደ ነበር።

ደግሞ የቤተክርስቲያን ነገር ጥናት የሚሠራበት ነው እንዴት? ከሚለው ጀምሮ የሌለ ታሪክ ልታመጡብን ነው! የሚሉት አባባሎች የዐውደ ጥናቱ አዘጋጆች የቅርብ ጊዜ ትዝታዎች ናቸው። ለማንኛውም ነገር ቤተክርስቲያንን መሠረት የደረገ ዐውደ ጥናት ሲዘጋጅ ይህ የመጀመሪያው እንደመሆኑ የእግዚአብሔር ዕርዳታ ታክሎበት ከብዙ ድካምና ጥረት በኋላ ዐውደ ጥናቱ እንደ እግዚቢሽኑ አካልነቱ «የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ትናንትና፣ዛሬና ነገ» በሚል ሀቢይ ርዕስ በብዕዕ በአቡነ ቴርሎስ የጠቅላይ ቤተክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅና የሰሜን ሙሉና የዋግን ምራ አህጉረ ስብከት ሊቀጳጳስ ረቡዕ መጋቢት 20 ቀን 1992 ዓ.ም ተከፈተ።

ረቡዕ መጋቢት 20 ቀን 1992 ዓ.ም.

በአምስት ክፍላት ተከፋፍሎ የቀረበው ይህ ዐውደ ጥናት የተጀመረው አቶ ላቀው ይርጋ ከባሕሪና ማስታወቂያ ሚኒስቴር «የያሬዳዊ ዜማ ታሪክ፣ዕድገቱና ባሕርያቱ» በሚል ርዕስ ባቀረቡት ጥናታዊ ጽሑፍ ነበር። «የቅዱስ ያፌቶች» በሚል በተሰየመው በዚህ ቀን በቀረበው ጥናት ስለኢትዮጵያውያን የዜማ ሊቅ ቅዱስ ያፌቶ ታሪክና በመንፈስ ቅዱስ እየተመራ ስለደረሳቸው አምስቱ ጸቆም ዜማ ዎች /ድጋ፣ጸመ ድጋ፣መዋ ሥዕት፣ ገማሬና ምዕራፍ/፣ የዓመቱን ጊዜያ ት በአራት ከፋፍሎ /ክረምት፣ መፀው፣ሐጋይና ዐደይ/ መዝሙር ስለሚዘጋጁት ስለ ስምንቱ የዜማ ምልክቶች /ይዘት፣ ድፋት፣ ሂደት፣ ቁር

ጥ ፣ ቅናት፣ ጭረት፣ ርክርክና ደረት/ ቀርቧል። ይህን የያዘው ዜግ ትምህርት ጠብቆ ለትውልድ ለማውረስ ወደፊት ምን መደረግ እንዳለ በትም አቶ ላቀው ከመፍትሔ ሀሳብ ጋር አቅርቦዋል። ከጠቆሟቸው የመፍትሔ ሀሳቦች ውስጥ የዜግ ማሰልጠኛ ተቋም በአዲስ መልክ ማዕከላዊነት ባለው ቦታ በማቋቋም ሥርዓተ ትምህርት ቀርቦ ማስተማር፣ በየገዳማቱ ያሉትን የዜግ መጻሕፍት ወደ አማርኛ በመተርጎም ትውልዱ እንዲያነባቸው ማድረግ፣ የዜግ ሊቃውንት ፅውቀታቸውን ወደ ጽሑፍ የሚለውጡበትን መንገድ ማመቻቸት የሚሉት ይገኙ ቦታል። በተነሡት ነጥቦች ላይ ተሳታፊዎች ጠቃሚ ውይይቶችን አካሂደዋል።

ሐሙስ መጋቢት 11 ቀን 1992 ዓ.ም

ዕለቱ ስያሜ «የቅዱስ ላሊ በላ ቀን» የሚል ነበር። በዚህ ዕለት ሁለት የጥናት ወረቀቶች ቀርቦዋል። የመጀመሪያው ጥናት «የሕንፃ ቤተክርስቲያን አሠራር በኢትዮጵያ» የሚል ሲሆን የጥናቱ አቅራቢ ም አቶ ዓባይነህ ካሜ/ከግን በረቅዱሳን/ ናቸው። የጥናቱ አቅራቢ በኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ውስጥ ያሉትን የሕንፃ አብያተ ክርስቲያናት አሠራር ዓይነት ለማውጣት በቀጥታ አድርጌያለሁ ባይሉም እስከዛሬ ካዩአቸው በመነሣት የኢትዮጵያ የሕንፃ ቤተክርስቲያን የአሠራር ዓይነቶችን በአምስት ክፍሎች አቅርቦዋል። እነሱም ክብ፣ መስተል ግር፣ ዋሻ፣ ፍልፍል፣ ሰቀል ማናቸው። ከሥርዓት፣ ከትውፊት፣ ከምጣኔ ሀብት እና ከጊዜ አንፃር የእያንዳንዱን የሕንፃ ዓይነቶች ጥቅም አስቀምጠዋል። አቶ ዓባይነህ ከዚህም በተጨማሪ በቀድሞ ጊዜ ያት ሕንፃ አብያተ ክርስቲያናት በተራራ ላይ እንደሚታዩ ጠቅሰው ያ የሆነበትን ምሥጢራዊ ትርጉም ከጥቅሙ ጋር በተብራራ መልኩ አስቀምጠዋል። ከዚህ በተጨማሪም በቅጽር ቤተክርስቲያን ስለሚታዩ ሌሎች ሕንፃዎችም ያትታሉ። እነሱም ቤተሌሌም፣ የማጥመቂያ/የክርስትና/ቤት፣ የሰበካ ጉባኤ ጽ/ቤት፣ የሰብከተ ወንጌል አዳራሽ ተጠቅሰዋል። ከዚህ ጋር በጥናቱ አቅራቢ ሊጨመሩ የሚገባቸው ሕንፃዎች ያሏቸውን እንደ ቤተመጻሕፍት፣

ቤተመዝክር ፣ ያሉትን ጠቅሰዋል። በመጨረሻም የጥናቱ አቅራቢ ሕንፃ አብያተ ክርስቲያናት እንዴት ይታዩ ደሱ በሚል ርዕስ ለሕንፃ አብያተ ክርስቲያናትና ታሪካዊ ሥፍራዎች የሚደረገው ጥገና ሕንፃዎቹ የቀድሞ መልካቸውን እንዳጠብቁ ለትውልድ በሚሸጋገሩበት መልኩ መሆን እንደሚገባው ምሳሌዎችን በመጥቀስ አስገንዝበዋል።

ጠቃሚ ጥያቄዎች፣ አስተያየቶችና ውይይቶች የተደረጉበት ይህ የጥናት ወረቀት ሲጠቃለል ለዕለቱ ሁለተኛ የሆነው ወረቀት ቀርቧል። «The Ethiopian Orthodox Tewahido Church in Natural Resorces Conservation--- የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን የተፈጥሮ ሀብትን በመጠበቅ» የሚል ርዕስ ሰጥቶ አሰግድ በዛጠህና ስህተት ታዩ በቀለ የተዘጋ ጀው ይህ ጥናት ቤተክርስቲያናትን እንደታላላቅና ጥንታውያን አዕድ መገኛነቷ ዛሬ እየተመናመነ ለመጣው የአገሪቱ የደን ሀብት መጠበቅ እየደረገችው ያለውን አስተዋጽኦ አሳይቷል። ከዚህም ጋር ቤተክርስቲያን ለዱር አራዊት የምትሰጠውን ክብር ልዩ ልዩ የመጽሐፍ ቅዱስና አዋልድ መጻሕፍት ማስረጃዎችን በማቅረብ በስፋት አሳይቷል። በመጨረሻም የጥናቱ አቅራቢዎች መንግሥት ቤተክርስቲያን እየደረገችው ያለውን ይህን አስተዋጽኦ ተረድቶ አስፈላጊውን ትብብር እንዲያደርግላት የሚልና ሌሎች የመፍትሔ ሀሳቦችን አስቀምጠዋል።

ዓርብ መጋቢት 22 1992 ዓ.ም

«ኩርዓተ ርዕሱ» በሚል በተሰየመው በዚህ ቀን «የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ሥነ ሥዕል ታሪክና መለያ ባሕርያቱ» የሚል ጥናት በሰዓሊ እሾቱ ጥሩነህ/ካባሕ ልና ማስታወቂያ ሚኒስቴር/ ቀርቧል። የዚህ ጥናት ጭብጥ ሥዕልና የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ፣ ሥዕልና ምእመናን፣ የሥዕል ጥበባቱ ዓላማና ተግባራት በሚሉት ነጥቦች ላይ ያተኮረ ነበር።

በዘመን ሂደት ውስጥ የኢትዮጵያ የሥዕል ጥበብ የራሱን ዓይነት ነጥብ ልዩ ያሰኘውን የሥዕል ጥበባት አቅጣጫ መፍጠሩን ምን ጭጠቅሶ ያብራራው ይህ ጥናት በአጠቃላይ የኢትዮጵያ ትውፊዊ ክርስቲ

ያናዊ የሥዕል ጥበባቱን አገልግሎት በሦስት ክፍሎች አይቶታል። እነሱም የልዩ ልዩ ታሪኮች መግለጫ ሥዕላትን መግለጫ፣ የቤተመቅደስ ግድግዳዎችን፣ በሮችን መስቀላትን፣ ልብሰት ተክህና የመሳሰሉ ሠሌዳትን ንዋይተ ቅድሳት ማስገባትና ንዋይ ምእመናንን መሸለም የሚሉት ናቸው። በቤተክር ስቲያናትን ሥርዓት በአራቱም የመቅደስ ግድግዳ አቅጣጫዎች በአራት የተከፈሉ የተለያዩ ሥዕላት እንደሚሳሉ የጠቀሰው ይህ ጥናት በአሁኑ ወቅት አይታዩ ያለውን የባዕዳን ሥዕላት ወረራ አስመልክቶ የትግሩን መንስኤና ይሆናሉ ያላቸውን የመፍትሔ ሐሳቦች አቅርቧል። የመፍትሔ ሐሳቦችን በሚመለከት ቤተክርስቲያን ትውፊታዊ የሥዕል ጥበባቷን አስመልክቶ ልዩ ጉባኤ ማዘጋጀት አንዳለባት፣ በ«ምሥጢራት» ስም የተያዙ የሊቃውንቷና የሰዓልያን ፅውቀቶችና ክሊሎቶች ሳይበታተኑ ወይም በሥጋ ሞት ምድራዊ ዓለምን ሳይለቁ የምታስቀርበትን መንገድ ማፈላለግ እንዳለባትና በልዩ ልዩ ቦታዎች የሚገኙ ሥዕላቷን በኤክስፕሮኒክስ መሣሪያዎች አስነስታና አሰባሰባ የራሷን ሥዕላት ለምእመናን አገልግሎት ለማዋል ማሳተም/ማባዛት እንደሚገባት ተጠቁሟል።

ቅዳሜ መጋቢት 23/1992 ዓ.ም

ዕለቱ በሁለት ክፍላት ጊዜያት ተከፍሎ አምስት የጥናት ወረቀቶች የቀረቡበት ነበር። ይኸውም ጠዋትና ከሰዓት በሚል ሲሆን በጠዋቱ ሁለት ጥናቶች ቀርበው ነበር።

የመጀመሪያ «በቅርሶች በተለይም በንዋይተ ቅድሳት ላይ እየደረሱ ያሉ ጥፋቶች» በሚል ርዕስ የቀረበው ነው። በአቶ ጥላሁን ገ/ ሥላሴ ከቅርስ ጥናትና ጥበቃ የቀረበው ይህ ጥናት ከሙዝ የሞቹ አለመስፋፋት ጋር ተዳምሮ በንዋይተ ቅድሳት ላይ ስለደረሰውና በመድረስ ላይ ስላለው ሰው ሠራሽ/ጦርነት፣ ዘረፋ፣ የእሳት ቃጠሎ ወዘተ / እና የተፈጥሮ/ማርጀት፣ በብል መበላት... ወዘተ.../ ጥፋት ከምሳሌ ጋር ታትቷል። ወደፊትም ምን መደረግ እንደሚገባው ተጠቁሟል። ከዚህም

ውስጥ ከሁሉ በፊት ሳይንሳዊ የሆኑ አገር አቀፍ የቅርስ ምዝገባ መካሄድ አለበት፤ ምን እንደጠፋ? ማን እንደወሰደ? መቼ እንደጠፋ? ለሁንም አናውቅም። ምክንያቱም ምን እንዳለን ስለማናውቅ ምን እንደጠፋን ልናውቅ አንችልም የሚል ይገኛል። ከዚህም በተጨማሪ ንብረተሰቡን ስለቅርስ ማስተማር፣ የአብያተ-ክርስቲያናትን የቅርስ አያያዝ ሁኔታ ማሻሻል፣ ቁጥጥርን በቅንጅት መሥራትና ሙዚየሞችን ማቋቋም በመፍትሔ ሀሳብነት ቀርበዋል። ሰሚክ ተገኝ በሚያሳዝን ሁኔታ እየተጉዳላለች ንዋይ ቅድሳት በርካታ የመፍትሔ ሀሳቦች የተጠቆሙበት ይህ ጥናት ሕገ ለንዋይ ቅድሳቱ የሚሰጣቸውን ጥበቃ በገመገመውና በአቶ ደረጃ ታፈሰው ርቅ በቀረበው አጭር ጥናት ተደገፎ ጠቃሚ ውይይቶች ተደርገውበታል።

«የመገናኛ ብዙኃን አስተዋጽኦ ቅርሶችን በመጠበቅ» የሚለው ሁለተኛው የዕለቱ ጥናታዊ ጽሑፍ ነበር። በዲ.ዳንኤል ክብረት/ከማኅበረ ቅዱሳን/ የቀረበው ይህ ጥናት በአገሪቱ አገልግሎት በመስጠት ላይ ያሉት የመንግሥትና መንግሥታዊ ያልሆኑ የመገናኛ ብዙኃን ቅርሶችን በመጠበቅ ያደረጉትን አስተዋጽኦ ገምግሞ ወደፊት ማድረግ ያለባቸውን ጠቁሟል። ጋዜጠኞች የባለቤትነት ስሜት ቢሰጣቸው፣ የመገናኛ ብዙኃን ሕዝቡ ሀብቱን ወውቆ ለቅርሶች ዘብ እንዲቆም አስፈላጊውን ትምህርት ቢሰጡ፣ ቅርስን በተመለከተ የተደረጁ ማኅበራትን ልዩ ልዩ ፕሮግራሞች እየሠሩ ቢያበረታቱ፣ በቅርሶች ላይ የሚያተኩሩ ዐምዶችንና የአየር ሰዓቶችን መክፈትና ሌሎች ነጥቦች በመፍትሔ ሀሳብነት ተጠቁመዋል።

የጠቀሱ የዐውደ ጥናቱ ክፍለ ጊዜ ተጠናቆ ወደ ከሰዓቱ ስንሄድ «የአባ ጊዮርጊስ ዘጋገሚ ቀን» በሚል ስያሜ ሦስት የጥናት ወረቀቶች የቀረቡበትን ክፍለ ጊዜ እናገኛለን።

በዚህ ክፍለ ጊዜ በቅድሚያ የቀረበው «የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ በተክርስቲያን ሥነ ጽሑፍ አጭር ታሪክና ቅኝት»

በሚል ርዕስ በአቶ ገዢኝ ጌታ ቸው የተጠናው ነበር። ጥናቱ ለኢትዮጵያ አጠቃላይ የሥነ ጽሑፍ ታሪክ መሠረት የጣላቸውን ቤተክርስቲያን ያሳትን መጻሕፍት በዘመን ከፋፍለው የየዘመኑንም ሥነ ጽሑፍ ፋዌ ባሕርይት አሳይቷል። እንዲሁም የቤተክርስቲያናትን የሥነ ጽሑፍ ታሪክ በአስራ ሦስት በመክፈል ለየክፍሉ ስርዓት መጻሕፍትን በመዘርዘር ቀርቦበታል። በመጨረሻም የጥናቱ አቅራቢ የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ያለ-ዋትን መጻሕፍት ስምና አድራሻ እንዲሁም ስለ መጻሕፍቱ ይዘት በጥቂቱ የያዘ መዝገብ ቢዘጋጅ፣ የቤተክርስቲያን ልጆችም አባቶቻቸው ከእግዚአብሔር ጋር በመገናኘት ይጠቀሙበት የነበረውን የግዕዝ ቋንቋ በማጥናት እነዚህን ታሪካዊ መጻሕፍት ቢመረምሩ የሚሉ ምክሮችን አስተላልፈዋል።

«የገድላት አዝማናዊ አክፋፊና ሥነ ጽሑፍ ፋይዳ» የሚለው ደግሞ ሁለተኛው ጥናታዊ ጽሑፍ ነበር። የጥናቱ አቅራቢ ዲ.ቆን ኤፍሬም እሸቴ/ከማኅበረ ቅዱሳን/ ናቸው። የጥናቱ አቅራቢ «የኢትዮጵያ ሁሉን አቀፍ የመረጃ ምንጮች» ያሳቸውን ገድላት የተጻፉ ፋላቸውን አዝማናት፣ የገድላቱ ጸሐፊዎች የሰጧቸውን ምስክርነቶች መሠረት በግድረግ በሦስት አዝማናት ከፋፍለው አቅርበዋል። እነሱም የዘመነ አክሱም ገድላት፣ የዘመነ ሣንታውን ገድላት ሲሆኑ ለየዘመናቱ ዋቢ የሚሆኑ ገድላትን አቅርበዋል። በዚህ ዓይነት ተዘጋጅቶ የቀረበው ጥናት ከሁለቱም ወገን/ከቤተክርስቲያንና ከዩኒቨርሲቲው/ በመጡ ሊቃውንት ውይይት ተደርጎበታል።

የመጨረሻውና የዐውደ ጥናቱ መዝገብ የሆነው ጥናት ደግሞ «የግእዝ ቅኝት ሥነ ጽሑፍ ገጽ ታው» የሚል ነበር። እንደሌሎች ሁሉ በዚህኛው ጥናት ላይም ጠቃሚ ውይይቶች ተደርጎ ጥናቱ ከተጠናቀቀ በኋላ የዐውደ ጥናቱ ተሳታፊዎች አጠቃላይ አስተያየታቸውን ሰጥተው ዐውደ ጥናቱ ተጠናቋል።

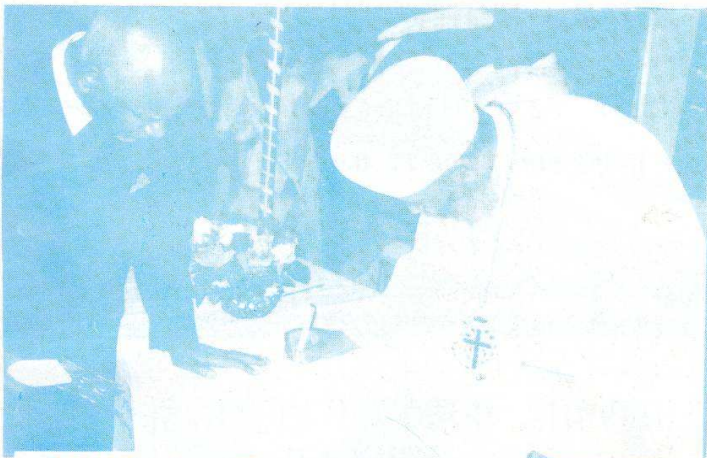
እንግዲህ ለሳምንት በአዲስ አበባ ኢግዚቢሽን ማዕከልና ለአራት ቀናት በአ.አ.ዩ. የባሕል ማዕከል የተካሄደው ዐውደ ትዕይንትና ዐውደ ጥናት ይህን ይመስል ነበር። ዐውደ ጥናቱ በእግዚአብሔር ዕርዳታ እንዳሰቡት እንደተከናወነ አዘጋጅቶ ያምናል። ከገባኤው ማሳሰቢያ የተላኩት ሁሉ/በ.ተ.ክ.ህ.ት.፣ ሊ.ቃውንት፣ ማህረምናን፣ የከፍተኛ ት/ት ተቋማት/ ቢያስቡበት ለቤተክርስቲያናትን የነገ ገዞ ጠቃሚ የሚሆኑ ሀሳቦች ተሰንዝረዋል። ከዚህና ከሌሎች ቁም ነገሮች አንጻር እንደዚህ ዓይነቱ ዐውደ ጥናት መዘጋጀቱ ጠቃሚ ነው። በመሆኑም ይህ ዓይነቱ ልምድ በሰንበት ት/ ቤቶችም ሊለመድ ይገባል። ታዲያ በዝግጅቶች ሁሉ የአባቶች ተሳትፎ በእጅጉ ሊታከልበት ይገባል።

በመጨረሻም በዐውደ ጥናቱ ላይ የቀረቡትን የጥናት ወረቀቶች እንደ አስፈላጊነታቸው ለመጽሔት በሚሆን መልኩ በተከታታይ እንደምናወጣቸው እየገለጹን ዐውደ ጥናቱ ምንም ዓይነት የገንዘብ ችግር ሳይገጥመው እንዲካሄድ ያስቻለውን የኢትዮጵያ ፈረንሳይ የባሕል ጥናት ተቋምን፣ አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ለዐውደ ጥናቱ ዓላማ መላካት ምቹ የሆነውን አዳራሽ በመፍቀድ/የባሕል ማዕከል/፣ በዩኒቨርሲቲው የመረጃ ማኅበር ከነሠራተኞቹ በሻይ ቡና አቅርቦት ጥራትና ፍጥነት ላደረገልን ትብብር እናመሰግናለን።

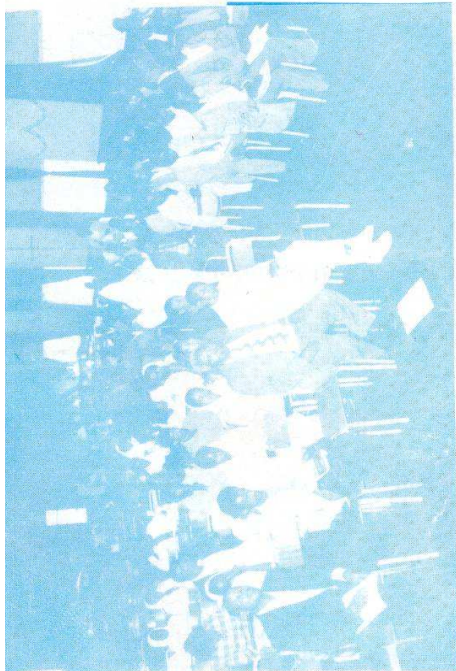
ረድኤተ እግዚአብሔር አይለዩን

የሐመረ መጽሔትና የስምዐ ጽድቅ ጋዜጣ ደምበኛ ይሁኑ

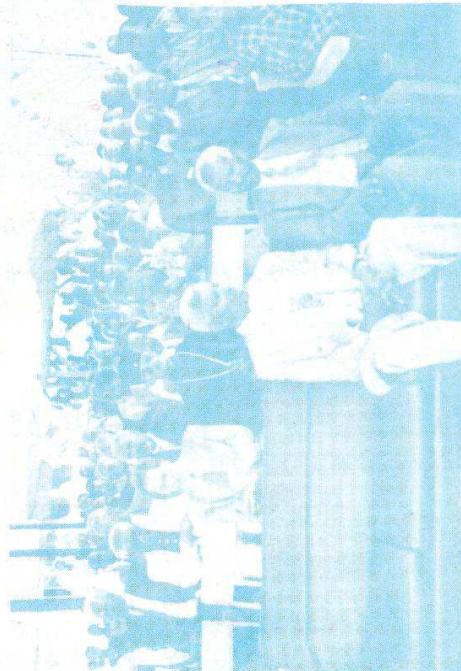
የሐመረ መጽሔት	ስምዐ ጽድቅ ጋዜጣ		ሐመር መጽሔት	
	የሐመረ መጽሔት	ስምዐ ጽድቅ ጋዜጣ	ሐመር መጽሔት	ስምዐ ጽድቅ ጋዜጣ
ለአዲስ አበባ	10.00	20.00	18.70	37.40
ለክፍለ ሀገር	10.50	21.00	19.00	38.40
ከኢትዮጵያ ውጭ	9 ዶላር	18 ዶላር	12 ዶላር	24 ዶላር



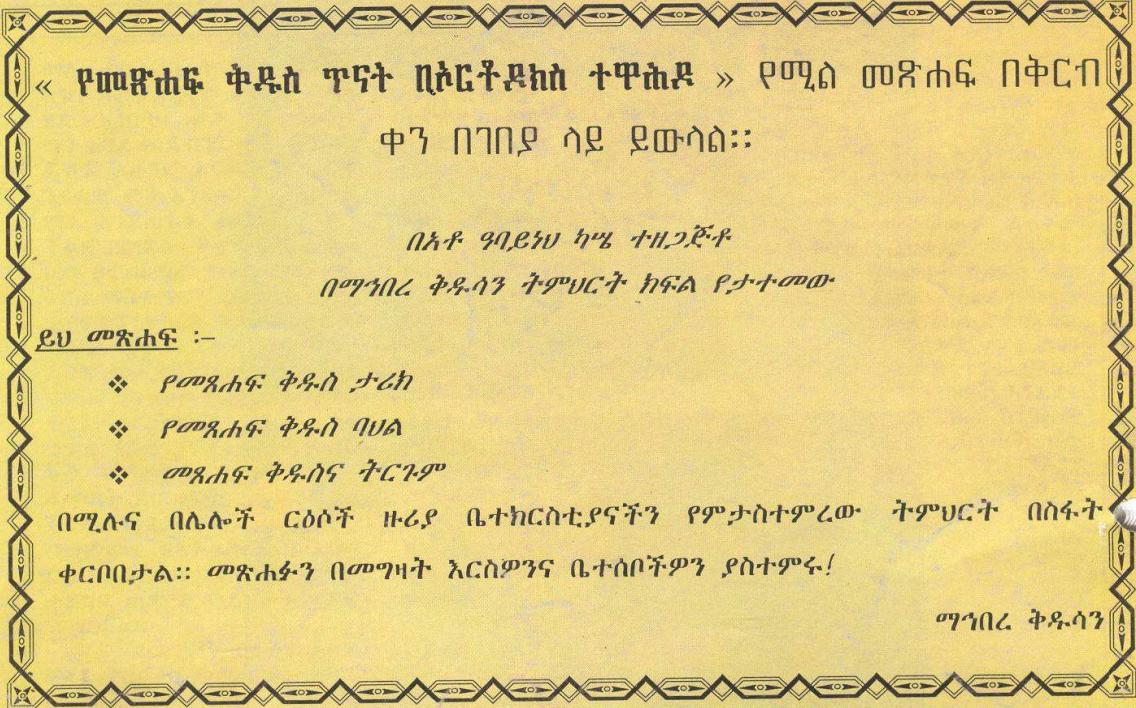
ቅዱስነታቸው ኤግዚቢሽን አስመልክተው አስተያየታቸውን ሲያሰጩ።



የዐውደ ጥናቱ ተሳታፊዎች በሀላ ማዕከል አዳራሽ



ክቡር አቶ ወልደማኅኤል ጫሞ የሀላና ማስታወቂያ ማኒፊፎስት፣ ክቡር አቶ ስምዖን መቼል የአዲጋ መከላከልና ግንደነት ጉረግሽን ዘግቧል። እንዲሁም ሌሎች ክፍተኛ ባለሙያዎች፣ አምባሳደሮችና ዲፕሎማቶች በኤግዚቢሽኑ መካፈቻ ወቅት



« የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ቢሮችዶክስ ተዋሕዶ » የሚል መጽሐፍ በቅርብ
ቀን በገበያ ላይ ይውላል።

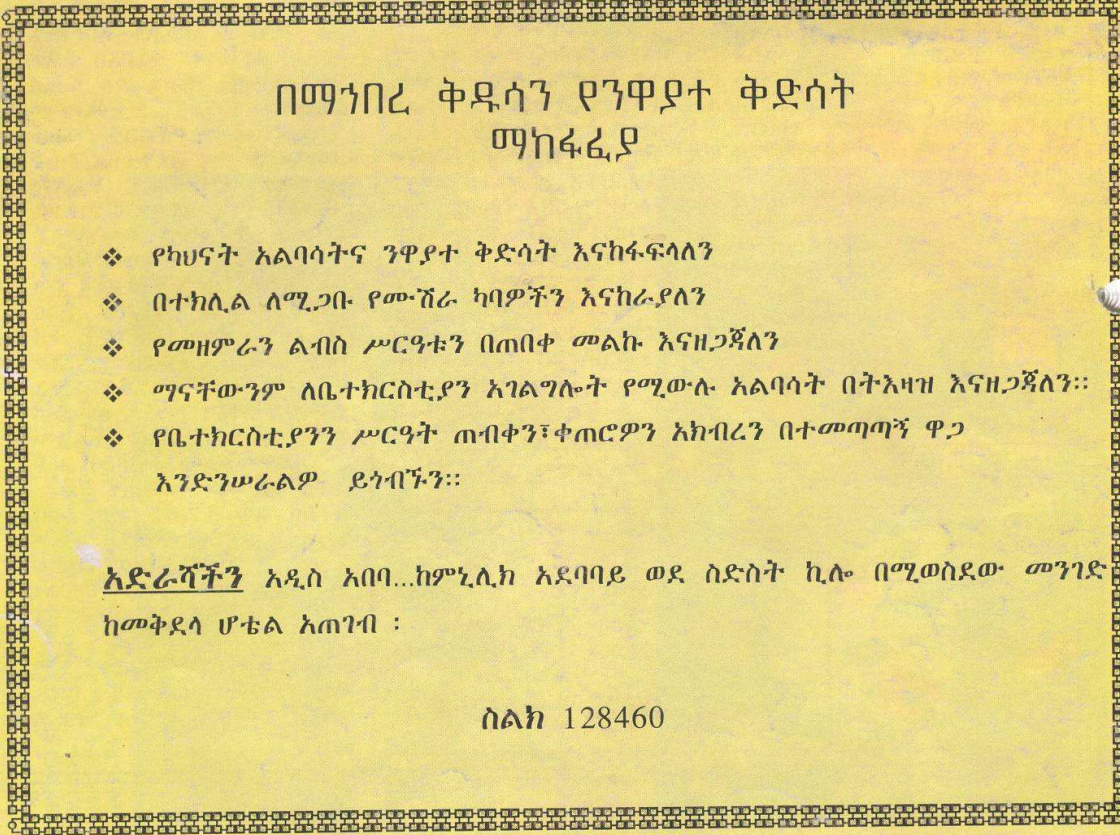
በአቶ ዓባይነህ ካሄ ተዘጋጅቶ
በማኅበረ ቅዱሳን ትምህርት ክፍል የታተመው

ይህ መጽሐፍ :-

- ❖ የመጻሕፍ ቅዱስ ታሪክ
- ❖ የመጻሕፍ ቅዱስ ባህል
- ❖ መጻሕፍ ቅዱስና ትርጉም

በሚሉና በሌሎች ርዕሶች ዙሪያ ቤተክርስቲያናችን የምታስተምረው ትምህርት በስፋት
ቀርቦበታል። መጽሐፉን በመግዛት እርስዎንና ቤተሰቦችዎን ያስተምሩ!

ማኅበረ ቅዱሳን



በማኅበረ ቅዱሳን የንዋያተ ቅድሳት ማከፋፈያ

- ❖ የካህናት አልባሳትና ንዋያተ ቅድሳት እናከፋፍላለን
- ❖ በተክሊል ለሚጋቡ የሙሽራ ካባዎችን እናከራያለን
- ❖ የመዘምራን ልብስ ሥርዓቱን በጠበቀ መልኩ እናዘጋጃለን
- ❖ ማናቸውንም ለቤተክርስቲያን አገልግሎት የሚውሉ አልባሳት በትእዛዝ እናዘጋጃለን።
- ❖ የቤተክርስቲያንን ሥርዓት ጠብቀን፣ ቀጠሮዎን አክብረን በተመጣጣኝ ዋጋ
እንድንሠራልዎ ይሳብኙን።

አድራሻችን አዲስ አበባ...ከምኒሊክ አደባባይ ወደ ስድስት ኪሎ በሚወስደው መንገድ
ከመቅደላ ሆቴል አጠገብ ፡

ስልክ 128460

©

& ' () * !"# \$%
\$++